



Generalitat de Catalunya
Departament de Justícia,
Drets i Memòria
**Direcció General
de Memòria Democràtica**

AVANTPROJECTE DE LLEI DE MEMÒRIA DEMOCRÀTICA DE CATALUNYA

Exposició de motius

I

L'apartat 1 de l'article 54 de l'Estatut d'autonomia disposa que "la Generalitat i els altres poders públics han de vetllar pel coneixement i el manteniment de la memòria històrica de Catalunya com a patrimoni col·lectiu que testimonia la resistència i la lluita pels drets i les llibertats democràtiques. Amb aquesta finalitat, han d'adoptar les iniciatives institucionals necessàries per al reconeixement i la rehabilitació de tots els ciutadans que han patit persecució com a conseqüència de la defensa de la democràcia i l'autogovern de Catalunya".

L'apartat 2 del mateix precepte estableix que "la Generalitat ha de vetllar perquè la memòria històrica es converteixi en símbol permanent de la tolerància, de la dignitat dels valors democràtics, del rebuig dels totalitarismes i del reconeixement de totes les persones que han patit persecució a causa de llurs opcions personals, ideològiques o de consciència".

II

Catalunya, en l'època contemporània, ha tingut una llarga trajectòria de lluita per les seves llibertats i de defensa de les seves institucions. Als segles XIX i XX, els moviments republicans, les lluites obreres i el catalanisme van ser el germen de la cultura democràtica a Catalunya i de la lluita per les llibertats, la justícia social i la defensa de les institucions d'autogovern. La Primera i la Segona República marquen els moments culminants d'aquesta lluita i són els antecedents immediats del marc democràtic actual. La dictadura de Primo de Rivera i, sobretot, la del general Franco van comportar una pèrdua de llibertats i una forta repressió política, cultural, social i nacional. L'origen del règim franquista va ser el cop d'estat del 18 de juliol de 1936 que va protagonitzar una part de l'exèrcit espanyol, amb el suport dels poders econòmics i dels sectors socials i polítics més reaccionaris de la societat de l'època. A causa del seu fracàs parcial, el cop d'estat va esdevenir un conflicte civil armat que va finalitzar amb el triomf dels alçats en armes, que van comptar amb el suport de l'Alemanya nazi i de la Itàlia feixista. El resultat d'aquesta victòria va ser la instauració d'una dictadura que va durar gairebé quaranta anys. Aquest sistema polític, que a l'inici es va circumscriure en el corrent feixista de l'Europa de la dècada dels anys trenta, va comportar, entre d'altres, violacions sistemàtiques dels drets individuals i col·lectius; la negació violenta de la pluralitat social, cultural i lingüística; i la construcció d'un model d'organització de la societat autoritari, tradicionalista i heteropatriarcal. A Catalunya, a més, la dictadura va significar la supressió de la Generalitat i la voluntat d'aniquilar la llengua i la cultura catalanes.

Acabada la guerra, la dictadura franquista va comportar una repressió intensa que es va materialitzar en execucions extrajudicials o derivades de resolucions judicials il·legals, en un exili de llarga durada que va afectar desenes de milers de persones, en una enorme quantitat d'empresonaments i d'internaments en camps de concentració, en condemnes a les persones desafectes al règim a diversos tipus de treballs forçats, desterraments forçosos, depuracions professionals, confiscacions de béns i multes, entre d'altres conseqüències. Així mateix, durant els anys de la Segona Guerra Mundial, es van produir episodis de col·laboració directa o indirecta amb les autoritats nazis alemanyes i les autoritats franceses del règim de Vichy, com ara la detenció i l'extradició de persones, l'explotació de treballadors forçats i la deportació de refugiades i refugiats republicans i de jueves i jueus espanyols a camps de concentració i d'extermini nazis.

Doc. original signat per:
Serveis Administració
Electrònica Generalitat de
Catalunya 10/03/2023

Document electrònic garantit amb signatura electrònica. Podeu verificar la seva integritat al
web csv.gencat.cat fins al 10/03/2026

Original electrònic / Còpia electrònica autèntica

CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ

Data creació còpia:
10/03/2023 10:34:50

Pàgina 1 de 64

Fins a la transició a la democràcia hi va haver, a més, una repressió específica per raó de gènere i d'identitat sexual i contra les minories ètniques i religioses. Alhora, la dictadura va imposar la por, el silenci i la submissió en àmplies capes de la població amb l'ús eficaç d'instruments com un sistema educatiu ideologitzat i molt deficient pedagògicament. Malgrat tot, moltes persones, col·lectius i organitzacions van posar per davant de cap altra consideració personal o familiar l'objectiu de recuperar les llibertats arrabassades, amb el sacrifici del treball, de la integritat física o de la vida.

Durant la dictadura franquista es va elaborar i desplegar un relat oficial sobre la Guerra Civil sostingut en discursos, monuments i commemoracions del conflicte bèl·lic (que es presentava com una croada), de la victòria a aquest i dels anomenats "caiguts per Déu i per Espanya". A partir dels anys seixanta, el relat de la croada i de la victòria, sense desaparèixer, va coexistir amb un de nou que intentava basar la legitimitat de la dictadura en la "pau franquista", commemorada especialment el 1964 amb la campanya "25 Años de Paz". Aquest gir propagandístic va facilitar la naturalització de la dictadura en àmplies franges de la societat.

La transició al sistema democràtic es va produir en un context complex. Dit procés va partir del marc legal franquista i va estar condicionat per la greu crisi econòmica, per importants episodis de violència i per una reforma insuficient de les institucions estatals. D'una banda, en una atmosfera capitalitzada per la por, la violència i la inestabilitat, va prosseguir el control de les institucions per part de quadres dirigents afins a la dictadura franquista; de l'altra, van adquirir protagonisme les mobilitzacions, les protestes i les reivindicacions de drets i llibertats des del carrer i des de les formacions polítiques, sindicals, veïnals i socials de l'oposició a l'interior i a l'exili. Aquesta dualitat va tenir com a conseqüència l'absència d'un relat institucional sobre el passat basat en els valors democràtics i que continuessin pervivint els relats sobre el passat elaborats i difosos durant la dictadura franquista. Com a conseqüència, un dels trets de la transició a la democràcia va ser la institucionalització de l'oblit del passat recent; la no condemna de la dictadura franquista, dels crims comesos i de les persones que en van ser autores; i un dèficit de memòria de la tradició democràtica i de les persones que en van ser protagonistes. Aquesta manca de reconeixement es va projectar també durant els primers anys de la democràcia, durant els quals van ser escasses les iniciatives institucionals dirigides a recordar les víctimes de la Guerra Civil i la dictadura franquista, tot i l'afany de moltes persones, col·lectius i organitzacions en aquests sentit.

III

En l'àmbit internacional, de finals dels anys 90 ençà, s'han produït canvis significatius en el capítol dels drets humans i les polítiques memorialistes enfocades a condemnar les violències polítiques i els sistemes autoritaris i totalitaris, així com en la posada en valor d'aspectes com la pau i la consolidació i millora de la qualitat democràtica. Al respecte, cal destacar l'adopció per Nacions Unides del Conjunt de principis actualitzat per a la protecció i la promoció dels drets humans mitjançant la lluita contra la impunitat (en què s'estableixen, com a obligacions dels estats, garantir els drets a la veritat, a la justícia i a la reparació, i adoptar garanties de no repetició) i els Principis i directrius bàsics sobre el dret de les víctimes de violacions manifestes de les normes internacionals de drets humans i de violacions greus del dret internacional humanitari a interposar recursos i obtenir reparacions (Resolució 60/147, de 16 de desembre de 2005, de l'Assemblea General de les Nacions Unides). Aquest context favorable ha tingut, en conseqüència, un impacte en l'àmbit català i estatal. En aquest sentit, i sempre dins de les Nacions Unides, cal fer referència a les observacions finals del Comitè de Drets Humans, el Comitè contra la Tortura i el Comitè contra la Desaparició Forçada als informes periòdics presentats per Espanya, i als informes relatius a les seves visites respectives a Espanya del Grup de Treball sobre les Desaparicions Forçades o Involuntàries i

Generalitat de Catalunya
Departament de Justícia

del relator especial sobre la promoció de la veritat, la justícia, la reparació i les garanties de no repetició (com ara l'informe del relator especial de 22 de juliol de 2014 -A/HRC/27/56/Add.1-).

A nivell de la Unió Europea, el Parlament Europeu ha considerat necessari recordar les atrocitats comeses al continent al segle XX, i en la Resolució de 2 d'abril de 2009, per exemple, feia referència a la consciència europea contra el totalitarisme, i en la Resolució de 25 d'octubre de 2018 advocava per una cultura comuna de la memòria que rebutgi els crims feixistes del passat. El 2006, el president del Parlament Europeu i un grup d'eurodiputats i eurodiputades es van pronunciar sobre el cop d'estat franquista. Fora de la Unió Europea però dins de l'àmbit europeu, l'Assemblea Parlamentària del Consell d'Europa, en la Recomanació 1736, de 17 de març de 2006, va condemnar les violacions dels drets humans comeses pel règim franquista. A més, l'informe del comissari de Drets Humans del Consell d'Europa sobre persones desaparegudes i víctimes de desaparició forçada a Europa, de 29 de novembre de 2016, fa la constatació que els delictes de lesa humanitat no poden prescriure ni ser objecte d'amnistia.

IV

Catalunya va ser pionera en l'àmbit de la legislació en matèria de polítiques públiques de memòria democràtica amb l'aprovació de la Llei 13/2007, del 31 d'octubre, del Memorial Democràtic. Els Estatuts de dita entitat van ser aprovats pel Decret 145/2008, de 15 de juliol. La regulació en aquest àmbit es va ampliar amb la Llei 10/2009, del 30 de juny, sobre la localització i la identificació de les persones desaparegudes durant la Guerra Civil i la dictadura franquista i la dignificació de les fosses comunes; el Decret 111/2010, de 31 d'agost, pel qual es desenvolupa reglamentàriament la Llei 10/2009, del 30 de juny; l'Ordre IRP/91/2010, de 18 de febrer, pel qual es crea la Xarxa d'Espais de Memòria Democràtica de Catalunya, i, finalment, amb la Llei 11/2017, de 4 de juliol, de reparació jurídica de les víctimes del franquisme. Cal també fer esment de la Llei 16/2020, del 22 de desembre, de la desaparició forçada de menors a Catalunya, la qual té per objecte fer efectius els drets de les víctimes d'aquest fenomen, que es va iniciar durant la Guerra Civil, es va intensificar durant la dictadura franquista com a instrument de repressió política i va tenir continuïtat més enllà de la Transició.

Així mateix, el Govern de la Generalitat va ampliar la cobertura de les indemnitzacions regulades en la disposició addicional divuitena de les Lleis de pressupostos generals de l'Estat per a 1990 i 1992 per a persones que havien estat privades de llibertat a conseqüència dels supòsits establerts a la Llei 46/1977 de 15 d'octubre, d'amnistia (mitjançant el Decret 288/2000, de 31 d'agost, pel qual s'estableixen els requisits per regular les indemnitzacions de les persones incloses en els supòsits previstos a la Llei 46/1977, de 15 d'octubre, d'amnistia, i excloses dels beneficis de la disposició addicional divuitena dels pressupostos generals de l'Estat per als períodes 1990 i 1992; i el Decret 330/2002, de 3 de desembre, pel qual es regulen les compensacions econòmiques de les persones menors de 65 anys el 31 de desembre de 2000 que van patir privació de llibertat i que es troben incloses en els supòsits previstos a la Llei 46/1977, de 15 d'octubre, d'amnistia), pel que fa a les persones que se'n poden beneficiar i als requisits temporals de privació de llibertat.

En l'àmbit organitzatiu, cal citar el Consorci Memorial dels Espais de la Batalla de l'Ebre i el Consorci del Museu Memorial de l'Exili, creats com a consorcis vinculats a l'Administració de la Generalitat el 2002 i 2008, respectivament.

Pel que fa al context estatal, cal fer referència a la Llei 21/2005, de 17 de novembre, de restitució a la Generalitat de Catalunya dels documents confiscats amb motiu de la Guerra Civil i custodiats a l'Arxiu General de la Guerra Civil Espanyola i de creació del Centre Documental de la Memòria Històrica. Com a desplegament d'aquest decret, el Govern de la

3

Doc. original signat per:
Serveis Administració
Electrònica Generalitat de
Catalunya 10/03/2023

Document electrònic garantit amb signatura electrònica. Podeu verificar la seva integritat al
web csv.gencat.cat fins al 10/03/2026

Original electrònic / Còpia electrònica autèntica

CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ

Data creació còpia:
10/03/2023 10:34:50

Pàgina 3 de 64

Generalitat de Catalunya
Departament de Justícia

Generalitat va aprovar el Decret 183/2008, de 9 de setembre, del procediment per a la restitució a les persones físiques o jurídiques de caràcter privat dels documents confiscats amb motiu de la Guerra Civil.

Cal esmentar també la Llei 52/2007, de 26 de desembre, per la qual es reconeixen i amplien drets i s'estableixen mesures a favor dels qui van patir persecució i violència durant la Guerra Civil i la dictadura, la qual va establir disposicions específiques relatives a indemnitzacions, prestacions econòmiques, pensions i tributs, així com mesures per a l'adquisició de la nacionalitat espanyola.

La Llei 52/2007, de 26 de desembre, va ser derogada per la Llei 20/2022, de 19 d'octubre, de memòria democràtica. Aquesta llei va declarar nul·les les condemnes i sancions dictades per motius polítics, ideològics o de creença durant la dictadura franquista; regula el Fiscal de Sala de Drets Humans i Memòria Democràtica i els expedients de jurisdicció voluntària relatius a declaracions judicials sobre fets del passat; i estableix mesures addicionals sobre l'adquisició de la nacionalitat espanyola i sobre la restitució a persones naturals o jurídiques de caràcter privat de documents, fons documentals i altres efectes, de conformitat amb l'establert a la Llei 21/2005, de 17 de novembre.

Les mesures establertes per les normes esmentades han permès fer efectiu un impuls públic significatiu fonamentat en el reconeixement de la pluralitat de memòries i de la dignitat de les víctimes de la Guerra Civil (incloses les víctimes de les violències revolucionàries a la rereguarda republicana i de la violència política al territori controlat pels alçats en armes), i de les víctimes de la dictadura franquista fins a la constitució del primer govern escollit democràticament a Catalunya d'ençà de la fi de la Guerra Civil. Aquesta tasca de recuperació ha de ser entesa com la commemoració de la lluita per les llibertats, però també com una oportunitat per investigar la història col·lectiva del període 1931-1980 i, finalment, com una via per difondre a les generacions presents i futures el respecte pels drets humans i el coneixement dels fonaments del sistema de llibertats de què ha de gaudir una societat democràtica. Dites mesures no han estat suficients, però, per resoldre qüestions tan rellevants com la persistència de fosses comunes i de simbologia franquista a l'espai públic, o el reconeixement del dolor i dels danys causats a les víctimes de les accions repressives de la dictadura franquista per raons polítiques, ideològiques, religioses, ètniques, d'orientació sexual i de gènere i a les persones particularment perjudicades per la gestió de determinades polítiques efectuada per l'Administració franquista.

Així mateix, tot i els anys transcorreguts des de la transició a la democràcia, continua havent en algunes franges poblacionals percepcions contemporitzadores envers el franquisme lligades a moviments regressius en l'àmbit de les llibertats i la democràcia que denoten que calen esforços més grans en el camp de la memòria democràtica per tal de realçar les lluites de les persones, col·lectius i organitzacions en favor de la democràcia i les llibertats.

Atesos els anys transcorreguts des que es va aprovar la Llei 13/2007, del 31 d'octubre, és necessari refundre, actualitzar i completar la legislació vigent a Catalunya en matèria de memòria democràtica, per continuar i aprofundir en les actuacions dutes a terme per les administracions públiques de Catalunya en aquest àmbit.

V

La Llei de memòria democràtica de Catalunya s'estructura en deu títols, els quals inclouen vuitanta articles, quinze disposicions addicionals, una disposició transitòria, una disposició derogatòria i cinc disposicions finals.

Generalitat de Catalunya
Departament de Justícia

El títol I estableix l'objecte i l'àmbit d'aplicació de la llei, i determina que, als efectes d'aquesta llei, l'àmbit temporal de la memòria democràtica abasta el període històric que comprèn la Segona República, la Guerra Civil i la dictadura franquista fins a la constitució del primer govern escollit democràticament a Catalunya d'ençà de la fi de la Guerra Civil, sens perjudici que, per mitjà de les actuacions per divulgar i commemorar la memòria democràtica, s'hi incloguin tradicions democràtiques anteriors i posteriors. Així mateix, la disposició addicional quinzena estableix que l'Administració de la Generalitat pot impulsar la investigació històrica i la divulgació de règims d'opressió d'altres períodes històrics i àmbits territorials (com ara l'esclavisme i el colonialisme), de com aquests han influït en l'aparició de règims totalitaris, i de la seva repercussió a Catalunya. D'altra banda, aquest títol estableix els principis rectors en què es fonamenta la norma, que entronquen amb els principis de justícia transicional de veritat, justícia, reparació i garanties de no repetició, els quals, alhora, constitueixen els eixos vertebradors de la llei, a cadascun dels quals es dediquen els quatre títols següents.

Així, el títol II, relatiu al dret a la veritat, estableix que l'Administració de la Generalitat ha d'impulsar les investigacions necessàries perquè les víctimes i les seves famílies puguin conèixer les circumstàncies en què es van produir violacions de drets humans i infraccions del dret internacional humanitari i, en cas de desaparició, la sort que va córrer la víctima. Així mateix, la ciutadania té dret a conèixer els esdeveniments del passat relacionats amb les vulneracions de drets humans, els motius pels quals es van perpetrar i les circumstàncies en què van tenir lloc.

El coneixement d'un poble sobre la seva història forma part del seu patrimoni i cal preservar-lo. Per aquest motiu, aquesta llei conté preceptes adreçats a conservar els documents per a la recuperació de la memòria democràtica i a facilitar-hi l'accés, ja que tenen un paper fonamental a l'hora de preservar de l'oblit la memòria col·lectiva i, en particular, d'evitar que apareguin tesis negacionistes de les violacions manifestes de drets humans perpetrades durant el període esmentat.

La regulació establerta en aquest títol es completa amb les disposicions addicionals primera, segona i tercera. La disposició addicional primera determina l'accessibilitat a certes dades dels expedients de depuració d'empleats i empleades públics i d'altres professionals. Cal tenir en compte que sancions imposades en base a normes sobre depuració de personal de les administracions públiques ja havien estat revisades d'ofici i anul·lades per disposicions com el Decret 3357/1975, de 5 de desembre, pel qual es declaren revisades d'ofici i anul·lades les sancions administratives acordades de conformitat amb l'establert en la Llei de 10 de febrer de 1939, de responsabilitat política, i el Decret 840/1976, de 18 de març, pel qual s'estenen els efectes del Decret de 5 de desembre de 1975 als funcionaris de corporacions i empreses concessionàries de serveis públics. La disposició addicional segona regula la publicitat de determinades dades de persones que van patir privació de llibertat com a conseqüència dels supòsits establerts a la Llei 46/1977, de 15 d'octubre, d'amnistia, i que van generar el dret a percebre una indemnització en base al Decret 288/2000, de 31 d'agost, i al Decret 330/2002, de 3 de desembre. La disposició addicional tercera regula l'accés a determinada informació relativa a expedients penitenciaris i a altra documentació referent a la repressió de la dictadura franquista. Aquesta informació complementa l'elaborada i feta pública per l'Arxiu Nacional de Catalunya d'acord amb l'article 12.

El títol III tracta del dret a la justícia, i regula la col·laboració de l'Administració de la Generalitat per tal que s'apliquin el dret intern i el dret internacional a les violacions de drets humans, tot facilitant a l'Administració de justícia la informació de què disposi, assistint les persones interessades en l'exercici dels seus drets, denunciant l'existència d'indícies de comissió d'il·límits penals, i iniciant i personant-se en processos judicials. D'altra banda, aquest títol recull l'establert en la Llei 11/2017, de 4 de juliol, de reparació jurídica de les víctimes del franquisme, que va declarar il·legals els tribunals de l'Auditoria de Guerra de l'Exèrcit

5

Doc. original signat per:
Serveis Administració
Electrònica Generalitat de
Catalunya 10/03/2023

Document electrònic garantit amb signatura electrònica. Podeu verificar la seva integritat al
web csv.gencat.cat fins al 10/03/2026

Original electrònic / Còpia electrònica autèntica

CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ

Data creació còpia:
10/03/2023 10:34:50

Pàgina 5 de 64

1363

Generalitat de Catalunya
Departament de Justícia

d'Ocupació (anomenada posteriorment Auditoria de la IV Regió Militar), que van actuar a Catalunya a partir de l'abril de 1938 fins al desembre de 1978, per ser contraris a la llei i vulnerar les més elementals exigències del dret a un judici just, amb la conseqüent nul·litat de ple dret de totes les sentències i resolucions de les causes instruïdes i dels consells de guerra, dictades per causes polítiques a Catalunya pel règim franquista. Posteriorment, la Llei 20/2022, de 19 d'octubre, de memòria democràtica va declarar nul·les les condemnes i sancions dictades per motius polítics, ideològics o de creença per qualssevol tribunals o òrgans penals o administratius durant la dictadura franquista contra els que van defensar la legalitat institucional anterior, van pretendre restablir un règim democràtic a Espanya o van intentar viure de conformitat amb opcions emparades per drets i llibertats reconeguts avui per la Constitució.

El títol IV fa referència al dret a la reparació de les víctimes. És necessari que totes aquelles persones, tant físiques com jurídiques, col·lectius i organitzacions que van ser víctimes de la Guerra Civil i de la dictadura franquista, així com les seves famílies i les generacions futures, es sentin reconegudes i rehabilitades d'una manera justa, per tal d'assegurar la convivència del present i del futur.

Les mesures de reconeixement i reparació de les víctimes les han de tenir en compte no només en l'aspecte passiu, com a persones que han estat objecte de repressió i d'altres violacions dels drets humans, sinó també en l'aspecte actiu, com a protagonistes d'una llarga lluita per la democràcia i les llibertats.

Aquests títol es divideix en dos capítols. El capítol I està dedicat a la reparació i el reconeixement de les víctimes. A aquest efecte, es defineix el concepte de víctima, que s'amplia i sistematitza, i de víctima indirecta als efectes d'aquesta llei, se'n crea un Cens i s'encomana a l'Administració de la Generalitat promoure mesures de reconeixement i homenatge a les víctimes. Es declara el 5 de febrer de cada any com a Dia nacional de l'exili i la deportació, en commemoració del dia de 1939 en què el president de la Generalitat de Catalunya, Lluís Companys; el president del Govern Basc, José Antonio de Aguirre; el president de la República, Manuel Azaña; el president de les Corts espanyoles, Diego Martínez Barrio, i centenars de civils i militars van travessar la frontera a través del Coll de Lli per exiliar-se a França. Així mateix, es declara el 15 d'octubre de cada any com a Dia nacional en memòria de les víctimes de la Guerra Civil i la dictadura franquista, en commemoració de la data de 1940 en què el president de la Generalitat, Lluís Companys, va ser afusellat al Castell de Montjuïc de Barcelona. Així mateix, la Generalitat impulsa actes de commemoració de la memòria democràtica cada 14 d'abril (data de proclamació, el 1931, de la República Catalana), i cada 7 de novembre (data de constitució, el 1971, de l'Assemblea de Catalunya). Finalment, aquest capítol estableix mesures de reparació específiques per a persones que hagin sofert privació de llibertat per actes d'intencionalitat política, menyscabament injust del seu patrimoni, treballs forçats i sostracció de menors.

El capítol II regula el procediment per cercar, localitzar, recuperar i identificar persones desaparegudes durant la Guerra Civil i la dictadura franquista. Tal com s'establia en la Llei 10/2009, del 30 de juny, es considera que és obligació dels poders públics, i en concret de l'Administració de la Generalitat, dur a terme directament, amb mitjans propis o aliens i amb càrrec als seus pressupostos, les actuacions corresponents, per fer efectius els drets dels familiars de les persones desaparegudes a obtenir informació sobre la seva sort i, si s'escau, a recuperar-ne i identificar-ne les restes. Dites actuacions requereixen dels estudis històrics, arqueològics i antropològics pertinents que assegurin una intervenció adequada, així com la viabilitat tècnica i econòmica. Així mateix, aquest capítol regula la manera de procedir en cas que es produeixin troballes casuais de restes que puguin correspondre a persones desaparegudes, per tal d'evitar que aquestes es degradin, siguin malmeses o espoliades i se'n frustri la identificació.

6

Doc. original signat per:
Serveis Administració
Electrònica Generalitat de
Catalunya 10/03/2023Document electrònic garantit amb signatura electrònica. Podeu verificar la seva integritat al
web csv.gencat.cat fins al 10/03/2026

Original electrònic / Còpia electrònica autèntica

CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ

Data creació còpia:
10/03/2023 10:34:50

Pàgina 6 de 64

Generalitat de Catalunya
Departament de Justícia

Aquest capítol també regula els instruments que han de coadjuvar en aquestes tasques: el Cens de persones desaparegudes durant la Guerra Civil i la dictadura franquista, els Mapes de localització de les àrees en què es poden trobar les restes i el programa d'identificació genètica.

Per tal d'assessorar en relació amb els aspectes regulats en aquest capítol, es manté el Comitè Tècnic Assessor per a la Recuperació i la Identificació de les Persones Desaparegudes durant la Guerra Civil i la Dictadura Franquista, creat per la Llei 10/2009, de 30 de juny.

El títol V es refereix al dret a la memòria com a garantia de no repetició. Conèixer el passat per comprendre el present i saber afrontar l'esdevenidor constitueix la salvaguarda contra la repetició dels fets en el futur.

Als efectes esmentats, la Generalitat ha de promoure la investigació històrica del període històric a què fa referència la memòria democràtica, i fomentar-ne el coneixement mitjançant la celebració d'actes commemoratius, la producció de materials pedagògics i d'exposicions, la realització de col·loquis, la convocatòria de premis i subvencions i altres mesures de foment, per tal de divulgar entre les generacions del present i del futur les bases del sistema de llibertats amb què compta la societat actual i el respecte dels drets humans.

Per tal d'enfortir els valors democràtics a la societat, es regula la formació en matèria de memòria democràtica en els diferents nivells del sistema educatiu i universitari, així com del personal al servei de l'Administració de la Generalitat, i la col·laboració dels mitjans de comunicació públics en la divulgació de la memòria democràtica.

El títol VI regula les entitats memorialistes, les quals desenvolupen un paper rellevant en la defensa de la memòria democràtica i la dignitat de les víctimes de la Guerra Civil i de la dictadura franquista, i que cal reconèixer de manera adequada.

Es regulen els requisits que han de reunir les entitats per tenir aquesta consideració i s'estableixen les mesures de foment que ha de promoure l'Administració de la Generalitat relatives a aquestes entitats, així com els drets de què gaudeixen.

Per tal d'afavorir el coneixement de les entitats memorialistes, la disposició addicional cinquena estableix la possibilitat que el Registre d'Associacions i el Registre de Fundacions estableixin una classificació funcional específica per a les entitats memorialistes.

El títol VII regula els Espais i Paisatges de Memòria Democràtica de Catalunya. Es defineix la figura de l'Espai de Memòria Democràtica de Catalunya, com a instrument per al coneixement dels esdeveniments que hi van tenir lloc, la commemoració i l'homenatge a les víctimes i la consolidació de la memòria democràtica com a garantia de no repetició. S'estableix la figura dels Espais de Commemoració, entesos com aquells espais vinculats directament i històricament amb els esdeveniments que formen part de la memòria democràtica però en els quals no en queden vestigis materials, els espais que hi estan vinculats indirectament, els espais que commemoren les víctimes de dits esdeveniments, i el patrimoni cultural immaterial o intangible relacionat amb els esdeveniments esmentats, i que va ser instaurats o erigits en dates posteriors.

Es regulen el procediment per declarar els Espais de Memòria Democràtica de Catalunya i incloure'ls en l'inventari corresponent, el qual ha de permetre conèixer-los i fer-ne difusió; les obligacions que comporten per a les persones que en són titulars; i el règim de protecció en

Generalitat de Catalunya
Departament de Justícia

cas que, atesos els seus valors, tinguin la consideració de béns integrants del patrimoni cultural.

Per posar en valor els Espais de Memòria Democràtica de Catalunya i facilitar-ne la interpretació adequada, es regula la Xarxa d'Espais de Memòria Democràtica de Catalunya, mitjançant la qual s'articulen les mesures de difusió i foment dels Espais que hi són adherits.

Finalment, es crea la figura del Paisatge de Memòria Democràtica de Catalunya, com a paisatge els components del qual li confereixen un caràcter reconeixible vinculat a la memòria democràtica i que mereixen ser preservats i posats en valor, motiu pel qual és necessari efectuar-ne una gestió adequada adaptada a la contemporaneïtat, que eviti l'anquilosament, la tematització i la banalització, i que contribueixi al desenvolupament territorial mitjançant la visibilització i l'activació dels seus valors latents. Es regula el Mapa dels Paisatges de Memòria Democràtica de Catalunya, com a document que identifica els paisatges esmentats i els seus valors actuals i potencials.

El títol VIII regula la simbologia franquista i l'enaltiment del franquisme. Pel que fa a la retirada de la simbologia franquista, s'estableixen les obligacions de les persones públiques i privades en aquest àmbit. La disposició addicional setena fixa un termini de dos anys per fer-ne la retirada. Així mateix, s'estableixen mesures per compatibilitzar la retirada de la simbologia franquista amb la conservació del patrimoni cultural. Amb l'objectiu d'inventariar, catalogar i facilitar el coneixement i la recerca de la simbologia, es regula el Cens de simbologia franquista de Catalunya, així com el Cens de símbols i altres elements retirats durant la Guerra Civil i la dictadura franquista.

S'estableix l'obligació de retirar les distincions, nomenaments, títols i honors institucionals concedits a persones que van dirigir, van participar o van donar suport al cop d'estat de 1936 o al bàndol rebel durant la Guerra Civil; a dirigents de la dictadura franquista; a persones que van col·laborar amb la dictadura franquista o que van participar de manera activa en el sistema repressiu; o a persones que van formar part del suport de la dictadura franquista a les potències de l'eix durant la Segona Guerra Mundial. La disposició addicional vuitena fixa un termini de dos anys a aquest efecte.

Així mateix, es prohibeix realitzar actes i homenatges d'enaltiment del franquisme, i concedir ajuts per realitzar projectes que siguin contraris a la memòria democràtica i a les persones sancionades per incomplir aquesta llei.

El títol IX fa referència a l'organització administrativa i institucional. El capítol I fa referència al departament de l'Administració de la Generalitat competent en matèria de memòria democràtica, que ha de proposar i executar les polítiques públiques en aquest àmbit.

El capítol II refon, completa i actualitza la regulació del Memorial Democràtic establert a la Llei 13/2007, del 31 d'octubre, i les lleis que la modifiquen. Així, es modifica la composició de la Junta de Govern i s'hi afegeixen noves funcions, s'estableix la figura de la vicepresidència, i es fixen les funcions del Consell Assessor i del Consell de Participació.

Finalment, el capítol III, dedicat a les relacions institucionals, estableix els principis que han de regir dites relacions i les fórmules de col·laboració i cooperació amb altres administracions públiques i organismes internacionals per a la consecució dels objectius d'aquesta llei.

El darrer dels títols, el X, regula el règim sancionador, per tal d'assegurar que es respecta el procediment establert per efectuar intervencions en fosses i d'evitar que s'hi efectuïn actes d'espoli, els quals poden dificultar o impedir identificar les restes; de preservar els Espais de Memòria Democràtica de Catalunya i els Espais de Commemoració; d'evitar la humiliació de



Generalitat de Catalunya
Departament de Justícia

les víctimes; de disposar d'un espai públic lliure de simbologia franquista; de defensar els principis i valors democràtics, i, en definitiva, de garantir el compliment del que estableix aquesta llei. En aquest sentit, es reconeix l'acció pública per denunciar les infraccions en matèria de memòria democràtica.

S'estableixen els supòsits en què les infraccions són sancionades d'acord amb altres normes sectorials, sens perjudici dels casos en què les sancions establertes en aquesta llei són compatibles amb les sancions establertes en altres normes, en aquells supòsits en què la conducta infractora vulnera diversos béns jurídics protegits.

La imposició de sancions és compatible amb l'exigència a la persona infractora de la restitució de la situació alterada al seu estat originari i la indemnització dels danys i perjudicis causats.

Completen la regulació les disposicions de la part final de la llei. Per tal de donar compliment a la normativa en matèria de protecció de dades personals, la disposició addicional quarta regula els tractaments de dades personals que és necessari efectuar per aplicar l'establert en aquesta llei. Atès que cal tractar categories especials de dades, s'especifica l'interès públic essencial que fonamenta el tractament; es regulen detalladament les ingerències en el dret fonamental a la protecció de dades, establint regles clares sobre l'abast i el contingut dels tractaments de dades que s'autoritzen, i les garanties per a la recopilació de dades personals que s'efectua. Així mateix, atès que es limiten els drets de les persones interessades, s'estableixen els motius legítims imperiosos que permeten al responsable del tractament tractar les dades amb prevalença sobre dits drets, de conformitat amb l'establert a l'article 23 del Reglament (UE) 2016/679 del Parlament Europeu i del Consell, de 27 d'abril de 2016, relatiu a la protecció de les persones físiques pel que fa al tractament de dades personals i a la lliure circulació d'aquestes dades i pel qual es deroga la Directiva 95/46/CE (Reglament general de protecció de dades).

VI

Aquesta norma s'adequa als principis de bona regulació de necessitat, eficàcia, proporcionalitat, seguretat jurídica, transparència i eficiència a què fa referència l'article 129 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques, i l'article 62 de la Llei 19/2014, del 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern.

Es dona compliment als principis de necessitat i eficàcia degut a les raons d'interès general en què es fonamenta la norma, que són fer efectius els principis i les normes del dret internacional públic relatives als drets de les víctimes de violacions manifestes de les normes internacionals de drets humans i de violacions greus del dret internacional humanitari a la veritat, a la justícia i a la reparació i l'obligació dels estats de garantir la no repetició; així com fomentar els principis, els valors i les llibertats democràtiques i la cohesió social.

Pel que fa al principi de transparència, de conformitat amb l'Acord del Govern de 22 de gener de 2019, relatiu a l'oportunitat de les iniciatives legislatives del Govern i a la seva consulta pública, es va efectuar una consulta pública prèvia a l'elaboració de la norma, i l'Avantprojecte de llei es va sotmetre al tràmit d'informació pública. També s'ha sotmès a audiència de les entitats memorialistes i de les organitzacions associatives d'ens locals.

Amb relació als principis de proporcionalitat i eficiència, el text de la norma conté la regulació imprescindible per assolir els objectius establerts, i remet a altres normes sectorials aplicables per regular els aspectes que incideixen en altres àmbits competencials. La norma refon diverses normes amb rang de llei preexistents i estableix noves mesures que concerneixen els drets de la ciutadania. No existeixen altres mesures menys restrictives de drets o que



Generalitat de Catalunya
Departament de Justícia

imposin menys obligacions a les persones destinatàries, de manera que s'estableixen les càrregues administratives imprescindibles per aconseguir els propòsits establerts per la llei.

Per tal de garantir el principi de seguretat jurídica, la norma fa efectiu el principi rector establert a l'article 54 de l'Estatut d'autonomia, relatiu a la memòria democràtica, i és coherent amb la resta de l'ordenament jurídic català (en particular, amb la normativa en matèria d'arxius i gestió de documents, d'accés a la informació, de patrimoni cultural, de paisatge i de salut) i de la Unió Europea, especialment pel que fa a la regulació de la protecció de dades personals. En aquest sentit, la llei s'adequa a la normativa vigent en aquesta matèria pel que fa als tractaments de dades personals que és necessari efectuar per tal de donar compliment al que s'hi estableix. Com s'ha exposat, aquesta llei refon diverses normes prèvies en matèria de memòria democràtica i estableix les derogacions pertinents, de manera que es genera un marc normatiu estable, predictable, integrat, clar i cert, que facilita el coneixement i la comprensió de la normativa en matèria de memòria democràtica de Catalunya.

Doc. original signat per:
Serveis Administració
Electrònica Generalitat de
Catalunya 10/03/2023

Document electrònic garantit amb signatura electrònica. Podeu verificar la seva integritat al
web csv.gencat.cat fins al 10/03/2026

Original electrònic / Còpia electrònica autèntica

CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ

Data creació còpia:
10/03/2023 10:34:50

Pàgina 10 de 64

Generalitat de Catalunya
Departament de Justícia

TÍTOL I. DISPOSICIONS GENERALS

Article 1. Objecte i àmbit d'aplicació

1. Aquesta llei té per objecte:

- a) Crear, consolidar i ampliar els instruments i recursos per desenvolupar i regular les polítiques públiques de recuperació, preservació i divulgació de la memòria democràtica de Catalunya.
- b) Retre reconeixement i reparar les persones, tant físiques com jurídiques, els col·lectius i les organitzacions que van patir violència i repressió, en les seves múltiples formes, en el període que comprèn la Guerra Civil i la dictadura franquista fins a la constitució del primer govern escollit democràticament a Catalunya d'ençà de la fi de la Guerra Civil.
- c) Reconèixer el compromís de les persones, tant físiques com jurídiques, els col·lectius i les organitzacions de caràcter polític, sindical, cívic i cultural, que van lluitar per les llibertats i la democràcia durant la Segona República, la Guerra Civil, la dictadura franquista i la transició a la democràcia.
- d) Erradicar la simbologia franquista i tota forma d'enaltiment del franquisme.
- e) Satisfer el dret de la ciutadania a conèixer la veritat dels fets esdevinguts durant la Guerra Civil i la dictadura franquista fins a la constitució del primer govern escollit democràticament a Catalunya d'ençà de la fi de la Guerra Civil i les circumstàncies en què, durant aquest període, es van produir desaparicions de persones i es van cometre violacions de drets humans.

2. Als efectes d'aquesta llei, formen part de la memòria democràtica els esdeveniments, les accions, les actuacions i les actituds de lluita en favor de les llibertats, del progrés i la justícia socials, de la llengua i la cultura catalanes i dels drets nacionals dutes a terme per col·lectius, organitzacions polítiques i sindicals, entitats i associacions cíviques i culturals, i altres persones físiques i jurídiques, que van tenir lloc en el període històric que comprèn la Segona República, la Guerra Civil i la dictadura franquista fins a la constitució del primer govern escollit democràticament a Catalunya d'ençà de la fi de la Guerra Civil, sens perjudici que, per mitjà de les actuacions per divulgar i commemorar la memòria democràtica, s'hi incloguin tradicions democràtiques anteriors i posteriors. ¹

3. L'establert en aquesta llei és aplicable en el territori de Catalunya per les administracions públiques en l'exercici de les seves competències respectives.

Article 2. Principis rectors

1. Aquesta llei es fonamenta en els valors de convivència, respecte, diversitat, pluralisme polític, igualtat de totes les persones, fraternitat i cultura de la pau.

2. Aquesta llei s'ha d'aplicar de conformitat amb els principis i les directrius bàsics sobre el dret de les víctimes de violacions manifestes de les normes internacionals de drets humans i de violacions greus del dret internacional humanitari a interposar recursos i obtenir reparacions i, en concret, els principis de veritat, justícia i reparació, i el deure dels estats de garantir la no repetició; així com amb les decisions i recomanacions dels òrgans internacionals de protecció dels drets humans.

3. Les administracions públiques de Catalunya, en l'exercici de les seves competències respectives, han d'adoptar les mesures necessàries per fer efectius, de manera integral :

Generalitat de Catalunya
Departament de Justícia

- a) El dret a la veritat, mitjançant el coneixement de la història de la lluita pels drets i les llibertats, i la investigació de la violència o la repressió patides per les víctimes i l'esclariment dels fets.
- b) El dret a la justícia, mitjançant la col·laboració en la investigació de fets constitutius d'il·lícit penal, la reparació jurídica i la informació i l'assistència jurídica de les víctimes.
- c) El dret a la reparació, mitjançant l'aplicació de mesures individuals i col·lectives per al reconeixement, la reparació moral i, si escau, la restitució i indemnització de les víctimes.
- d) El dret a la memòria com a garantia de no repetició, mitjançant la recerca i la divulgació del període històric a què fa referència la memòria democràtica, el record a les víctimes, la commemoració, i el foment de la pau i del respecte dels drets humans.

TÍTOL II. DRET A LA VERITAT

Article 3. Dret a la veritat ⁱ

1. El departament de l'Administració de la Generalitat competent en matèria de memòria democràtica investiga d'ofici els fets esdevinguts durant la Guerra Civil i la dictadura franquista fins a la constitució del primer govern escollit democràticament a Catalunya d'ençà de la fi de la Guerra Civil, per tal de contribuir al coneixement de la veritat sobre el desenvolupament del conflicte bèl·lic i la intervenció que hi van tenir les persones que, directament o indirecta, hi van prendre part; sobre l'exili, la deportació i els desplaçaments forçosos durant el període esmentat; i sobre les circumstàncies en què, durant dit període, es van produir la confiscació de béns, els treballs forçats, la depuració professional, la privació de llibertat i altres formes de repressió patits per la població, actes de violència, judicis sense garanties, execucions, desaparicions de persones i altres violacions de drets humans, així com sobre el paper i l'experiència específica de les dones durant el període esmentat.
2. El departament de l'Administració de la Generalitat competent en matèria de memòria democràtica ha d'obtenir i recollir la informació que consti en bases de dades documentals i obres de referència especialitzades, així com la que tenen en el seu poder centres d'arxiu, universitats, centres de recerca, altres administracions públiques, entitats del sector públic, entitats memorialistes i altres tipus de persones jurídiques, víctimes, familiars, persones interessades o relacionades amb els fets esdevinguts i qualsevol altra font, nacional o internacional, que disposi d'informació rellevant per a la investigació històrica.
3. Per tal de conèixer la veritat sobre les circumstàncies en què es van cometre violacions de drets humans de les víctimes i, en cas de desaparició, sobre la sort que aquestes van córrer; que els sigui reconeguda la condició de víctima als efectes d'aquesta llei; i de beneficiar-se de les mesures que s'hi regulen, les víctimes i les víctimes indirectes a què fa referència l'article 14 poden sol·licitar al departament de l'Administració de la Generalitat competent en matèria de memòria democràtica una investigació dels fets esdevinguts. ⁱ
4. La informació recollida d'acord amb l'establert en els apartats 1, 2 i 3 s'ha d'incorporar, si escau, en el Cens de víctimes de la Guerra Civil i de la dictadura franquista, en el Cens de persones desaparegudes durant la Guerra Civil i la dictadura franquista i en altres tractaments efectuats pel departament de l'Administració de la Generalitat competent en matèria de memòria democràtica.

Article 4. Col·laboració amb administracions públiques i entitats

1. L'Administració de la Generalitat ha d'establir protocols, convenis o acords de col·laboració amb universitats, centres de recerca, administracions públiques i entitats, incloses les d'altres estats i organismes internacionals, que duen a terme actuacions en l'àmbit de la memòria

12

Doc. original signat per:
Serveis Administració
Electrònica Generalitat de
Catalunya 10/03/2023

Document electrònic garantit amb signatura electrònica. Podeu verificar la seva integritat al
web csv.gencat.cat fins al 10/03/2026

Original electrònic / Còpia electrònica autèntica

CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ

Data creació còpia:
10/03/2023 10:34:50

Pàgina 12 de 64

1370



democràtica, amb l'objectiu de recollir i comunicar informació per conèixer la veritat dels fets esdevinguts durant la Guerra Civil i la dictadura franquista fins a la constitució del primer govern escollit democràticament a Catalunya d'ençà de la fi de la Guerra Civil i de les circumstàncies en què, durant aquest període, es van produir desaparicions de persones i es van cometre violacions de drets humans; per obtenir informació sobre les persones que, directament o indirecta, van prendre part en el conflicte bèl·lic, les víctimes i la seva sort i, si s'escau, localitzar-ne, recuperar-ne i identificar-ne les restes; per obtenir informació sobre persones exiliades i altres persones considerades víctimes d'acord amb aquesta llei; per obtenir informació per localitzar víctimes indirectes i familiars de les persones esmentades i per assolir la resta d'objectius d'aquesta llei.

2. Les dades genètiques dels familiars de les persones desaparegudes que hagin consentit participar en el programa d'identificació genètica no poden ser cedides sense el seu consentiment.

3. De conformitat amb l'establert a la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de règim jurídic del sector públic, les administracions públiques han de facilitar al departament de l'Administració de la Generalitat competent en matèria de memòria democràtica les dades relatives a les víctimes i les víctimes indirectes, a les demés persones a què fa referència l'apartat 1 i a les persones que puguin tenir la condició d'interessades en el procediment que el departament esmentat sol·liciti, que siguin necessàries per tal de dur a terme les actuacions objecte d'aquesta llei.

4. La informació obtinguda d'acord amb els apartats 1 i 3 s'ha d'incorporar, si escau, en el Cens de víctimes de la Guerra Civil i de la dictadura franquista, en el Cens de persones desaparegudes durant la Guerra Civil i la dictadura franquista i en altres tractaments efectuats pel departament de l'Administració de la Generalitat competent en matèria de memòria democràtica.

Article 5. Col·laboració de terceres persones

1. Als efectes de reconèixer la condició de víctima i de l'establert al títol IV, el departament de l'Administració de la Generalitat competent en matèria de memòria democràtica pot sol·licitar el testimoni o l'informe de terceres persones que, pel seu coneixement directe o indirecte dels fets o pels seus coneixements o la seva experiència tècnica, puguin aportar informació rellevant per identificar les víctimes i per conèixer les circumstàncies en què es van cometre violacions de drets humans i, en cas de desaparició, sobre la sort que aquestes van córrer. La realització de les actuacions corresponents no pot afectar ni vulnerar les garanties jurídiques i constitucionals.

2. Les persones privades han de facilitar al departament de l'Administració de la Generalitat competent en matèria de memòria democràtica les dades relatives a les víctimes i les víctimes indirectes, a les demés persones a què fa referència l'article 4.1 i a les persones que puguin tenir la condició d'interessades en el procediment que estiguin en el seu poder que el departament esmentat sol·liciti i que siguin necessàries per tal de dur a terme les actuacions objecte d'aquesta llei.

3. La informació obtinguda d'acord amb els apartats 1 i 2 s'ha d'incorporar, si escau, en el Cens de víctimes de la Guerra Civil i de la dictadura franquista, en el Cens de persones desaparegudes durant la Guerra Civil i la dictadura franquista i en altres tractaments efectuats pel departament de l'Administració de la Generalitat competent en matèria de memòria democràtica.



Article 6. Documents per a la recuperació de la memòria democràtica

1. Als efectes d'aquesta llei, s'entén per documents per a la recuperació de la memòria democràtica els béns definits a l'article 19.1 de la Llei 9/1993, del 30 de setembre, del patrimoni cultural català que facin testimoni i prova de fets ocorreguts durant el període històric que comprèn la Segona República, la Guerra Civil i la dictadura franquista fins a la constitució del primer govern escollit democràticament a Catalunya d'ençà de la fi de la Guerra Civil.
2. Els documents per a la recuperació de la memòria democràtica que estiguin inclosos en algun dels supòsits establerts als apartats 2, 3 i 4 de l'article 19 de la Llei 9/1993, de 30 de setembre, integren el patrimoni documental de Catalunya.
3. Els documents no compresos en les lletres a) a d) de l'article 19.2 de la Llei 9/1993, de 30 de setembre, que pels seus valors i la seva rellevància per a la recuperació de la memòria democràtica hagin de fer part del patrimoni documental de Catalunya, s'hi han d'integrar per resolució de la persona titular del departament de l'Administració de la Generalitat competent en matèria de patrimoni cultural, amb l'informe previ del Consell Nacional d'Arxius i Gestió Documental, d'acord amb l'establert a la lletra e) de l'article 19.2 esmentat.
4. L'establert a la Llei 10/2001, de 13 de juliol, d'arxius i gestió de documents és aplicable als documents per a la recuperació de la memòria democràtica de titularitat pública i als de titularitat privada que integren o poden integrar el patrimoni documental de Catalunya.
5. L'Administració de la Generalitat ha d'adoptar les mesures necessàries per identificar, descriure, inventariar, protegir i divulgar els documents per a la recuperació de la memòria democràtica i per garantir-ne la integritat, en particular, en els casos de major deteriorament, risc de degradació o pèrdua.
6. La Generalitat ha de concedir subvencions i ajuts per tal de facilitar a les persones titulars de documents per a la recuperació de la memòria democràtica de titularitat privada integrants del patrimoni documental el compliment de les obligacions establertes a l'article 13 de la Llei 10/2001, de 13 de juliol.
7. La Generalitat, d'acord amb les seves disponibilitats pressupostàries, ha de promoure l'enriquiment del patrimoni documental mitjançant la compra, la donació, el llegat, la cessió en comodat o l'ingrés per qualsevol altre títol, o l'obtenció d'una còpia, de documents per a la recuperació de la memòria democràtica que es trobin en possessió de persones públiques o privades, nacionals o estrangeres.
8. L'Administració de la Generalitat, en col·laboració amb les altres administracions públiques, ha d'impulsar les mesures necessàries per recuperar el patrimoni documental confiscat a Catalunya durant el període que comprèn la Guerra Civil i la dictadura franquista fins a la constitució del primer govern escollit democràticament a Catalunya d'ençà de la fi de la Guerra Civil.
9. L'Inventari del Patrimoni Cultural Català, regulat a l'article 60 de la Llei 9/1993, de 30 de setembre, ha d'incloure el cens dels arxius que conserven documents per a la recuperació de la memòria democràtica integrants del patrimoni documental de Catalunya.

Article 7. Règim d'accés especial als documents per a la recuperació de la memòria democràtica ⁱ

1. Les administracions públiques han d'adoptar les mesures necessàries per garantir el dret d'accés als documents per a la recuperació de la memòria democràtica considerats informació pública i als de titularitat privada integrants del patrimoni documental de Catalunya, per tal de satisfer el dret de les víctimes, de les víctimes indirectes i de la ciutadania a esclarir la veritat dels fets esdevinguts durant el període històric a què fa referència la memòria democràtica, i per al coneixement d'aquesta.

2. Qualsevol persona pot consultar la informació existent en documents per a la recuperació de la memòria democràtica considerats informació pública i als de titularitat privada integrants del patrimoni documental de Catalunya que acreditin la seva condició de víctima d'acord amb aquesta llei. A aquests efectes, pot accedir a les dades personals de terceres persones que figurin en dits documents i que puguin proporcionar informació sobre els fets esdevinguts a la víctima, sense subjecció als tràmits establerts a l'article 31 de la Llei 19/2014, del 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern, ni a cap altre requisit o termini.

3. Les persones que tenen la consideració de víctimes indirectes d'acord amb aquesta llei poden consultar la informació existent als documents que acreditin la condició de víctima de la persona el vincle amb la qual els atribueix aquesta consideració en els termes establerts a l'apartat 2, a efectes d'esclarir els fets que van esdevenir a la víctima i de reparació, sempre que la mort o la declaració de mort de la víctima consti inscrita en el Registre Civil o que es pugui presumir per raons biològiques la seva mort, per haver superat la longevitat màxima registrada.

4. Les persones que duguin a terme una recerca històrica per a la producció i creació literària, artística, científica i tècnica poden sol·licitar accedir a les dades personals de terceres persones que figurin en documents per a la recuperació de la memòria democràtica considerats informació pública i als de titularitat privada integrants del patrimoni documental de Catalunya sense subjecció als tràmits establerts a l'article 31 de la Llei 19/2014, del 29 de desembre, ni a cap altre requisit o termini, quan dites dades personals facin referència a:

- a) Persones que tinguin la condició de víctima d'acord amb aquesta llei, sempre que es tracti d'informació referida als fets victimitzants que els van esdevenir.
- b) Persones que tinguin relació amb els fets victimitzants esdevinguts a víctimes, sempre que es tracti d'informació referida a dits fets.
- c) Autoritats, càrrecs públics, personal al servei d'administracions i ens públics, i altres persones titulars de funcions públiques, sempre que es tracti d'informació referida al desenvolupament de les seves funcions.
- d) Personatges de la història contemporània, sempre que es tracti d'informació referida al seu paper a la història.

5. Per tal que les persones que desitgin dur a terme una recerca històrica puguin accedir a les dades a què fa referència l'apartat 4, dites persones han de presentar una sol·licitud al departament de l'Administració de la Generalitat competent en matèria de memòria democràtica, el qual ha de resoldre prèvia ponderació raonada de l'interès públic en la divulgació de la informació, la rellevància de les dades i la necessitat d'accedir-hi per dur a terme la recerca i per complir la finalitat d'aquesta llei, i els drets de les persones afectades, i cal adoptar les mesures necessàries per minimitzar el dany en el dret de les persones afectades. Per dur a terme aquesta ponderació s'han de tenir en compte, entre d'altres circumstàncies, la pertinença, l'especificitat i la necessitat d'accedir a la informació sol·licitada;

les garanties que ofereixi la persona que sol·licita l'accés, atesa la seva trajectòria en l'àmbit de la recerca històrica, de fer un ús adequat de les dades a què accedeixi; i la rellevància i l'interès públic a disposar col·lectivament del resultat de la recerca, als efectes de conèixer la violació de drets humans i del dret internacional humanitari, d'esclarir la veritat dels fets esdevinguts i de recuperar la memòria democràtica de Catalunya. Les sol·licituds s'han de tramitar d'acord amb l'establert a la Llei 19/2014, del 29 de desembre, en tot allò que no resulti contrari a les especificitats establertes en aquest article.

6. La resolució del departament de l'Administració de la Generalitat competent en matèria de memòria democràtica ha d'autoritzar l'accés, total o parcial, a la informació sol·licitada, o bé denegar-ne l'accés; així com determinar les condicions en què la informació pot ser difosa posteriorment, de conformitat amb la normativa reguladora del dret a la protecció de dades personals i els drets a l'honor, a la intimitat personal i familiar i a la pròpia imatge. En el cas de víctimes mortes, es poden difondre les dades personals que tinguin interès històric i en els altres casos en què siguin d'interès públic. En el cas que estiguin vives, és necessari el consentiment de les víctimes per difondre les seves dades personals identificatives associades a dades personals especialment protegides o a informació relativa al tipus de violència o repressió patida i a la causa d'aquesta que n'afectin l'honor, la intimitat personal i familiar i la pròpia imatge. També es poden difondre, quan siguin d'interès públic, les dades personals d'autoritats i personal al servei d'administracions i ens públics relacionades amb l'exercici de les seves funcions.

7. Queden excloses del dret d'accés regulat als apartats 2, 3 i 4 les dades genètiques a què fa referència l'article 29.1.

8. Per tal de permetre l'accés a documents per a la recuperació de la memòria democràtica de titularitat privada integrants del patrimoni documental de Catalunya, les persones que en són titulars tenen dret a dipositar-los temporalment i sense cost en un arxiu públic del Sistema d'Arxius de Catalunya, d'acord amb l'establert a l'article 13.c) de la Llei 10/2001, de 13 de juliol. ⁱ

Article 8. Banc de la Memòria Democràtica

1. L'Administració de la Generalitat reuneix i posa a l'abast de la ciutadania bases de dades de la seva titularitat, així com bases de dades i recursos d'informació d'altres administracions públiques i persones físiques i jurídiques, públiques i privades, en matèria de memòria democràtica, i en possibilita la cerca integrada i la visualització de continguts, per tal de facilitar l'accés de la ciutadania a la informació i el coneixement dels fets històrics vinculats amb la memòria democràtica.

2. Les dades referents a persones físiques han d'incloure les variables gènere (home, dona o persona no binària) i sexe (masculí o femení).

TÍTOL III. DRET A LA JUSTÍCIA

Article 9. Foment del dret a la justícia

1. La Generalitat col·labora amb l'Administració de justícia per promoure el dret a la justícia de les víctimes del període que comprèn la Guerra Civil i la dictadura franquista fins a la constitució del primer govern escollit democràticament a Catalunya d'ençà de la fi de la Guerra Civil.

2. La Generalitat proporciona als òrgans jurisdiccionals, inclosos els d'altres estats i les institucions jurisdiccionals supranacionals i internacionals, la informació de què disposa que

Generalitat de Catalunya
Departament de Justícia

pugui ser utilitzada per investigar, esclarir i declarar l'existència de fets constitutius d'il·lícit penal relatiu a les víctimes a què fa referència l'article 14 i, si escau, determinar-ne l'autoria.

3. La Generalitat ha de facilitar a les persones interessades informació, ajuda i assistència perquè puguin exercir el dret a la justícia i ha de fer difusió de les actuacions realitzades.

Article 10. Comunicació d'indis de comissió d'il·lícits penals

La Generalitat ha de denunciar als Mossos d'Esquadra, la Fiscalia i l'autoritat judicial competent l'existència d'indis de comissió d'il·lícits penals que s'aprecin arran de la localització i identificació de restes de persones desaparegudes i de la realització de la resta d'investigacions a què fa referència aquesta llei.

Article 11. Disposició d'accions processals

L'Administració de la Generalitat, mitjançant el departament competent en matèria de memòria democràtica, prèvia avaluació dels fets i de la viabilitat jurídica, pot exercir l'acció popular d'acord amb l'establert en la normativa processal en els procediments penals per delictes de lesa humanitat, delictes contra la vida i delictes contra la integritat física o moral, comesos per motius racistes, antisemites o altres motius referents a la ideologia, religió o creences, situació familiar, pertinença a una ètnia, raça o nació, origen nacional, sexe, orientació o identitat sexual, per raó de gènere, d'apofòbia o d'exclusió social, malaltia o diversitat funcional, en cas que els fets atribuïts haguessin estat comesos a Catalunya en el període que comprèn la Guerra Civil i la dictadura franquista fins a la constitució del primer govern escollit democràticament a Catalunya d'ençà de la fi de la Guerra Civil.

Article 12. Reparació jurídica de les víctimes de la dictadura franquista

1. L'Administració de la Generalitat, mitjançant l'Arxiu Nacional de Catalunya, ha de fer pública la llista dels processos instruits i de les sentències adoptades d'acord amb el Ban del 28 de juliol de 1936; el Decret número 79, del 31 d'agost de 1936; el Decret número 55, de l'1 de novembre de 1936; la Llei del 2 de març de 1943; el Decret llei del 18 d'abril de 1947; el Decret 1794/1960, del 21 de setembre; el Decret llei 10/1975, del 26 d'agost, i altres normes aprovades amb la mateixa finalitat aplicades per reprimir idees i actes en defensa de la Segona República o de lluita contra la dictadura franquista, en què constin el número de procediment, la persona física o jurídica encausada i la condemna imposada.

2. L'Arxiu Nacional de Catalunya ha d'actualitzar la llista a què fa referència l'apartat 1, si té coneixement, per qualsevol via, de l'existència de processos que no hi consten per no haver-se'n conservat testimoni en l'arxiu dels tribunals militars a Catalunya.

3. L'Administració de la Generalitat ha d'expedir, a sol·licitud de la persona interessada, dels seus familiars, d'administracions públiques o d'entitats memorialistes, un document individualitzat que acrediti la nul·litat de ple dret, originària o sobrevinguda, de les causes i dels consells de guerra instruits i de les sentències i resolucions dictades per causes polítiques a Catalunya en el marc legal franquista, d'acord amb la declaració efectuada per la Llei 11/2017, del 4 de juliol, de reparació jurídica de les víctimes del franquisme.

Article 13. Impuls i seguiment dels informes i les recomanacions d'òrgans estatals i internacionals

1. La Generalitat de Catalunya col·labora amb els consells, comitès, grups de treball, relators especials i altres mecanismes de promoció i protecció dels drets humans.

17

Doc. original signat per:
Serveis Administració
Electrònica Generalitat de
Catalunya 10/03/2023

Document electrònic garantit amb signatura electrònica. Podeu verificar la seva integritat al
web csv.gencat.cat fins al 10/03/2026

Original electrònic / Còpia electrònica autèntica

CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ

Data creació còpia:
10/03/2023 10:34:50

Pàgina 17 de 64

1375

Generalitat de Catalunya
Departament de Justícia

2. L'Administració de la Generalitat realitza un seguiment dels informes i les recomanacions del Síndic de Greuges i del Defensor del Poble, així com dels òrgans internacionals, en matèria de dret a la veritat, a la justícia i a la reparació de les víctimes i les garanties de no repetició, i orienta les seves polítiques d'acord amb les conclusions i recomanacions d'aquestes institucions i òrgans.

TÍTOL IV. DRET A LA REPARACIÓ DE LES VÍCTIMES

Capítol I. Reparació i reconeixement de les víctimes

Article 14. Definició de les víctimes

1. Als efectes d'aquesta llei, es consideren víctimes les persones següents:

- a) Les persones que, en el territori de Catalunya, hagin sofert danys, individualment o col·lectivament, incloses lesions físiques o mentals, sofriment emocional, pèrdues econòmiques o menyscabament substancials dels seus drets fonamentals, com a conseqüència d'accions o omissions que constitueixin una violació manifesta de les normes internacionals de drets humans o una violació greu del dret internacional humanitari en el període que comprèn la Guerra Civil i la dictadura franquista fins a la constitució del primer govern escollit democràticament a Catalunya d'ençà de la fi de la Guerra Civil.
- b) Els ciutadans i les ciutadanes de Catalunya que van patir les mateixes circumstàncies establertes a la lletra a) fora del territori de Catalunya a causa de la privació de llibertat o l'internament en presons, camps de concentració franquistes, Batallons de Treballadors o Batallons Disciplinaris de Soldats Treballadors.
- c) Els ciutadans i les ciutadanes de Catalunya que van ser internats en camps de concentració francesos, allotjats en Companyies de Treballadors Estrangers o Grups de Treballadors Estrangers a França o les seves colònies, sotmesos a treballs forçats per l'Alemanya nazi, o internats en camps de concentració i d'extermini nazis o en el Gulag soviètic.
- d) Els ciutadans i les ciutadanes de Catalunya que van morir o desaparèixer fora del territori de Catalunya a causa de la seva participació en el conflicte bèl·lic com a combatents o en la lluita antifranquista.

2. En els termes i amb l'abast que s'estableix en aquesta llei, es consideren víctimes indirectes les persones que són o han estat cònjuges de les víctimes esmentades a l'apartat 1, les que hi estan o han estat vinculades per una relació de convivència anàloga a la conjugal, els familiars fins a quart grau, les persones a càrrec de la víctima, i les persones que hagin patit danys en intervenir per prestar assistència a víctimes en perill o per impedir la victimització.

3. En les actuacions per identificar i reconèixer la condició de víctima, per adoptar mesures de reparació, i en la resta d'actuacions dutes a terme per desenvolupar les polítiques públiques de memòria democràtica, han de tenir un paper preponderant les persones, els col·lectius i les organitzacions següents:

- a) Les persones mortes o desaparegudes com a combatents en la Guerra Civil, així com les mortes o desaparegudes a causa de bombardejos o de les violències polítiques a les rereguardes republicana i franquista.
- b) Les persones assassinades o desaparegudes durant la dictadura franquista i la transició a la democràcia.
- c) Les persones exiliades a causa de la Guerra Civil, la dictadura franquista i la transició a la democràcia, o que van patir deportació o desplaçaments forçosos, canvis de residència o desterrament.

18

Doc. original signat per:
Serveis Administració
Electrònica Generalitat de
Catalunya 10/03/2023

Document electrònic garantit amb signatura electrònica. Podeu verificar la seva integritat al
web csv.gencat.cat fins al 10/03/2026

Original electrònic / Còpia electrònica autèntica

CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ

Data creació còpia:
10/03/2023 10:34:50

Pàgina 18 de 64

1376

- d) Les persones que, a causa de la seva lluita pels drets i les llibertats democràtics, van ser objecte de mort o van patir detenció il·legal, empresonament, confinament en camps de concentració franquistes o francesos, i durant la Segona Guerra Mundial, treballs forçats, tortura i, en molts casos, la mort en els camps de treball, concentració o d'extermini nazis.
- e) Els infants separats de les seves famílies a causa de la Guerra Civil i la Segona Guerra Mundial i els sostrets de les seves famílies a causa de l'aplicació de mesures repressives per motivacions ideològiques envers els seus progenitors i progenitores i que van ser objecte d'una política reeducadora en els principis del nacionalcatolicisme franquista.
- f) Les persones que van patir privació de llibertat, tortures o mort per haver estat combatents antifranquistes (incloses les persones d'altres nacionalitats que van formar part de les Milícies Antifeixistes, de les Brigades Internacionals o d'altres unitats de l'exèrcit republicà), o per haver participat en la resistència contra el feixisme.
- g) Les persones que van ser objecte de repressió per la seva orientació sexual, identitat sexual o expressió de gènere.
- h) Les dones que van patir violència física, psicològica, sexual, obstètrica i de vulneració de drets sexuals i reproductius, de segon ordre, vicària o econòmica, així com discriminació o assetjament sexual o per raó de sexe, com a conseqüència de la repressió directa contra elles o indirecta contra algun familiar, ja fos en els àmbits de la parella, familiar, laboral, social o comunitari, institucional, en l'esfera pública o la vida política, en l'àmbit educatiu o en d'altres àmbits en què s'hagi lesionat la dignitat humana, la integritat o la llibertat de les dones.
- i) Els partits polítics, les organitzacions sindicals i altres moviments sociopolítics.
- j) Les entitats culturals, socials, religioses, esportives i recreatives; els ateneus; les cooperatives; les organitzacions obreres i pageses; les entitats vinculades a moviments feministes; i les lògies maçòniques.
- k) Els sectors socials o professionals, científics, artístics i culturals que van patir una repressió col·lectiva específica.
- l) Les persones que van ser depurades o represaliades professionalment per haver exercit càrrecs i ocupacions públiques durant la Segona República o per motius ideològics.
- m) Les persones que van patir qualsevol tipus de privació de llibertat, escarni, tortura o treballs forçats per la seva oposició a la dictadura franquista o violència institucional durant la transició a la democràcia.
- n) Les persones, tant físiques com jurídiques, a les quals la dictadura franquista va privar de béns, i les que van patir la confiscació del paper moneda republicà i altres títols fiduciaris com a part de la guerra econòmica lliurada contra la Segona República.
- o) Les persones o col·lectius que van ser represaliats per la seva condició cultural, ètnica (com ara el poble romaní o gitano), lingüística, religiosa, situació familiar, per la seva malaltia o diversitat funcional o per raó d'apofòbia o d'exclusió social.
- p) Les persones o col·lectius reprimits a causa de l'ús social de les llengües catalana i occitana, i de la defensa, la promoció i l'ensenyament de dites llengües i de les cultures respectives.
- q) Les persones que van patir seqüeles físiques o psíquiques durant la dictadura franquista causades per malalties per a la prevenció o el guariment de les quals existís una vacuna o un tractament mèdic coneguts i que aquests no haguessin estat proporcionats a la població.
- r) Les persones que van patir seqüeles físiques o psíquiques durant la dictadura franquista causades pel subministrament de fàrmacs amb efectes teratogènics comprovats i que no van ser retirats de la venda i el consum.
- s) Els familiars de les persones assassinades o desaparegudes a causa de la Guerra Civil i de la dictadura franquista fins a la constitució del primer govern escollit democràticament a Catalunya d'ençà de la fi de la Guerra Civil.

Article 15. Cens de víctimes de la Guerra Civil i de la dictadura franquista

Generalitat de Catalunya
Departament de Justícia

1. El departament de l'Administració de la Generalitat competent en matèria de memòria democràtica ha d'elaborar un Cens de víctimes de la Guerra Civil i de la dictadura franquista, en què s'han d'inscriure les víctimes definides a l'article 14.

2. El Cens, d'acord amb l'establert a l'apartat 2 de la disposició addicional quarta, té com objectiu compilar la informació sobre les circumstàncies en què es van cometre violacions de drets humans i, en cas de desaparició, sobre la sort que van córrer les víctimes, amb la finalitat darrera de permetre conèixer els esdeveniments que van tenir lloc durant el període que comprèn la Guerra Civil i la dictadura franquista fins a la constitució del primer govern escollit democràticament a Catalunya d'ençà de la fi de la Guerra Civil.

3. La informació s'ha d'incorporar al Cens d'ofici, a sol·licitud de les víctimes o, en cas de mort o desaparició d'aquestes, de les persones següents:

a) Les persones que en són o n'han estat cònjuges, les que hi estan o han estat vinculades per una relació de convivència anàloga a la conjugal, les ascendents, les descendents i les colaterals fins al quart grau, consanguínies o per adopció.

b) Els ens locals.

c) Les entitats memorialistes a què fa referència l'article 38.

d) Persones que formin part de la comunitat acadèmica i científica.

4. Les dades referents a persones físiques del Cens han d'incloure les variables gènere (home, dona o persona no binària) i sexe (masculí o femení).

5. L'accés a les dades del Cens, fora dels supòsits establerts a l'article 7, s'efectua en els termes establerts per la normativa reguladora del dret d'accés a la informació pública. Als efectes d'autoritzar l'accés a la informació, s'ha de tenir en compte, com a element de ponderació favorable, la rellevància i interès públic a disposar col·lectivament del resultat de la recerca, als efectes de conèixer la violació de drets humans i del dret internacional humanitari, d'esclarir la veritat dels fets esdevinguts i de recuperar la memòria democràtica de Catalunya.

6. A l'efecte d'afavorir la difusió i la reutilització de la informació per tal d'assolir les finalitats d'aquesta Llei, el departament de l'Administració de la Generalitat competent en matèria de memòria democràtica ha de fer públiques les dades del Cens que no estiguin afectades per cap limitació legal al dret d'accés a la informació pública, d'acord amb la normativa reguladora d'aquest dret.

Article 16. Actes de reconeixement i homenatge

1. La Generalitat promou mesures de reconeixement i homenatge a les víctimes reconegudes d'acord amb aquesta llei. Així mateix, promou mesures de reconeixement i homenatge als moviments obrer, estudiantil, veïnal i feminista; al cristianisme compromès amb la democràcia; al catalanisme popular i polític; a l'activisme pels drets lingüístics i culturals; als col·lectius i les organitzacions polítiques i sindicals, les entitats cíviques i culturals, i altres persones, tant físiques com jurídiques, col·lectius i organitzacions que es van distingir en la defensa de la legalitat democràtica republicana durant la Guerra Civil i dels valors i les llibertats democràtics durant la dictadura franquista i la transició a la democràcia.

2. Les mesures a què fa referència l'apartat 1 poden consistir en la realització d'actes públics de reconeixement i homenatge, la construcció de monuments o l'establiment d'elements anàlegs, així com en la promoció d'estudis i publicacions que destaquin la tasca dels col·lectius, les organitzacions i les altres persones que s'hi esmenten en favor de la legalitat democràtica.

20

Doc. original signat per:
Serveis Administració
Electrònica Generalitat de
Catalunya 10/03/2023

Document electrònic garantit amb signatura electrònica. Podeu verificar la seva integritat al
web csv.gencat.cat fins al 10/03/2026

Original electrònic / Còpia electrònica autèntica

CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ

Data creació còpia:
10/03/2023 10:34:50

Pàgina 20 de 64

1378



Generalitat de Catalunya
Departament de Justícia

3. La Generalitat du a terme actes de reconeixement i homenatge als ciutadans i les ciutadanes de Catalunya que van patir la repressió fora d'aquest territori, en especial a camps de concentració o en qualsevol altra circumstància vinculada a la guerra, l'exili, la deportació i els desplaçaments forçosos. Així mateix, ha de dur a terme actes de reconeixement i homenatge als ciutadans i les ciutadanes de Catalunya que van lluitar contra el feixisme durant la Segona Guerra Mundial.

4. La Generalitat du a terme actes per donar a conèixer el paper actiu de les dones en la vida cultural, política i sindical i en la defensa dels drets i les llibertats democràtics, i la repressió patida per aquest motiu; així com les limitacions i discriminacions socials, educatives, culturals, econòmiques i jurídiques patides per les dones durant la Guerra Civil i la dictadura franquista, i impulsa l'homenatge a aquelles que les van patir.

5. La Generalitat impulsa el reconeixement i l'homenatge a aquelles persones, col·lectius i organitzacions que van contribuir a la preservació de la llengua i la cultura catalanes i occitanes durant la dictadura franquista des de l'interior i des de l'exili.

6. La Generalitat promou la col·laboració amb altres administracions públiques i les entitats memorialistes en els actes d'homenatge i reconeixement.

7. La Generalitat facilita a les víctimes i als familiars que així ho sol·licitin la gestió i obtenció de certificats de reconeixement personal.

Article 17. Dies de reconeixement i homenatge

1. S'estableixen els dies nacionals de reconeixement següents:

- a) El 5 de febrer de cada any es commemora el Dia nacional de l'exili i la deportació.
- b) El 15 d'octubre de cada any es commemora el Dia nacional en memòria de les víctimes de la Guerra Civil i les víctimes de la repressió de la dictadura franquista.

2. La Generalitat impulsa actes de commemoració de la memòria democràtica cada 14 d'abril (data de proclamació, el 1931, de la República Catalana) i cada 7 de novembre (data de constitució, el 1971, de l'Assemblea de Catalunya).

3. La Generalitat impulsa actes d'homenatge i reparació cada 27 de gener, Dia internacional de commemoració en memòria de les víctimes de l'Holocaust; cada 8 de maig, Dia internacional per al record i la reconciliació i d'homenatge a totes les víctimes de la Segona Guerra Mundial; així com altres diades vinculades a la defensa dels drets humans i la condemna d'episodis de violacions greus de drets humans.

Article 18. Publicitat dels noms de les víctimes

La Generalitat dona publicitat dels noms i dels cognoms de les víctimes en els supòsits següents:

- a) En les comunicacions de les troballes i de les identificacions de persones desaparegudes.
- b) En els actes de reconeixement i homenatge a les víctimes i les seves famílies.
- c) En el decurs de les investigacions per esclarir les circumstàncies en què es van cometre violacions de drets humans de les víctimes i, en cas de desaparició, sobre la sort que aquestes van córrer, i per localitzar-ne els familiars.

Generalitat de Catalunya
Departament de Justícia

d) En els supòsits a què fan referència l'article 12 i la disposició addicional segona, en els termes que s'hi estableixen.

2. El que disposa l'apartat 1 es pot limitar en el cas que la víctima exerceixi el dret d'oposició establert a la normativa reguladora de la protecció de dades personals.

Article 19. Indemnitzacions a persones que hagin sofert privació de llibertat per actes d'intencionalitat política

L'Administració de la Generalitat reconeix indemnitzacions a persones que van sofrir privació de llibertat en centres penitenciaris o disciplinaris per actes d'intencionalitat política, d'acord amb l'establert reglamentàriament.

Article 20. Reparació de persones que hagin sofert menyscabament injust del seu patrimoni

1. La Generalitat ha de promoure la investigació de les confiscacions de paper moneda, obres d'art, béns immobles i altres béns i drets produïdes durant la Guerra Civil i la dictadura franquista fins a la constitució del primer govern escollit democràticament a Catalunya d'ençà de la fi de la Guerra Civil.

2. La Generalitat, dins del marc de les seves competències, ha de facilitar a aquelles persones, tant físiques com jurídiques, que, en el territori de Catalunya, van patir privacions de béns o pèrdues financeres l'accés als documents que acreditin el menyscabament injust del seu patrimoni, en els termes establerts per aquesta llei i per la normativa reguladora de l'accés a la informació pública, i ha de facilitar a les persones esmentades informació, ajuda i assistència perquè puguin sol·licitar el rescabament escaient.

3. Quan sigui possible, s'ha de fer constar al Cens de víctimes de la Guerra Civil i de la dictadura franquista els béns de què les persones afectades van ser privades o l'abast de les pèrdues financeres.

Article 21. Reparació de persones que hagin sofert treballs forçats

1. L'Administració de la Generalitat ha de dur a terme actuacions per reconèixer i reparar les persones que van fer treballs forçats. Aquestes actuacions poden consistir, per exemple, a inventariar els llocs directament relacionats amb els treballs forçats per permetre identificar-los i recordar el que hi va succeir, així com a impulsar iniciatives perquè les organitzacions o empreses respecte de les quals es constati que van utilitzar els treballs forçats en el seu benefici adoptin mesures de reconeixement i reparació.

2. Als efectes d'aquesta llei, s'entén per treballs forçats tot treball o servei exigít, durant el període que comprèn la Guerra Civil i la dictadura franquista fins a la constitució del primer govern escollit democràticament a Catalunya d'ençà de la fi de la Guerra Civil, a una persona sota l'amenaça d'una pena qualsevol.

Article 22. Localització i identificació dels infants separats o sostrets de les seves famílies

1. La Generalitat, dins l'àmbit de les seves competències, ha de facilitar a les persones que van patir la separació d'infants de les seves famílies a causa de la Guerra Civil i la Segona Guerra Mundial i que, acabats els conflictes, no es va poder produir el reagrupament familiar, la informació de què disposi i l'assessorament necessari per conèixer les circumstàncies

22

Doc. original signat per:
Serveis Administració
Electrònica Generalitat de
Catalunya 10/03/2023

Document electrònic garantit amb signatura electrònica. Podeu verificar la seva integritat al
web csv.gencat.cat fins al 10/03/2026

Original electrònic / Còpia electrònica autèntica

CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ

Data creació còpia:
10/03/2023 10:34:50

Pàgina 22 de 64

1380

Generalitat de Catalunya
Departament de Justícia

d'aquella separació, així com perquè les persones aleshores infants puguin recuperar la seva identitat originària i conèixer els seus vincles familiars, en els termes establerts en la Llei 16/2020, de 22 de desembre, de la desaparició forçada de menors a Catalunya.

2. La Generalitat, dins l'àmbit de les seves competències, ha de facilitar a les persones que van patir la sostracció d'infants de les seves famílies a causa de l'aplicació de mesures repressives per motivacions ideològiques envers els seus progenitors i progenitores i que foren objecte d'una política reeducadora en els principis del nacionalcatolicisme franquista, la informació de què disposi i l'assessorament necessari per conèixer les circumstàncies d'aquella separació, així com perquè les persones aleshores infants puguin recuperar la seva identitat originària i conèixer els seus vincles familiars, en els termes establerts en la Llei 16/2020, de 22 de desembre, de la desaparició forçada de menors a Catalunya.

Capítol II. Actuacions per cercar, localitzar, recuperar i identificar les persones desaparegudes durant la Guerra Civil i la dictadura franquista

Article 23. Recerca, localització, recuperació i identificació de persones desaparegudes durant la Guerra Civil i la dictadura franquista ¹

1. L'Administració de la Generalitat, mitjançant el departament competent en matèria de memòria democràtica i en col·laboració amb els ens locals, ha de dur a terme les actuacions necessàries per localitzar les persones desaparegudes durant el període que comprèn la Guerra Civil i la dictadura franquista fins a la constitució del primer govern escollit democràticament a Catalunya d'ençà de la fi de la Guerra Civil, per reconèixer-ne la dignitat i fer efectius els drets dels seus familiars a obtenir informació sobre la seva sort i, si s'escau, a recuperar-ne i a identificar-ne les restes.

2. Als efectes d'aquesta llei, s'entén per persona desapareguda aquella respecte de la qual les persones esmentades a l'article 27.1.a) ignoren el parador o el lloc exacte d'inhumació de les seves restes, com a conseqüència de fets esdevinguts durant el període que comprèn la Guerra Civil i la dictadura franquista fins a la constitució del primer govern escollit democràticament a Catalunya d'ençà de la fi de la Guerra Civil, amb independència que la mort o la declaració de mort consti inscrita en el Registre Civil.

En tot cas, es consideren persones desaparegudes les persones víctimes d'arrest, detenció, segrest o qualsevol altra forma de privació de llibertat de persones per part dels poders públics o d'organitzacions polítiques o sindicals o amb la seva autorització, suport o aquiescència, seguit de la negativa a admetre aquesta privació de llibertat o a donar informació sobre la sort o el parador d'aquestes persones, amb la intenció de deixar-les fora de l'empara de la llei.

3. El departament de l'Administració de la Generalitat competent en matèria de memòria democràtica executa les actuacions establertes en aquest capítol directament, amb mitjans propis o aliens. A aquest efecte, pot subscriure convenis de col·laboració amb altres administracions públiques, universitats o centres de recerca que tinguin entre les seves finalitats estatutàries dur a terme aquest tipus d'actuacions i que comptin amb professionals adequats per dur-les a terme i que acreditin la capacitat científica necessària, d'acord amb l'establert reglamentàriament.

4. Les despeses derivades de les actuacions per cercar i, si s'escau, localitzar, recuperar i identificar les persones inscrites en el Cens de persones desaparegudes durant la Guerra Civil i la dictadura franquista, en els termes establerts per aquesta llei, són a càrrec de l'Administració de la Generalitat, d'acord amb les seves disponibilitats pressupostàries, i sens perjudici de les aportacions d'altres administracions i institucions públiques i privades.

23

Doc. original signat per:
Serveis Administració
Electrònica Generalitat de
Catalunya 10/03/2023

Document electrònic garantit amb signatura electrònica. Podeu verificar la seva integritat al
web csv.gencat.cat fins al 10/03/2026

Original electrònic / Còpia electrònica autèntica

CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ

Data creació còpia:
10/03/2023 10:34:50

Pàgina 23 de 64

Generalitat de Catalunya
Departament de Justícia

5. L'Administració de la Generalitat ha de definir els plans i programes d'actuació que prioritzin les mesures, les actuacions i la temporalitat per localitzar, recuperar i identificar les restes de les persones desaparegudes durant la Guerra Civil i la dictadura franquista fins a la constitució del primer govern escollit democràticament a Catalunya d'ençà de la fi de la Guerra Civil.

Article 24. Cens de persones desaparegudes durant la Guerra Civil i la dictadura franquista

1. El Cens de persones desaparegudes durant la Guerra Civil i la dictadura franquista, d'acord amb l'establert a l'apartat 3 de la disposició adicional quarta, es configura com un registre administratiu en què s'han d'inscriure les dades i la informació relatives a les persones desaparegudes durant el període que comprèn la Guerra Civil i la dictadura franquista fins a la constitució del primer govern escollit democràticament a Catalunya d'ençà de la fi de la Guerra Civil que puguin permetre conèixer la sort que van córrer i, si s'escau, localitzar-les, recuperar-ne les restes i identificar-les.

2. La inscripció en el Cens es du a terme d'ofici o a sol·licitud de les persones esmentades a l'article 27.1.

3. Les dades referents a persones físiques del Cens han d'incloure les variables gènere (home, dona o persona no binària) i sexe (masculí o femení).

4. L'accés a les dades del Cens, fora dels supòsits establerts a l'article 7, s'efectua en els termes establerts per la normativa reguladora del dret d'accés a la informació pública. Als efectes d'autoritzar l'accés a la informació, s'ha de tenir en compte, com a element de ponderació favorable, la rellevància i interès públic a disposar col·lectivament del resultat de la recerca, als efectes de conèixer la violació de drets humans i del dret internacional humanitari, d'esclarir la veritat dels fets esdevinguts i de recuperar la memòria democràtica de Catalunya.

5. A l'efecte d'afavorir la difusió i la reutilització de la informació per tal d'assolir les finalitats d'aquesta Llei, el departament de l'Administració de la Generalitat competent en matèria de memòria democràtica ha de fer públiques les dades del Cens que no estiguin afectades per cap limitació legal al dret d'accés a la informació pública, d'acord amb la normativa reguladora d'aquest dret.

Article 25. Mapes de localització

1. L'Administració de la Generalitat, amb la col·laboració, si s'escau, de les entitats memorialistes i d'altres institucions públiques o privades sense ànim de lucre que tenen la recerca històrica i arqueològica entre les seves finalitats estatutàries, elabora, actualitza i gestiona mapes en què figurin les àrees dins el territori de Catalunya on es localitzen o, d'acord amb les dades disponibles, es presumeix que es poden localitzar les restes de les persones a què fa referència l'article 23.

2. La documentació cartogràfica i geogràfica amb les localitzacions a què fa referència l'apartat 1 i les informacions complementàries disponibles han d'estar a disposició de les persones interessades i del públic en general, en suport analògic i digital, en els termes establerts reglamentàriament.

3. Les persones propietàries, titulars d'altres drets reals o simples posseïdores de les àrees incloses en els mapes a què fa referència l'apartat 1 han de preservar-les apropiadament, de

24

Doc. original signat per:
Serveis Administració
Electrònica Generalitat de
Catalunya 10/03/2023

Document electrònic garantit amb signatura electrònica. Podeu verificar la seva integritat al
web csv.gencat.cat fins al 10/03/2026

Original electrònic / Còpia electrònica autèntica

CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ

Data creació còpia:
10/03/2023 10:34:50

Pàgina 24 de 64

Generalitat de Catalunya
Departament de Justícia

conformitat amb el que estableixen les diferents figures del planejament urbanístic i de l'ordenació del sòl.

4. Les persones que en siguin promotores han de comunicar prèviament al departament de la Generalitat competent en matèria de memòria democràtica la realització de construccions o de remocions en terrenys on, de conformitat amb els mapes a què fa referència l'apartat 1, es localitzin o es presumeixi que es poden localitzar les restes de persones a què fa referència l'article 23. L'Administració de la Generalitat ha d'ordenar la suspensió de les actuacions en què s'hagin trobat restes, si s'ha incomplert aquesta obligació.

5. L'Administració de la Generalitat pot establir mecanismes i acords de col·laboració i cooperació amb els governs i amb el conjunt d'institucions dels territoris que van patir la Guerra Civil i les seves conseqüències, tant a nivell estatal com internacional, per tal d'elaborar els documents cartogràfics i geogràfics que es considerin pertinents.

Article 26. Actuacions de localització, recuperació i identificació de persones desaparegudes

1. Les actuacions de localització, recuperació i identificació de persones desaparegudes es duen a terme d'acord amb l'establert en els protocols elaborats per l'Administració de la Generalitat, els quals n'han d'assegurar una intervenció adequada.

2. Les actuacions per recuperar i identificar persones desaparegudes s'emprenen tenint en compte el resultat de les actuacions de localització dutes a terme i la seva viabilitat tècnica i econòmica.

3. Les actuacions per localitzar i, si s'escau, recuperar i identificar restes de persones desaparegudes requereixen, en tot cas, els estudis històrics, arqueològics i antropològics pertinents, que poden incloure prospeccions, excavacions, estudis analítics i recollida de testimonis, per determinar les circumstàncies, personals o socials, de la desaparició.

4. Qualsevol actuació per localitzar i, si s'escau, recuperar i identificar restes de persones desaparegudes ha de ser autoritzada i supervisada per l'Administració de la Generalitat, d'acord amb el que estableix la normativa en matèria de patrimoni cultural, la normativa sanitària i els protocols a què fa referència aquesta llei, amb les garanties i, si escau, els procediments establerts reglamentàriament.

5. Les persones promotores d'intervencions arqueològiques o paleontològiques han d'adjuntar a la sol·licitud de l'autorització per dur a terme la intervenció una declaració responsable en què, si s'escau, es faci constar que, de conformitat amb les dades dels mapes a què fa referència l'article 25, la intervenció no afectarà restes de persones desaparegudes durant la Guerra Civil o la dictadura franquista fins a la constitució del primer govern escollit democràticament a Catalunya d'ençà de la fi de la Guerra Civil.

6. Les persones promotores d'intervencions arqueològiques o paleontològiques han de sol·licitar al departament de l'Administració de la Generalitat competent en matèria de memòria democràtica un informe favorable previ a l'autorització d'intervencions en el decurs de les quals, de conformitat amb les dades dels mapes a què fa referència l'article 25, es poden afectar restes de persones desaparegudes durant la Guerra Civil o la dictadura franquista fins a la constitució del primer govern escollit democràticament a Catalunya d'ençà de la fi de la Guerra Civil.

7. Els treballs relacionats amb les actuacions per localitzar, recuperar i identificar persones desaparegudes tenen la consideració d'utilitat pública o interès social a l'efecte de permetre, si

25

Doc. original signat per:
Serveis Administració
Electrònica Generalitat de
Catalunya 10/03/2023

Document electrònic garantit amb signatura electrònica. Podeu verificar la seva integritat al
web csv.gencat.cat fins al 10/03/2026

Original electrònic / Còpia electrònica autèntica

CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ

Data creació còpia:
10/03/2023 10:34:50

Pàgina 25 de 64

1383

Generalitat de Catalunya
Departament de Justícia

escau i d'acord amb els articles 108 a 118 de la Llei de 16 de desembre de 1954, sobre expropiació forçosa, l'ocupació temporal dels terrenys on s'hagin de dur a terme aquests treballs. En el cas de terrenys de titularitat privada, s'ha de sol·licitar el consentiment de les persones titulars dels drets sobre els terrenys en què es trobin les restes. En el cas que no s'obtingui el consentiment, l'Administració de la Generalitat pot autoritzar l'ocupació temporal d'aquests terrenys, amb l'audiència prèvia de les persones titulars dels drets afectats i amb l'establiment de la indemnització corresponent. En l'acta d'ocupació s'ha d'establir la manera com es recuperarà l'ús dels terrenys un cop transcorregut el termini de l'ocupació temporal.

8. Els ens locals, en l'àmbit de les seves competències, han de preservar, delimitar i vigilar la zona d'aparició de restes.

9. Durant els procediments de recuperació, identificació i destinació final de les restes de persones desaparegudes, cal respectar en tot moment el dret a la intimitat, la dignitat, les conviccions religioses, filosòfiques o culturals i el dolor dels familiars, a qui s'ha de procurar l'acompanyament.

10. La conducció i el trasllat de restes humanes com a conseqüència dels procediments de localització o per troballa casual s'han d'efectuar de conformitat amb l'establert en la normativa sobre policia sanitària mortuòria i s'han de comunicar prèviament al departament de l'Administració de la Generalitat competent en matèria de memòria democràtica, sens perjudici del que l'autoritat judicial pugui disposar.

Article 27. Procediment administratiu de recerca, localització, recuperació i identificació de persones desaparegudes

1. El procediment per cercar i, si s'escau, localitzar, recuperar i identificar les persones desaparegudes s'inicia d'ofici o a sol·licitud de les persones següents:

- a) Les persones que en són o n'han estat cònjuges, les que hi estan o han estat vinculades per una relació de convivència anàloga a la conjugal, les ascendents, les descendents i les colaterals fins al quart grau, consanguínies o per adopció.
- b) Els ens locals.
- c) Les entitats memorialistes a què fa referència l'article 38.
- d) Persones que formin part de la comunitat acadèmica i científica.

2. La sol·licitud per emprendre les accions esmentades a l'apartat 1 ha d'anar acompanyada de les proves documentals o de la relació d'indis que la justifiquin. En cas contrari, s'ha d'acordar la inadmissió de la sol·licitud, previ requeriment d'esmena.

3. El termini per resoldre i notificar la resolució per la qual es decideix, si escau, emprendre les accions esmentades a l'apartat 1 és de divuit mesos. Transcorregut aquest termini, es produeix la caducitat del procediment, si l'inici ha estat d'ofici, o la desestimació per silenci de la sol·licitud.

Article 28. Descobriment de restes

1. L'Administració de la Generalitat ha de comunicar a l'autoritat judicial competent les troballes de restes de persones desaparegudes.

2. En el cas que, de manera casual, algú descobreixi restes que puguin correspondre a les persones desaparegudes a què fa referència l'article 23, ho ha de fer saber, en el termini de quaranta-vuit hores, a l'Administració de la Generalitat o a l'Ajuntament corresponent, el qual

26

Doc. original signat per:
Serveis Administració
Electrònica Generalitat de
Catalunya 10/03/2023

Document electrònic garantit amb signatura electrònica. Podeu verificar la seva integritat al
web csv.gencat.cat fins al 10/03/2026

Original electrònic / Còpia electrònica autèntica

CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ

Data creació còpia:
10/03/2023 10:34:50

Pàgina 26 de 64

1384



Generalitat de Catalunya
Departament de Justícia

ho ha de comunicar al departament de l'Administració de la Generalitat competent en matèria de memòria democràtica en el termini de quaranta-vuit hores.

3. Les restes han de romandre en el seu emplaçament original, excepte quan es tracti de restes que es trobin a la superfície terrestre i siguin fàcilment transportables per part de la persona que les ha trobat, la qual les ha de lliurar a l'Administració de la Generalitat o a l'Ajuntament corresponent en el termini de quaranta-vuit hores, a qui ha de comunicar l'indret on s'ha efectuat la troballa, sens perjudici de l'establert a l'article 26.10. Mai no es poden extreure restes, tant si es tracta de restes humanes com d'objectes o altres béns mobles que hi puguin estar associats, quan calgui fer qualsevol remoció de terra, per mínima que sigui, ni quan calgui deslligar-los de cap altre objecte o resta.

4. L'Administració de la Generalitat ha d'elaborar i difondre entre les forces i els cossos de seguretat, altres cossos competents en la inspecció i protecció del patrimoni cultural i el medi ambient, el personal de prevenció i extinció d'incendis i de salvaments, la fiscalia i els òrgans judicials, un protocol d'actuació en cas de troballes de restes que puguin correspondre a les persones desaparegudes a què fa referència l'article 23.

Article 29. Tractament i identificació de les restes recuperades

1. L'Administració de la Generalitat, a través dels departaments competents, garanteix el manteniment i desenvolupament d'un programa d'identificació genètica específic, públic i gratuït, per a tots els familiars inscrits al Cens de persones desaparegudes durant la Guerra Civil i la dictadura franquista que hagin consentit participar-hi, amb l'objectiu de poder identificar les persones desaparegudes. Als efectes establerts en aquesta llei, resta habilitada per establir un banc de dades genètiques de víctimes i familiars, d'acord amb l'establert a l'apartat 6 de la disposició addicional quarta.

2. Les restes humanes recuperades de conformitat amb l'article 26 són analitzades, si s'escau, dins el programa d'identificació genètica.

3. Les restes humanes que hagin estat traslladades i no siguin reclamades han de ser inhumades en el cementiri corresponent al terme municipal en què es van trobar, en els termes establerts reglamentàriament.

4. El tractament i el lliurament de les restes humanes i dels objectes i altres béns mobles associats a aquestes, si escau, s'efectua d'acord amb l'establert reglamentàriament.

5. Els objectes i altres béns mobles associats que reuneixin els valors propis del patrimoni cultural han de rebre la destinació que determina la normativa sectorial aplicable.

6. L'Administració de la Generalitat ha d'impulsar la inscripció de la mort de les víctimes desaparegudes, de conformitat amb la disposició addicional vuitena de la Llei 20/2011, de 21 de juliol, del Registre Civil.

Article 30. Drets de tempteig i de retracte

1. L'Administració de la Generalitat, mitjançant el departament competent en matèria de memòria democràtica, pot exercir el dret de tempteig sobre les transmissions oneroses de la propietat o de qualsevol dret real sobre els objectes i altres béns mobles associats a les restes humanes que hagin estat lliurats a les famílies d'acord amb el procediment establert per la normativa en matèria de memòria democràtica, amb caràcter preferent respecte de

Generalitat de Catalunya
Departament de Justícia

qualsevol altra persona. Els consells comarcals i els ajuntaments poden exercir subsidiàriament el mateix dret.

2. Les persones propietàries o titulars d'altres drets reals sobre els béns esmentats en l'apartat 1 han de notificar fefaentment al departament de l'Administració de la Generalitat competent en matèria de memòria democràtica la intenció de transmetre els béns o els drets, i han d'indicar-ne el preu, les condicions de la transmissió i, si s'escau, la identitat de la persona que els vol adquirir. En cas que l'Administració de la Generalitat no exerceixi el dret de tempteig, les persones propietàries o titulars d'altres drets reals sobre els béns esmentats han de notificar la intenció de transmetre els béns o drets al consell comarcal i a l'ajuntament corresponents.

3. En el termini de dos mesos a comptar de la notificació a què es refereix l'apartat 2, l'Administració de la Generalitat, i subsidiàriament els consells comarcals i els ajuntaments, poden exercir el dret de tempteig. El dret de tempteig es pot exercir en benefici d'altres institucions públiques, en les condicions que en cada cas s'estableixin.

4. Si la transmissió a què es refereix l'apartat 2 no es notifica o no es formalitza en les condicions notificades, l'Administració de la Generalitat, mitjançant el departament competent en matèria de memòria democràtica, i subsidiàriament els consells comarcals i els ajuntaments, poden exercir el dret de retracte, en els mateixos termes establerts per al dret de tempteig, en el termini de dos mesos a comptar del moment en què l'Administració de la Generalitat té coneixement fefaent de la transmissió.

Article 31. Comitè Tècnic Assessor per a la Recuperació i la Identificació de les Persones Desaparegudes durant la Guerra Civil i la Dictadura Franquista

1. El Comitè Tècnic Assessor per a la Recuperació i la Identificació de les Persones Desaparegudes durant la Guerra Civil i la Dictadura Franquista és un òrgan col·legiat de l'Administració de la Generalitat, de participació externa, amb funcions consultives i d'assessorament en relació amb les actuacions regulades als articles 23 a 29.

2. El Comitè s'adscriu al departament de l'Administració de la Generalitat competent en matèria de memòria democràtica i, pel que fa a l'organització i el funcionament, es regeix pel seu reglament i per les normes de funcionament dels òrgans col·legiats aplicables a les administracions públiques de Catalunya.

3. El Comitè és integrat per les persones membres següents:

- a) Una persona en representació del departament de l'Administració de la Generalitat competent en matèria de memòria democràtica, que n'exerceix la presidència i disposa de vot diriment en cas d'empat.
- b) Cinc persones professionals o acadèmiques de prestigi reconegut en l'àmbit, respectivament, de l'arqueologia, l'antropologia física, la medicina forense, la història contemporània i el dret, a proposta del departament de l'Administració de la Generalitat competent en matèria de memòria democràtica.
- c) Una persona en representació de les entitats memorialistes de Catalunya, a proposta del Consell de Participació del Memorial Democràtic.
- d) Dues persones en representació de les organitzacions associatives d'ens locals, a proposta d'aquestes.

4. Les persones membres del Comitè que ho són en representació dels diferents departaments de l'Administració de la Generalitat han de tenir un rang mínim de cap de servei o assimilat.

28

Doc. original signat per:
Serveis Administració
Electrònica Generalitat de
Catalunya 10/03/2023

Document electrònic garantit amb signatura electrònica. Podeu verificar la seva integritat al
web csv.gencat.cat fins al 10/03/2026

Original electrònic / Còpia electrònica autèntica

CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ

Data creació còpia:
10/03/2023 10:34:50

Pàgina 28 de 64

1386



5. Les persones membres del Comitè són nomenades per la persona titular del departament de l'Administració de la Generalitat competent en matèria de memòria democràtica.

6. La secretaria és nomenada per la persona titular del departament de l'Administració de la Generalitat competent en matèria de memòria democràtica d'entre les persones que són membres del Comitè o entre personal al servei del departament esmentat.

7. En el nomenament de les persones membres del Comitè hi ha d'haver paritat de dones i homes.

8. El Comitè té com a funcions formular les propostes i les observacions que consideri pertinents sobre la localització, recuperació i identificació de restes de persones desaparegudes.

9. Les persones membres del Comitè perceben les dietes d'assistència que determina el Govern de la Generalitat, si escau.

10. La presidència pot convidar a les sessions del Comitè persones expertes per raó de la matèria i en funció dels assumptes a tractar, amb veu però sense vot.

Article 32. Dignificació de fosses

1. En el cas que la intervenció en un indret on es puguin localitzar restes de persones desaparegudes consisteixi a recuperar-lo com a Espai de Memòria Democràtica de Catalunya, s'han d'adoptar les mesures pertinents per garantir-ne la preservació i fer-hi la senyalització i dignificació corresponents, amb l'estudi previ, i la divulgació posterior, dels esdeveniments històrics associats a la desaparició d'aquelles persones. Per fer possible el desenvolupament d'aquestes actuacions, es poden establir acords de col·laboració tècnica i econòmica amb els ajuntaments afectats.

2. L'Administració de la Generalitat, mitjançant el departament competent en matèria de memòria democràtica, i d'acord amb les organitzacions associatives d'ens locals, ha d'impulsar un protocol d'actuació per dignificar les fosses comunes als cementiris municipals i ha de destinar els recursos necessaris per dur a terme aquest protocol, si escau, amb la col·laboració dels ajuntaments respectius.

TÍTOL V. DRET A LA MEMÒRIA COM A GARANTIA DE NO REPETICIÓ

Article 33. Foment de la recerca i la divulgació de la memòria democràtica

1. La Generalitat ha de promoure la investigació històrica i la divulgació del període històric a què fa referència la memòria democràtica. S'ha de promoure la investigació del paper i l'experiència específica de les dones durant el període esmentat, de la mort i la desaparició de persones en els combats al front, de les violències polítiques a les rereguardes durant la Guerra Civil, dels exilis durant la Guerra Civil, de la repressió exercida durant la dictadura franquista, i de la deportació i els desplaçaments forçosos de persones durant la Segona Guerra Mundial.

2. La recerca històrica, la investigació científica i la divulgació del coneixement en matèria de memòria democràtica són una prioritat de la Generalitat, com a mesura específica de reconeixement i reparació a les víctimes.

Generalitat de Catalunya
Departament de Justícia

3. La Generalitat ha de promoure la participació de les universitats, els centres d'arxiu, els centres de recerca i les entitats memorialistes, especialment mitjançant el foment de la recerca; la difusió dels seus resultats a través de publicacions, materials audiovisuals i altres mitjans de difusió; i la realització de congressos, jornades i altres trobades de tipus divulgatiu en matèria de memòria democràtica.

4. L'Administració de la Generalitat ha d'impulsar acords de col·laboració institucional amb les universitats, els centres de recerca i les entitats memorialistes per desenvolupar projectes d'investigació i divulgació de la memòria democràtica de Catalunya.

Article 34. Foment del coneixement de la memòria democràtica

1. La Generalitat ha d'afavorir, estimular i fomentar el coneixement de la memòria democràtica entre la ciutadania mitjançant la celebració d'actes commemoratius, la producció de materials pedagògics, la convocatòria de premis, la producció d'exposicions, la convocatòria de subvencions i qualsevol altra acció de foment que es consideri adequada.

2. La Generalitat ha de promoure la celebració d'actes públics de divulgació de la memòria democràtica a fi de fomentar els valors de la llibertat, la igualtat i el progrés social.

Article 35. Educació i formació en matèria de memòria democràtica

1. Amb l'objectiu d'enfortir els valors democràtics a la societat, el departament de l'Administració de la Generalitat competent en matèria d'educació ha d'incloure en el currículum de l'educació primària, l'educació secundària obligatòria, el batxillerat, la formació professional i l'educació permanent de les persones adultes el coneixement de la història i de la memòria democràtica, especialment de la repressió exercida durant la dictadura franquista i de les lluites per la democràcia, els drets humans i les llibertats individuals i col·lectives.

2. El departament de l'Administració de la Generalitat competent en matèria de memòria democràtica i els ens dependents o vinculats a l'Administració de la Generalitat competents en dita matèria han d'oferir als centres educatius eines didàctiques per facilitar la inserció dels continguts a què fa referència l'apartat 1 en els ensenyaments que s'hi indiquen. Les eines esmentades s'han de basar en el rigor històric, la pluralitat i la perspectiva de gènere.

3. Amb l'objectiu de dotar el professorat d'eines conceptuals i metodològiques adequades, el departament de l'Administració de la Generalitat competent en matèria de memòria democràtica ha de col·laborar amb el departament competent en matèria d'educació perquè en els plans de formació permanent del professorat s'incloguin l'actualització científica, didàctica i pedagògica del tractament escolar de la memòria democràtica, i el coneixement del que estableix aquesta llei.

4. L'Administració de la Generalitat ha de col·laborar amb les universitats per impulsar el coneixement del període històric a què fa referència la memòria democràtica i del que aquesta llei estableix als estudis universitaris.

5. En el marc dels plans de formació continua de l'Administració de la Generalitat i dels ens dependents o vinculats, així com en les activitats formatives que integren els processos selectius, s'han d'incorporar continguts específics de capacitat i sensibilització en relació amb la memòria democràtica, especialment en el cas de la formació adreçada al personal que, en el desenvolupament de les seves funcions, s'ha de relacionar amb persones que

30

Doc. original signat per:
Serveis Administració
Electrònica Generalitat de
Catalunya 10/03/2023

Document electrònic garantit amb signatura electrònica. Podeu verificar la seva integritat al
web csv.gencat.cat fins al 10/03/2026

Original electrònic / Còpia electrònica autèntica

CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ

Data creació còpia:
10/03/2023 10:34:50

Pàgina 30 de 64

1388

Generalitat de Catalunya
Departament de Justícia

tenen la consideració de víctimes d'acord amb aquesta llei. Els continguts s'han d'elaborar tenint en compte la perspectiva de gènere.

6. El Govern de la Generalitat ha d'incloure la memòria democràtica en les polítiques i els programes per a la pau i els drets humans que desenvolupi en els àmbits d'educació, justícia, cultura i cooperació, i en qualsevol altre àmbit pertinent, si escau. En aquest sentit, n'ha de promoure la integració de les actuacions per al compliment dels objectius d'aquesta llei.

Article 36. Difusió de les produccions culturals objecte de censura

El departament de l'Administració de la Generalitat competent en matèria de memòria democràtica, el departament competent en matèria de cultura i, si s'escau, el departament competent en matèria d'igualtat i feminismes han de dur a terme col·loquis, jornades i altres activitats per difondre les produccions artístiques, literàries, cinematogràfiques i altres produccions culturals que van ser objecte de censura en el marc legal franquista, i en especial les d'autoria femenina, per tal de posar-les en valor i donar a conèixer la repressió patida pel sector cultural durant la dictadura franquista i la transició a la democràcia.

Article 37. Col·laboració dels mitjans de comunicació públics en la divulgació de la memòria democràtica

1. La Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals col·labora amb el departament de l'Administració de la Generalitat competent en matèria de memòria democràtica en la difusió del coneixement d'aquesta matèria, mitjançant programes específics divulgatius i la cobertura informativa de les actuacions relacionades amb aquest àmbit.

2. Els programes específics divulgatius a què fa referència l'apartat 1 han de difondre, de manera singular, l'experiència específica de les dones en l'àmbit de la memòria democràtica.

TÍTOL VI. ENTITATS MEMORIALISTES

Article 38. Objecte i naturalesa de les entitats memorialistes

1. Les entitats memorialistes participen i contribueixen a recuperar, preservar, enfortir i divulgar la memòria democràtica de Catalunya i a defensar els drets de les víctimes.

2. Als efectes d'aquesta llei, tenen la consideració d'entitats memorialistes les entitats sense ànim de lucre que compleixin els requisits següents:

a) Que siguin associacions, federacions, confederacions, fundacions, organitzacions de caire social o altre tipus d'entitats, constituïdes legalment, que tinguin entre les seves finalitats estatutàries la recuperació, la preservació i la divulgació de la memòria democràtica de Catalunya o la defensa dels drets de les víctimes de la Guerra Civil i de la dictadura franquista fins a la constitució del primer govern escollit democràticament a Catalunya d'ençà de la fi de la Guerra Civil.

b) Que tinguin la seu social o una delegació d'aquesta a Catalunya i que actuïn dins d'aquest àmbit territorial.

Article 39. Mesures per fomentar i enfortir l'associacionisme i la participació ciutadana en activitats relacionades amb la memòria democràtica



L'Administració de la Generalitat ha de promoure les mesures següents:

- a) Mesures per a la implicació associativa i la participació ciutadana en activitats relacionades amb la memòria democràtica.
- b) Mesures de suport i ajut destinades a entitats memorialistes per al desenvolupament d'activitats relacionades amb la memòria democràtica, d'acord amb les disponibilitats pressupostàries.

Article 40. Participació de les entitats memorialistes

1. Les entitats memorialistes són titulars d'interessos legítims col·lectius de les víctimes.
2. Les entitats memorialistes tenen la condició d'interessades en els procediments administratius quan s'hi personen en aquesta condició.
3. Les entitats memorialistes tenen els drets següents:
 - a) Ser declarades d'utilitat pública quan estiguin constituïdes com associació, d'acord amb la normativa corresponent.
 - b) Disposar de representació en òrgans administratius de participació.
 - c) Ser consultades, en tràmit d'audiència, com a entitats interessades en els procediments d'elaboració de normes amb rang de llei o reglamentàries en matèria de memòria democràtica.

TÍTOL VII. ESPAIS I PAISATGES DE MEMÒRIA DEMOCRÀTICA DE CATALUNYA

Article 41. Espais de Memòria Democràtica de Catalunya ¹

1. Espai de Memòria Democràtica de Catalunya és el bé, itinerari o indret que es troba a Catalunya relacionat amb fets de rellevància històrica, simbòlica o per la seva repercussió en la memòria col·lectiva vinculats amb la Segona República, la Guerra Civil, la violència contra la població civil, l'exili, la deportació, la dictadura franquista, la resistència contra el feixisme, la repressió franquista, l'oposició a la dictadura franquista, la lluita antifranquista, la transició a la democràcia i la construcció de la societat democràtica i, en general, amb la memòria democràtica i la cultura de la pau.
2. Els Espais de Memòria Democràtica de Catalunya són declarats per resolució de la persona titular del departament de l'Administració de la Generalitat competent en matèria de memòria democràtica, d'ofici o a sol·licitud d'una altra Administració pública o una persona física o jurídica. En cas que s'iniciï per sol·licitud, aquesta ha d'incloure la identificació del bé, els valors que justifiquen la declaració, la delimitació cartogràfica i les coordenades geogràfiques.
3. Durant la tramitació del procediment s'ha de donar audiència a les persones interessades, a l'ajuntament afectat, al consell comarcal corresponent i al departament de l'Administració de la Generalitat competent en matèria de patrimoni cultural, als quals també s'ha de donar compte de la resolució, que no ha de ser publicada en el Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya.
4. El termini per resoldre i notificar la resolució corresponent és de dotze mesos. Transcorregut aquest termini, es produeix la caducitat del procediment, si l'inici ha estat d'ofici, o la desestimació per silenci de la sol·licitud.

Article 42. Protecció dels Espais de Memòria Democràtica de Catalunya

1. És aplicable als Espais de Memòria Democràtica de Catalunya que reuneixin els valors propis del patrimoni cultural el règim de protecció establert a la Llei 9/1993, de 30 de setembre, del patrimoni cultural català corresponent a la categoria de protecció que escaigui. Les administracions públiques competents han de declarar o catalogar, d'acord amb dita llei, els Espais que, per la seva rellevància i significació, compleixin les condicions pròpies de les categories de protecció respectives.
2. De conformitat amb l'establert per la normativa en matèria de patrimoni cultural, si n'escau l'aplicació, les persones propietàries, titulars d'altres drets reals o simples posseïdores d'Espais de Memòria Democràtica de Catalunya tenen l'obligació de conservar-los i mantenir-los, per tal que es garanteixi la salvaguarda dels seus valors, de manera que les característiques que els identifiquen no es perdin, destrueixin o pateixin un deteriorament irreparable.
3. En cas d'Espais de Memòria Democràtica de Catalunya que hagin estat declarats, catalogats o inclosos en l'Inventari del Patrimoni Cultural Català per raó de valors diferents als que fa referència l'article 41.1 i d'Espais als quals no sigui aplicable la normativa sobre patrimoni cultural catalàⁱ, les persones que en siguin promotores han de comunicar al departament de l'Administració de la Generalitat competent en matèria de memòria democràtica, amb caràcter previ a la sol·licitud de la resta d'autoritzacions o llicències, la intenció de dur a terme qualsevol intervenció, actuació o canvi d'ús que afecti l'Espai de què es tracti. La comunicació s'ha d'acompanyar del projecte corresponent. Als efectes de salvaguardar els valors dels Espais de Memòria Democràtica de Catalunya, el departament de l'Administració de la Generalitat competent en matèria de memòria democràtica pot assessorar sobre les actuacions que cal efectuar.
4. L'Administració de la Generalitat ha d'establir mesures de foment adreçades a investigar, recuperar, conservar, posar en valor, promoure, difondre i fer accessibles els Espais de Memòria Democràtica de Catalunya.
5. S'exclouen del règim establert en aquest article i en l'article 44 els béns adscrits a serveis públics gestionats per l'Administració general de l'Estat.

Article 43. Inventari d'Espais de Memòria Democràtica de Catalunya

1. L'Inventari d'Espais de Memòria Democràtica de Catalunya té com a finalitat la documentació i la recopilació sistemàtiques, la investigació i la difusió dels béns, itineraris o indrets que tinguin la consideració d'Espai de Memòria Democràtica de Catalunya. Correspon al departament de l'Administració de la Generalitat competent en matèria de memòria democràtica elaborar i gestionar aquest Inventari.ⁱ
2. L'Inventari d'Espais de Memòria Democràtica de Catalunya ha d'incloure, si més no, les informacions següents:
 - a) Identificació de l'Espai de Memòria Democràtica de Catalunya.
 - b) Descripció de l'Espai.
 - c) Informació dels valors que van justificar la declaració.
 - d) Delimitació cartogràfica i coordenades geogràfiques.
 - e) Categoria de protecció, d'acord amb la normativa en matèria de patrimoni cultural, si escau.
3. L'Inventari d'Espais de Memòria Democràtica de Catalunya ha d'incloure una relació dels Espais de Commemoració, entesos com aquells espais vinculats directament i històricament

Generalitat de Catalunya
Departament de Justícia

amb els esdeveniments esmentats a l'article 41.1 però en els quals no en queden vestigis materials, els espais que hi estan vinculats indirectament, els espais que commemoren les víctimes de dits esdeveniments, i el patrimoni cultural immaterial o intangible relacionat amb els esdeveniments esmentats, i que van ser instaurats o erigits en dates posteriors.

4. Als efectes de la inclusió en l'Inventari d'Espais de Memòria Democràtica de Catalunya, el departament de l'Administració de la Generalitat competent en matèria de patrimoni cultural i la resta d'administracions públiques amb competències en dita matèria han de comunicar al departament de l'Administració de la Generalitat competent en matèria de memòria democràtica les declaracions i catalogacions de béns i les incusions en l'Inventari del Patrimoni Cultural Català dels restants béns integrants del patrimoni cultural, quan s'hagin efectuat per raó dels valors a què fa referència l'article 41.1. ¹

5. Les dades de l'Inventari d'Espais de Memòria Democràtica de Catalunya són públiques, llevat de les informacions que cal protegir per raó de la seguretat dels béns i d'aquelles l'accés a les quals està limitat de conformitat amb la normativa reguladora del dret d'accés a la informació pública.

Article 44. Xarxa d'Espais de Memòria Democràtica de Catalunya

1. La Xarxa d'Espais de Memòria Democràtica de Catalunya està formada pels Espais de Memòria Democràtica de Catalunya que hi són adherits.

2. La Xarxa, amb una identitat comuna, agrupa, coordina, dinamitza i difon els projectes i les altres iniciatives de les administracions públiques de Catalunya i altres persones titulars d'Espais de Memòria Democràtica de Catalunya relatius a dits Espais.

3. Correspon al Memorial Democràtic coordinar, impulsar i fer el seguiment del desenvolupament dels projectes i les iniciatives de la Xarxa d'Espais de Memòria Democràtica de Catalunya.

4. L'estructura i el règim de funcionament de la Xarxa d'Espais de Memòria Democràtica de Catalunya s'estableixen reglamentàriament.

5. L'Administració de la Generalitat ha de promoure i dinamitzar la recuperació, senyalització i difusió dels Espais de Memòria Democràtica de Catalunya adherits a la Xarxa. L'Administració de la Generalitat i els ens locals poden crear ens o constituir consorcis amb aquesta finalitat.

6. L'Administració de la Generalitat ha d'establir protocols, convenis o acords de col·laboració amb altres administracions, incloses les d'altres estats, per integrar els Espais de Memòria Democràtica de Catalunya en circuits internacionals en l'àmbit de la memòria democràtica, els conflictes armats i les violacions de drets humans, així com per integrar espais de memòria democràtica d'altres administracions i territoris en els projectes i les iniciatives que desenvolupa la Xarxa d'Espais de Memòria Democràtica de Catalunya.

Article 45. Paisatges de Memòria Democràtica de Catalunya

1. Paisatge de Memòria Democràtica de Catalunya és la part del territori, tal com la col·lectivitat la percep, resultant de la interrelació entre factors naturals i humans, materials i immaterials, que configuren un caràcter directament associat a la memòria democràtica, amb un contingut explícit i significatiu, per la seva vinculació històrica, simbòlica o identitària amb la Segona República, la Guerra Civil, la violència contra la població civil, l'exili, la deportació, la dictadura franquista, la resistència contra el feixisme, la repressió franquista, l'oposició a la

Generalitat de Catalunya
Departament de Justícia

dictadura franquista, la lluita antifranquista, la transició a la democràcia i la construcció de la societat democràtica i, en general, amb la memòria democràtica i la cultura de la pau.

2. Les administracions públiques, en l'àmbit competencial respectiu, han d'integrar els Paisatges de Memòria Democràtica de Catalunya en les polítiques de memòria democràtica, de paisatge, d'ordenació territorial i urbanística, patrimonial, agrícola, forestal, ramadera, d'infraestructures, cultural, social, econòmica, industrial i comercial, i, en general, en qualsevol altra política sectorial amb incidència directa o indirecta sobre els Paisatges de Memòria Democràtica de Catalunya, de conformitat amb els principis establerts a la Llei 8/2005, de 8 de juny, de protecció, gestió i ordenació del paisatge.

3. El departament de l'Administració de la Generalitat competent en matèria de memòria democràtica ha de fomentar la sensibilització de les administracions públiques i la ciutadania respecte la necessitat de preservar els Paisatges de Memòria Democràtica de Catalunya pels seus valors específics per a la memòria democràtica, com a eina de conscienciació i reflexió per a les generacions futures; respecte la seva importància cultural, social i econòmica; i respecte la necessitat de promoure i potenciar la seva protecció, gestió i ordenació.

Article 46. Mapa dels Paisatges de Memòria Democràtica de Catalunya

1. El Mapa dels Paisatges de Memòria Democràtica de Catalunya té com a finalitat identificar els Paisatges de Memòria Democràtica de Catalunya; descriure els seus valors, fragilitats i riscos vinculats; i proposar els criteris de preservació, gestió i promoció, així com els criteris i les mesures generals a integrar en les polítiques de memòria democràtica i altres polítiques territorials i sectorials amb incidència directa o indirecta sobre el paisatge.

2. Correspon al departament de l'Administració de la Generalitat competent en matèria de memòria democràtica elaborar el Mapa dels Paisatges de Memòria Democràtica de Catalunya, en col·laboració, si s'escau, amb els ens dependents o vinculats a l'Administració de la Generalitat competents en matèria de paisatge.

3. Correspon al departament de l'Administració de la Generalitat competent en matèria de memòria democràtica aprovar el Mapa dels Paisatges de Memòria Democràtica de Catalunya, amb els tràmits previs d'informació pública i de consulta als ens locals i a les organitzacions econòmiques i socials concernides i a la resta de persones interessades.

4. El Mapa dels Paisatges de Memòria Democràtica de Catalunya té, com a mínim, el contingut següent:

- a) Identificació dels Paisatges de Memòria Democràtica de Catalunya.
- b) Informació dels criteris de memòria democràtica que en justifiquen la identificació (rellevància, context històric, etc.).
- c) Caracterització dels Paisatges de Memòria Democràtica de Catalunya (valors materials i immaterials, dinàmiques, fragilitats, riscos, etc.).
- d) Identificació dels elements i dels Espais de Memòria Democràtica de Catalunya presents en els Paisatges de Memòria Democràtica de Catalunya.
- e) Delimitació i caracterització cartogràfica.
- f) Proposta de mesures i accions per a la gestió del paisatge i del patrimoni de memòria democràtica, així com les mesures i les accions per integrar els Paisatges de Memòria Democràtica de Catalunya, mitjançant els diferents plans, programes i altres actuacions, en les polítiques de memòria democràtica i, en general, en altres polítiques territorials i sectorials amb incidència directa o indirecta sobre el paisatge.

Article 47. Instruments d'ordenació del territori, urbanisme i medi ambient

35

Doc. original signat per:
Serveis Administració
Electrònica Generalitat de
Catalunya 10/03/2023

Document electrònic garantit amb signatura electrònica. Podeu verificar la seva integritat al
web csv.gencat.cat fins al 10/03/2026

Original electrònic / Còpia electrònica autèntica

CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ

Data creació còpia:
10/03/2023 10:34:50

Pàgina 35 de 64

1393

Generalitat de Catalunya
Departament de Justícia

1. Els instruments de planificació territorial i el planejament urbanístic poden establir determinacions d'ordenació concordants amb el règim de protecció establert per als Espais de Memòria Democràtica de Catalunya inclosos en l'Inventari d'Espais de Memòria Democràtica de Catalunya.

2. Per tal de garantir una preservació adequada dels seus valors i caràcter, els instruments de planificació territorial i el planejament urbanístic poden integrar els Paisatges de Memòria Democràtica de Catalunya inclosos en el Mapa dels Paisatges de Memòria Democràtica de Catalunya i, si s'escau, les determinacions dels plans de gestió dels Paisatges de Memòria Democràtica de Catalunya.

3. El departament de l'Administració de la Generalitat competent en matèria de memòria democràtica ha d'emetre un informe preceptiu al planejament territorial i urbanístic sobre els Espais i Paisatges de Memòria Democràtica de Catalunya.

4. Els informes a què es refereix l'apartat 3 s'han d'emetre en el termini de tres mesos. En cas que no siguin emesos en aquest termini, s'ha d'entendre que són favorables.

5. En les actuacions sotmeses als instruments de prevenció i control ambiental segons la normativa vigent, s'han d'adoptar les mesures protectores i cautelars necessàries per preservar els Espais de Memòria Democràtica de Catalunya i garantir una gestió adequada dels Paisatges de Memòria Democràtica de Catalunya.

TÍTOL VIII. SIMBOLOGIA FRANQUISTA I ENALTIMENT DEL FRANQUISME

Article 48. Simbologia franquista i enaltiment del franquisme

1. S'entén per simbologia franquista els monuments, els escuts, les insignies, les plaques, altres objectes o mencions commemoratives i d'homenatge, com ara el nomenclàtor de carrers, les inscripcions, i altres elements situats a edificis públics, a les vies o espais públics o amb projecció a l'espai públic, així com els col·locats en immobles de titularitat privada amb projecció a l'espai públic, realitzats o establerts per enaltir el franquisme.

2. S'entén per enaltiment del franquisme l'exaltació individual o col·lectiva del cop d'estat de 1936; del suport a aquest durant la Guerra Civil; de la dictadura franquista; dels seus dirigents; de les persones, tant físiques com jurídiques, o organitzacions que van col·laborar amb la dictadura franquista o que van participar de manera activa en el sistema repressiu; o del suport de la dictadura franquista a les potències de l'eix durant la Segona Guerra Mundial.

3. Es consideren formes d'enaltiment del franquisme, entre d'altres:

- a) La concessió de distincions, medalles, condecoracions, nomenaments, títols i honors institucionals a persones, tant físiques com jurídiques, civils o militars, amb la finalitat indicada a l'apartat 2.
- b) La celebració d'actes i homenatges de qualsevol naturalesa amb la finalitat indicada a l'apartat 2.
- c) La realització de concentracions en què es profereixin proclames o himnes que exaltin el franquisme o s'exhibeixi simbologia franquista.

Article 49. Retirada de simbologia franquista

1. Les administracions públiques de Catalunya, en l'exercici de les seves competències, han d'adoptar les mesures necessàries per retirar la simbologia franquista.

36

Doc. original signat per:
Serveis Administració
Electrònica Generalitat de
Catalunya 10/03/2023

Document electrònic garantit amb signatura electrònica. Podeu verificar la seva integritat al
web csv.gencat.cat fins al 10/03/2026

Original electrònic / Còpia electrònica autèntica

CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ

Data creació còpia:
10/03/2023 10:34:50

Pàgina 36 de 64



Generalitat de Catalunya
Departament de Justícia

2. Quan la simbologia estigui col·locada en immobles de titularitat pública, les persones jurídiques titulars estan obligades a retirar-la. També tenen aquesta obligació els municipis en relació amb les seves vies i espais públics.

3. Quan la simbologia estigui col·locada en immobles de titularitat privada amb projecció a un espai públic, les persones propietàries, titulars d'altres drets reals o simples posseïdores estan obligades a evitar que es produeixi la projecció esmentada.

4. Si la persona obligada de conformitat amb l'apartat 3 no adopta les mesures que s'hi estableixen dins el termini fixat a la disposició addicional vuitena, el departament de l'Administració de la Generalitat competent en matèria de memòria democràtica ha d'incoar d'ofici el procediment per retirar-la.

5. Quan la persona obligada de conformitat amb l'apartat 3 vulgui fer una retirada parcial o, si escau d'acord amb l'establert a l'article 50, una resignificació, ha de presentar la sol·licitud corresponent al departament de l'Administració de la Generalitat competent en matèria de memòria democràtica. La sol·licitud s'ha de presentar amb anterioritat a la finalització del tràmit d'audiència a què fa referència l'apartat 6, si s'escau.

6. Durant la tramitació del procediment s'ha de donar tràmit d'audiència a les persones interessades per un termini de quinze dies i s'ha de sol·licitar l'informe preceptiu de l'ajuntament corresponent, que s'ha d'emetre en el mateix termini.

7. La resolució del departament de l'Administració de la Generalitat competent en matèria de memòria democràtica ha de determinar la retirada total o parcial i, si escau, la resignificació de la simbologia franquista de què es tracti, i el termini per fer-ho.

8. El termini per resoldre i notificar la resolució corresponent és de dotze mesos. Transcorregut aquest termini, es produeix la caducitat del procediment, si l'inici ha estat d'ofici, o la desestimació per silenci de la sol·licitud de retirada parcial o de resignificació.

9. Transcorregut el termini establert sense que s'hagi retirat la simbologia, el departament de l'Administració de la Generalitat competent en matèria de memòria democràtica pot adoptar les mesures d'execució forçosa següents:

- a) Imposar multes coercitives, fins a un total de dotze, per un import de 600 a 6.000 euros cadascuna, quan la simbologia estigui en immobles de titularitat privada.
- b) Efectuar l'execució subsidiària a càrrec de la persona obligada.

Les multes coercitives són independents i compatibles amb les sancions que es puguin imposar.

10. Els béns i elements retirats dels immobles de titularitat pública poden ser dipositats en dependències que s'han de comunicar al departament de l'Administració de la Generalitat competent en matèria de memòria democràtica.

Article 50. Retirada de simbologia franquista que afecti béns integrants del patrimoni cultural

1. En el cas que la simbologia franquista sigui o formi part d'un bé cultural d'interès nacional o d'un bé catalogat, s'ha de sol·licitar un informe de l'Administració competent per fer-ne la

Generalitat de Catalunya
Departament de Justícia

declaració o catalogació. Aquest informe s'ha d'emetre en el termini màxim de tres mesos. Si escau, l'Administració competent ha de deixar sense efecte la declaració o catalogació del bé.

2. En cas que concorrin valors propis del patrimoni cultural que obliguin a mantenir la simbologia, s'ha d'establir un rètol amb una explicació adreçada a fer-ne una resignificació, per tal de fer-ne una interpretació conforme a la memòria democràtica. Es considera que concorren les circumstàncies esmentades quan es tracti d'un element amb valor artístic singular que formi part d'un bé integrant del patrimoni cultural que ha de ser conservat, i dit element no pugui ser retirat sense posar en perill la seva conservació; o que l'element sigui fonamental per a l'estructura del bé, de manera que retirar-lo pugui posar en perill l'estabilitat del bé o un altre aspecte relatiu a la conservació d'aquest.

Article 51. Cens de simbologia franquista de Catalunya

1. El Cens de simbologia franquista de Catalunya té l'objectiu d'inventariar, catalogar i facilitar el coneixement i la recerca de la simbologia franquista a Catalunya.
2. L'Administració de la Generalitat ha d'actualitzar el Cens de simbologia franquista, incloent-hi els elements dels quals es prengui coneixement i registrant els que siguin retirats.
3. El Cens de simbologia franquista és públic, excepte la informació relativa al lloc de dipòsit de la simbologia retirada.
4. Els ens locals i les persones privades, tant físiques com jurídiques, obligades a retirar simbologia franquista d'acord amb l'establert en aquesta llei poden demanar assessorament tècnic al Memorial Democràtic en aquest àmbit.
5. Les administracions públiques i les persones privades, tant físiques com jurídiques, han de comunicar la retirada de simbologia franquista al departament de l'Administració de la Generalitat competent en matèria de memòria democràtica.

Article 52. Cens de símbols i altres elements retirats durant la Guerra Civil i la dictadura franquista

L'Administració de la Generalitat ha d'elaborar un cens dels monuments, les inscripcions i altres símbols que van ser retirats d'immobles o de l'espai públic durant la Guerra Civil i la dictadura franquista com a instrument de repressió.

Article 53. Retirada de distincions, nomenaments, títols i honors institucionals

1. Les administracions públiques i institucions de Catalunya, en l'exercici de les seves competències, han d'adoptar les mesures oportunes per revisar d'ofici i, si escau, retirar les distincions, les medalles, les condecoracions, els nomenaments, els títols i els honors institucionals a persones que van dirigir, van participar o van donar suport al cop d'estat de 1936 o al bàndol rebel durant la Guerra Civil; a dirigents de la dictadura franquista; a persones que van col·laborar amb la dictadura franquista o que van participar de manera activa en el sistema repressiu; o a persones que van formar part del suport de la dictadura franquista a les potències de l'eix durant la Segona Guerra Mundial, que hagin estat concedits per aquest motiu i que siguin manifestament incompatibles amb els valors democràtics.

38

Doc. original signat per:
Serveis Administració
Electrònica Generalitat de
Catalunya 10/03/2023

Document electrònic garantit amb signatura electrònica. Podeu verificar la seva integritat al web csv.gencat.cat fins al 10/03/2026

Original electrònic / Còpia electrònica autèntica

CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ

Data creació còpia:
10/03/2023 10:34:50

Pàgina 38 de 64

1396



Generalitat de Catalunya
Departament de Justícia

2. La concurrència de les circumstàncies esmentades en l'apartat 1 en la concessió de distincions, medalles, condecoracions, nomenaments, títols i honors institucionals és constitutiva d'una causa de nul·litat de ple dret i es pot efectuar la revisió d'ofici dels actes mitjançant els quals van ser concedits.

3. La retirada de les distincions, les medalles, les condecoracions, els nomenaments, els títols i els honors institucionals s'ha de fer constar en la forma pertinent. Els actes o les diligències corresponents s'han de trametre al departament de l'Administració de la Generalitat competent en matèria de memòria democràtica, el qual n'ha de donar coneixement de l'emissió mitjançant el Portal de la Transparència.

Article 54. Actes públics d'exaltació o homenatge del franquisme contraris a la dignitat de les víctimes o dels seus familiars

1. Les administracions públiques de Catalunya, en el marc de les seves competències, han de prevenir i evitar que es realitzin actes públics que comportin descrèdit, menyspreu o humiliació de les víctimes de la Guerra Civil o la dictadura franquista fins a la constitució del primer govern escollit democràticament a Catalunya d'ençà de la fi de la Guerra Civil o dels seus familiars.

2. Les administracions públiques de Catalunya, en el marc de les seves competències, han de prevenir i evitar que es realitzin actes públics d'enaltiment del franquisme.

Article 55. Privació de beneficis fiscals, de subvencions i d'ajuts públics

1. L'Administració de la Generalitat no pot aplicar els beneficis fiscals establerts en els tributs propis i en els preus públics o concedir subvencions o ajuts públics per raó o en matèria de memòria democràtica a aquelles persones, tant físiques com jurídiques, públiques o privades, sancionades per resolució administrativa ferma en via administrativa d'acord amb el que estableix el títol X, durant el període corresponent.

2. L'Administració de la Generalitat en cap cas no pot concedir subvencions o ajuts que tinguin per objecte realitzar una activitat o complir una finalitat que vulneri l'establert en aquesta llei, o que l'encoratgi o toleri.

3. Les bases reguladores de les subvencions i ajuts públics de la Generalitat han d'incloure, com un supòsit de pèrdua del dret al cobrament de la subvenció i com a causa de reintegrament, que la subvenció es destini a realitzar una activitat o a complir una finalitat que vulneri l'establert en aquesta llei.

TÍTOL IX. ORGANITZACIÓ ADMINISTRATIVA I INSTITUCIONAL

Capítol I. Organització administrativa

Article 56. Departament de l'Administració de la Generalitat competent en matèria de memòria democràtica

1. El departament de l'Administració de la Generalitat competent en matèria de memòria democràtica proposa les polítiques públiques en aquesta matèria i exerceix les funcions que corresponen a l'Administració de la Generalitat en dit àmbit, sens perjudici de les competències atribuïdes a altres òrgans administratius o ens dependents o vinculats a l'Administració de la Generalitat.

Generalitat de Catalunya
Departament de Justícia

2. El departament de l'Administració de la Generalitat competent en matèria de memòria democràtica vehicula la relació i canalitza el suport del Govern de la Generalitat amb el Memorial Democràtic, el Comitè Tècnic Assessor per a la Recuperació i la Identificació de les Persones Desaparegudes durant la Guerra Civil i la Dictadura Franquista i la resta d'òrgans i ens amb competències en matèria de memòria democràtica dependents o vinculats a l'Administració de la Generalitat.

Capítol II. Memorial Democràtic

Article 57. Naturalesa jurídica del Memorial Democràtic

1. El Memorial Democràtic és una entitat de dret públic, amb personalitat jurídica pròpia i plena capacitat d'obrar, de les regulades a l'apartat primer de la lletra b) de l'article 1 del text refós de la Llei de l'Estatut de l'Empresa Pública Catalana, aprovat pel Decret legislatiu 2/2002, de 24 de desembre.

2. El Memorial Democràtic s'adscriu al departament de l'Administració de la Generalitat competent en matèria de memòria democràtica.

3. El Memorial Democràtic, en l'exercici de les seves funcions, coopera amb els altres ens de la Generalitat en el desenvolupament d'actuacions relacionades amb l'estudi, la divulgació i la commemoració de la memòria democràtica.

Article 58. Objecte i finalitat del Memorial Democràtic

1. El Memorial Democràtic té per objecte recuperar, preservar i divulgar la memòria democràtica, sens perjudici que, per mitjà de la programació cultural, s'hi incloguin tradicions democràtiques anteriors i posteriors, i la seva projecció contemporània.

2. Amb la finalitat de donar a conèixer el passat recent i facilitar la comprensió del temps present, el Memorial Democràtic contribueix a desplegar les polítiques públiques en matèria de memòria democràtica i promou les accions cíviques de recuperació, commemoració i posada en valor de les memòries relatives al període històric a què fa referència la memòria democràtica, especialment les referents a la Generalitat republicana; a les víctimes de la Guerra Civil per motius ideològics, de consciència, religiosos o socials; a la repressió de la dictadura franquista, especialment, l'exercida contra les dones; a l'exili i la deportació; a les víctimes del nazisme i dels seus aliats; als intents d'eliminar la llengua i la cultura catalanes; a la resistència i les lluites obreres, veïnals i culturals contra la dictadura franquista de les organitzacions sindicals, cíviques, polítiques i religioses; i a les transformacions socials i demogràfiques de la societat catalana durant la dictadura franquista.

Article 59. Funcions i facultats del Memorial Democràtic

1. Les funcions del Memorial Democràtic són:

- a) Configurar un centre estable d'activitats de commemoració, formació i divulgació de la memòria democràtica i del coneixement en els àmbits que li són propis.
- b) Commemorar la memòria democràtica per mitjà de la proclamació de la vigència dels valors democràtics com a fonament d'organització i de convivència de la societat catalana actual.
- c) Homenatjar les víctimes directes o indirectes de la Guerra Civil i de la repressió per les seves opcions personals, ideològiques, religioses o de consciència; així com la memòria de les lluites per la democràcia, els drets humans i les llibertats individuals i col·lectives durant el període objecte de l'activitat del Memorial Democràtic.

40

Doc. original signat per:
Serveis Administració
Electrònica Generalitat de
Catalunya 10/03/2023

Document electrònic garantit amb signatura electrònica. Podeu verificar la seva integritat al
web csv.gencat.cat fins al 10/03/2026

Original electrònic / Còpia electrònica autèntica

CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ

Data creació còpia:
10/03/2023 10:34:50

Pàgina 40 de 64



- d) Cercar i generar, amb mitjans propis o aliens, els documents i la informació que nodreixen i preserven la memòria del període objecte de l'activitat del Memorial Democràtic.
- e) Organitzar i mantenir un fons informatiu especialitzat que aplegui la informació relativa al període objecte de l'activitat del Memorial Democràtic i en permeti la màxima difusió.
- f) Difondre els Espais de Memòria Democràtica de Catalunya i la resta del patrimoni vinculat amb la memòria democràtica.
- g) Afavorir la participació de les entitats memorialistes i altres institucions, públiques i privades, que tenen per objecte recuperar, preservar i divulgar la memòria democràtica i reflexionar sobre la societat actual.
- h) Recuperar i divulgar la memòria dels col·lectius de la societat menystinguts, preterits o invisibilitzats, especialment de les dones, com a persones amb capacitat de decisió autònoma i subjectivitat històrica, de l'impacte diferencial sobre aquestes dels fets esdeveniments durant el període històric a què fa referència la memòria democràtica, del seu sofriment com a víctimes directes i indirectes, i de les seves aportacions durant el període esmentat ; així com de les persones lesbianes, gais, bisexuals, transgènere i intersexuals.
- i) Realitzar programes específics per garantir la presència de la memòria democràtica en l'àmbit educatiu.
- j) Divulgar la memòria de col·lectius d'origen estranger que han conegut experiències com ara l'exploació colonial, els conflictes bèl·lics, la repressió, les migracions forçoses i l'exili.

2. En el marc de les seves funcions, el Memorial Democràtic pot:

- a) Establir els contractes, els convenis, els pactes i les condicions que consideri convenients, amb persones físiques i jurídiques, públiques i privades, sempre que no siguin contraris als seus objectius, a l'ordenament jurídic, a l'interès públic i al principi de bona administració.
- b) Constituir consorcis, fundacions, societats i altres entitats de caràcter associatiu, o participar en les ja constituïdes.
- c) Cooperar amb altres ens de la Generalitat que actuen en àmbits similars.
- d) Concedir subvencions, ajuts, beques i premis per complir les finalitats per a les quals ha estat creat.

Article 60. Organització del Memorial Democràtic

- 1. El Memorial Democràtic té autonomia orgànica i funcional i es regeix pel que disposa aquesta llei, pels seus estatuts i per les altres normes i reglaments d'organització interna i de funcionament.
- 2. Els òrgans de govern del Memorial Democràtic són la Junta de Govern, la presidència i la vicepresidència. L'òrgan de direcció és la direcció.
- 3. Els òrgans de govern i direcció del Memorial Democràtic són assistits pel Consell Assessor i pel Consell de Participació.

Article 61. Junta de Govern del Memorial Democràtic

- 1. La Junta de Govern és el màxim òrgan de govern del Memorial Democràtic.
- 2. La Junta de Govern és integrada per la presidència, que correspon a la presidència del Memorial Democràtic , per la vicepresidència i per les vocals, que són designades de la manera següent:
 - a) Quatre persones membres a proposta del departament de l'Administració de la Generalitat competent en matèria de memòria democràtica.

- b) Sis persones membres nomenades pel Parlament d'entre professionals de prestigi reconegut en la matèria pròpia d'aquesta llei, que poden ser membres d'entitats, associacions o plataformes en defensa de la memòria antifeixista.
- c) La direcció del Museu d'Història de Catalunya.
- d) La direcció de l'Arxiu Nacional de Catalunya.
- e) La direcció del Memorial Democràtic.
- f) La presidència de l'Institut Català de les Dones.
- g) La presidència del Consell Assessor del Memorial Democràtic.
- h) La presidència del Consell de Participació del Memorial Democràtic.
- i) Una persona representant de la Xarxa d'Arxius Comarcals de Catalunya, a proposta de la persona titular del departament de l'Administració de la Generalitat competent en matèria d'arxius i gestió de documents.
- j) Dues persones membres a proposta de les organitzacions associatives d'ens locals.

3. Les persones membres establertes a les lletres a), i) i j) són nomenades pel Govern de la Generalitat, a proposta de qui en cada cas es determina.

4. Les persones membres que ho són en representació dels diferents departaments de l'Administració de la Generalitat han de tenir un rang mínim de cap de servei o assimilat.

5. En el nomenament de les persones membres de la Junta de Govern hi ha d'haver paritat de dones i homes.

6. Les persones membres de la Junta de Govern vinculades a l'Administració estan subjectes al règim d'incompatibilitats aplicable al personal de l'Administració de la Generalitat.

7. Són funcions de la Junta de Govern:

- a) Proposar a la persona titular del departament de l'Administració de la Generalitat al qual és adscrit el Memorial Democràtic el nomenament de les persones membres del Consell de Participació.
- b) Aprovar els reglaments d'organització, les instruccions de contractació i altres instruccions d'organització interna, inclosos els reglaments de funcionament de la mateixa Junta, del Consell Assessor i del Consell de Participació.
- c) Fer el seguiment de les actuacions en les matèries relacionades amb l'objecte i la finalitat del Memorial Democràtic.
- d) Aprovar la formalització de convenis de col·laboració del Memorial Democràtic amb altres entitats públiques o privades.
- e) Promoure la participació del Memorial Democràtic en consorcis, fundacions, societats i altres ens associatius, i constituir-ne.
- f) Aprovar l'avantprojecte de pressupost del Memorial Democràtic.
- g) Aprovar els comptes anuals, la liquidació del pressupost i el programa d'actuacions, d'inversions i de finançament del Memorial Democràtic.
- h) Aprovar la memòria anual del Memorial Democràtic.
- i) Aprovar les bases reguladores de les subvencions, els ajuts, les beques i els premis del Memorial Democràtic.
- j) Efectuar les convocatòries de les subvencions, els ajuts, les beques i els premis, i concedir-los.
- k) Aprovar la proposta de contracte programa entre el Memorial Democràtic i el departament d'adscripció.
- l) Exercir accions administratives i judicials.
- m) Aprovar operacions financeres o de crèdit, quan el seu import superi el 25% del recursos ordinaris del pressupost de l'entitat.
- n) Aprovar la plantilla de personal i la relació dels llocs de treball laboral.

Generalitat de Catalunya
Departament de Justícia

- o) Aprovar els projectes d'obres i de serveis.
- p) Qualsevol altra funció que li encomanin els estatuts i les normes de funcionament del Memorial Democràtic, i aquelles altres competències que no estiguin expressament atribuïdes a qualsevol dels altres òrgans de govern.

8. La Junta de Govern pot delegar en la direcció les funcions a què fa referència la lletra j) de l'apartat 7.

9. El procediment per designar la secretaria i les persones membres suplents i el règim de sessions de la Junta de Govern són regulats pels estatuts del Memorial Democràtic.

10. Els acords de la Junta de Govern s'adopten per majoria simple i els empats es resolen amb el vot de qualitat de la presidència. La Junta de Govern es regeix per les normes de funcionament dels òrgans col·legiats aplicables a les administracions públiques de Catalunya en tot allò que no és regulat per aquesta llei o pels estatuts del Memorial Democràtic.

Article 62. Presidència del Memorial Democràtic

1. La presidència del Memorial Democràtic correspon a la persona titular del departament de l'Administració de la Generalitat al qual és adscrit el Memorial Democràtic.

2. Són funcions de la presidència del Memorial Democràtic:

- a) Representar el Memorial Democràtic.
- b) Ordenar la convocatòria de les sessions ordinàries i extraordinàries i fixar l'ordre del dia de la Junta de Govern.
- c) Presidir les sessions de la Junta de Govern, moderar el desenvolupament de les deliberacions i els debats i dirimir els empats amb el seu vot de qualitat.
- d) Les funcions que li atribueixin els estatuts i les normes de funcionament del Memorial Democràtic, o que li encomani el Govern de la Generalitat en l'àmbit d'actuació de l'entitat.

Article 63. Vicepresidència del Memorial Democràtic

1. La vicepresidència del Memorial Democràtic correspon a la persona titular de la direcció general competent en matèria de memòria democràtica.

2. La vicepresidència exerceix les funcions que li delegui la presidència, i la substitueix en cas d'absència, malaltia o vacant d'aquesta.

Article 64. Direcció del Memorial Democràtic

1. La direcció del Memorial Democràtic és nomenada pel Govern de la Generalitat, a proposta de la persona titular del departament de l'Administració de la Generalitat al qual és adscrit el Memorial Democràtic, d'entre professionals de solvència reconeguda en el coneixement de les matèries que són objecte del Memorial Democràtic.

2. La direcció actua sota les directrius de la presidència i de la Junta de Govern i, amb la finalitat de desenvolupar les funcions del Memorial Democràtic, n'assumeix la direcció tècnica i general.

3. La direcció té les funcions que li atribueixen els estatuts i les altres normes de funcionament del Memorial Democràtic, i les que li deleguin la Junta de Govern i la presidència.



Article 65. Consell Assessor del Memorial Democràtic

1. El Consell Assessor és l'òrgan de consulta i assessorament científic del Memorial Democràtic.
2. El Consell Assessor és integrat per deu persones membres, nomenades per la persona titular del departament de l'Administració de la Generalitat al qual és adscrit el Memorial Democràtic, d'entre professionals de solvència reconeguda en el coneixement de les matèries que són objecte del Memorial Democràtic, designades per les universitats de Catalunya, l'Institut d'Estudis Catalans i la Filmoteca de Catalunya, d'acord amb el que estableixen els estatuts.
3. En el nomenament de les persones membres del Consell Assessor hi ha d'haver paritat de dones i homes.
4. La direcció del Memorial Democràtic assisteix a les sessions del Consell Assessor amb veu però sense vot.
5. El Consell Assessor n'elegeix la presidència i la vicepresidència d'entre les persones que en són membres. El procediment per designar la secretaria es regula pels estatuts del Memorial Democràtic.
6. Són funcions del Consell Assessor les següents:
 - a) Assessorar els òrgans de govern del Memorial Democràtic sobre els continguts científics, històrics i pedagògics de les activitats del Memorial Democràtic.
 - b) Impulsar la renovació discursiva i la reflexió argumental sobre la memòria democràtica.
 - c) Emetre els informes que la Junta de Govern, la presidència i la direcció li demanin.
 - d) Elaborar l'avantprojecte del seu reglament de funcionament intern i elevar-lo a la Junta de Govern perquè l'aprovi.
 - e) Formular propostes a la Junta de Govern i a la direcció.
 - f) Assistir als òrgans de govern i direcció del Memorial Democràtic en tot el que li requereixin.

Article 66. Consell de Participació del Memorial Democràtic

1. El Consell de Participació és l'òrgan consultiu per mitjà del qual els ens locals, les entitats memorialistes i altres persones, tant físiques com jurídiques, que s'hagin significat en la recuperació, preservació i divulgació de la memòria democràtica participen en les iniciatives i les activitats del Memorial Democràtic.
2. Les persones membres del Consell de Participació són nomenades per la persona titular del departament de l'Administració de la Generalitat al qual és adscrit el Memorial Democràtic, a proposta de la Junta de Govern, d'entre entitats memorialistes, entitats i moviments que es van significar en la lluita antifranquista, sindicats, organitzacions associatives d'ens locals i mitjans de comunicació, la Coordinadora de Centres d'Estudis de Parla Catalana, i altres persones amb una trajectòria reconeguda en la defensa dels valors cívics i de la memòria democràtica.
3. La direcció del Memorial Democràtic assisteix a les sessions del Consell de Participació amb veu però sense vot.

Generalitat de Catalunya
Departament de Justícia

4. El nombre de membres del Consell de Participació l'estableixen els estatuts del Memorial Democràtic. Els estatuts també han d'establir els criteris de selecció de les persones membres, d'acord amb els principis de major representació, equilibri territorial i respecte a la diversitat i a la igualtat de gènere.

5. El Consell de Participació n'elegeix la presidència i la vicepresidència d'entre les persones que en són membres. El procediment per designar la secretaria es regula pels estatuts del Memorial Democràtic.

6. Són funcions del Consell de Participació les següents:

- a) Formular propostes per elaborar els programes d'actuació.
- b) Tenir coneixement dels acords de la Junta de Govern.
- c) Elaborar l'avantprojecte del seu reglament de funcionament intern i elevar-lo a la Junta de Govern perquè l'aprovi.
- d) Proposar iniciatives a la Junta de Govern i a la direcció.
- e) Emetre els informes que la Junta de Govern, la presidència o la direcció li demanin.
- f) Les altres funcions que li atribueixin els estatuts del Memorial Democràtic.

Article 67. Règim jurídic del Memorial Democràtic

1. El Memorial Democràtic es regeix per aquesta llei; pel text refós de la Llei 4/1985, del 29 de març, de l'Estatut de l'empresa pública catalana, aprovat pel Decret legislatiu 2/2002, del 24 de desembre; pels seus estatuts i per la resta de l'ordenament jurídic.

2. El Memorial Democràtic ha d'ajustar la seva activitat al dret privat, sens perjudici dels àmbits en què, segons la legislació vigent, s'ha de sotmetre al dret públic. En l'exercici de les seves funcions públiques, el Memorial Democràtic ha d'actuar d'acord amb les lleis de règim jurídic de l'Administració de la Generalitat i del procediment administratiu.

3. El departament d'adscripció i el Memorial Democràtic han d'establir un contracte programa, de durada pluriennal, que ha d'incloure, com a mínim, la definició anual dels objectius que s'han d'assolir, la previsió de resultats que cal obtenir i els instruments de seguiment i control i d'avaluació a què l'activitat de l'entitat s'ha de sotmetre durant la vigència del contracte.

4. Els acords de la Junta de Govern i les resolucions de la presidència sotmesos al dret administratiu posen fi a la via administrativa i són susceptibles de recurs davant la jurisdicció contenciosa administrativa i, potestativament, de recurs de reposició previ.

Article 68. Recursos Humans del Memorial Democràtic

1. El personal al servei del Memorial Democràtic és de caràcter laboral, sens perjudici que els llocs de treball que impliquen l'exercici de funcions o potestats públiques corresponguin al personal funcionari adscrit al Memorial Democràtic.

2. El Memorial Democràtic ha de seleccionar el personal propi amb subjecció als principis de publicitat, mèrit i capacitat.

Article 69. Recursos econòmics del Memorial Democràtic

1. Per desenvolupar les seves funcions, el Memorial Democràtic disposa dels recursos

45

Doc. original signat per:
Serveis Administració
Electrònica Generalitat de
Catalunya 10/03/2023

Document electrònic garantit amb signatura electrònica. Podeu verificar la seva integritat al
web csv.gencat.cat fins al 10/03/2026

Original electrònic / Còpia electrònica autèntica

CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ

Data creació còpia:
10/03/2023 10:34:50

Pàgina 45 de 64

Generalitat de Catalunya
Departament de Justícia

econòmics següents:

- a) Les assignacions pressupostàries establertes en el pressupost de la Generalitat.
- b) Les contraprestacions establertes en els convenis que es formalitzin amb altres institucions públiques i privades.
- c) Les subvencions, les transferències i altres ingressos de dret públic.
- d) Els ajuts, les donacions i altres ingressos de dret privat.
- e) Els rendiments de les publicacions, dels estudis i d'altres actuacions i serveis.
- f) El rendiment dels béns que li siguin adscrits i dels que adquireixi.
- g) El producte de les operacions de crèdit, amb l'autorització prèvia del departament de l'Administració de la Generalitat competent en matèria d'economia i finances.

2. La Junta de Govern ha d'elaborar i aprovar anualment un avantprojecte de pressupost, que s'ha d'ajustar, pel que fa a l'elaboració i la tramitació, al que estableix la normativa en matèria de finances públiques aplicable als ens públics de la Generalitat.

3. El control econòmic i financer del Memorial Democràtic s'exerceix per mitjà d'una auditoria i de conformitat amb la Llei de finances públiques de Catalunya.

4. Constitueixen el patrimoni del Memorial Democràtic, per al compliment de les seves funcions, els béns i drets que l'Administració de la Generalitat li adscriu i els que adquireixi per qualsevol títol.

Capítol III. Relacions institucionals

Article 70. Principis generals

1. Les administracions públiques de Catalunya han d'actuar de conformitat amb els principis de col·laboració, cooperació i assistència mútua per complir l'establert en aquesta llei.
2. Les administracions públiques de Catalunya han de fomentar l'exercici de les seves funcions en matèria de memòria democràtica, si escau, mitjançant la constitució de consorcis entre elles, amb altres administracions i entitats públiques i amb entitats privades sense ànim de lucre, que tinguin finalitats d'interès públic concurrents sobre memòria democràtica.

Article 71. Ens locals

1. Els ens locals de Catalunya, en l'exercici de les seves competències, han de contribuir a la consecució dels objectius i les finalitats establerts en aquesta llei.
2. El departament de l'Administració de la Generalitat competent en matèria de memòria democràtica ha de col·laborar amb els ens locals en l'impuls del coneixement, la commemoració, el reconeixement, el foment i la divulgació de la memòria democràtica.
3. El departament de l'Administració de la Generalitat competent en matèria de memòria democràtica ha d'establir convenis de col·laboració o altres fórmules de cooperació amb diputacions, consells comarcals, ajuntaments i altres ens locals per impulsar els objectius d'aquesta llei.

Article 72. Altres administracions

1. L'Administració de la Generalitat ha de mantenir les relacions de col·laboració i cooperació amb l'Administració general de l'Estat i amb comunitats autònomes en aquelles accions que serveixin per investigar, conèixer, commemorar, dignificar, promoure i divulgar la memòria



Generalitat de Catalunya
Departament de Justícia

democràtica, amb especial atenció al reconeixement d'aquells catalans i aquelles catalanes que van perdre la vida, van patir privació de llibertat, van haver de marxar a l'exili o van patir altres formes de repressió.

2. Les administracions públiques de Catalunya, en l'àmbit de les seves competències, han d'impulsar les relacions de col·laboració i cooperació amb altres entitats públiques i privades sense ànim de lucre d'altres estats en matèria de memòria democràtica.

Article 73. Altres estats i organismes internacionals

La Generalitat, en l'àmbit del seu territori, col·labora amb altres estats i organismes internacionals de promoció i divulgació de la memòria democràtica.

TÍTOL X. RÈGIM SANCIONADOR

Article 74. Règim jurídic

1. La potestat sancionadora es regeix per l'establert en aquesta llei i per la normativa administrativa general sobre procediment sancionador.

2. Les autoritats i el personal de les administracions públiques catalanes que tinguin coneixement d'actuacions que puguin constituir una infracció de l'establert en aquesta llei estan obligats a comunicar-ho al departament de l'Administració de la Generalitat competent en matèria de memòria democràtica.

3. La producció de danys en Espais de Memòria Democràtica de Catalunya i Espais de Commemoració i l'incompliment dels deures i obligacions referents a aquests, quan tinguin la consideració de béns integrants del patrimoni cultural per raó dels valors a què fa referència l'article 41.1, són sancionats en els termes que estableix la normativa en matèria de patrimoni cultural i, si escau, la normativa penal.

4. La producció de danys en documents per a la recuperació de la memòria democràtica i l'incompliment dels deures i les obligacions referents a aquests, quan tinguin la consideració de patrimoni documental, són sancionats en els termes que estableix la normativa en matèria de patrimoni cultural i d'arxius i gestió de documents i, si escau, la normativa penal.

5. La conducció i el trasllat de restes humanes sense complir amb els requisits establerts en la normativa sobre policia sanitària mortuòria se sancionen d'acord amb l'establert en dita normativa.

Article 75. Responsables

1. Són responsables com a autores les persones físiques o jurídiques que dolosament o negligentment realitzin accions o omissions contràries a aquesta llei.

2. Quan la responsabilitat correspon a diverses persones conjuntament, aquestes responen de manera solidària de les sancions que s'imposin, tret que sigui possible individualitzar en la resolució sancionadora el grau de participació de cada responsable. Si la responsabilitat recau en persones jurídiques, responen solidàriament les persones que en són administradores o representants.

3. Són responsables solidàries de les infraccions les persones que haguessin ordenat o cooperat necessàriament en la realització de les infraccions.



Article 76. Infraccions

1. Són infraccions molt greus:

- a) Realitzar actuacions adreçades a localitzar, recuperar o identificar persones desaparegudes durant la Guerra Civil o la dictadura franquista fins a la constitució del primer govern escollit democràticament a Catalunya d'ençà de la fi de la Guerra Civil sense disposar de les autoritzacions establertes en l'article 26.4.
- b) Causar dolosament danys en fosses incloses en els mapes de localització a què es refereix l'article 25.
- c) Realitzar, sense haver efectuat la comunicació prèvia a què fa referència l'article 25.4, remocions de terres, construccions o altres actuacions que afectin terrenys on hi hagi la certesa o es presumeixi que existeixen restes humanes de persones desaparegudes durant la Guerra Civil o la dictadura franquista fins a la constitució del primer govern escollit democràticament a Catalunya d'ençà de la fi de la Guerra Civil, quan les característiques de l'indret o la gravetat de l'alteració física perpetrada justifiquin la seva qualificació com a molt greu.
- d) Realitzar exploracions de terrenys en fosses incloses en els mapes de localització a què es refereix l'article 25, s'apliquin o no mitjans tècnics especialitzats, amb recollida de materials o sense, sense disposar de les autoritzacions a què fa referència l'article 26.4, amb independència de l'establert en la normativa sobre patrimoni cultural.
- e) Ometre el deure de preservació establert a l'article 25.3, quan tingui com a conseqüència la pèrdua, la destrucció o el deteriorament irreparable de fosses.
- f) Causar dolosament o negligentment danys en Espais de Memòria Democràtica de Catalunya, quan les característiques de l'Espai, la rellevància dels esdeveniments que hi van tenir lloc, o la gravetat de l'alteració física perpetrada, justifiquin la seva qualificació com a molt greu, i sens perjudici de l'establert a l'article 74.3.
- g) Causar dolosament o negligentment danys en documents per a la recuperació de la memòria democràtica, sens perjudici de l'establert a l'article 74.4.
- h) Fer manifestacions en discursos o intervencions públiques, en mitjans de comunicació o en plataformes digitals, per part de persones que tinguin la condició de representants públics o personal al servei de les administracions públiques a Catalunya d'exaltació individual o col·lectiva del cop d'estat de 1936; del suport a aquest durant la Guerra Civil; de la dictadura franquista; dels seus dirigents; de les persones o organitzacions que van col·laborar amb la dictadura franquista o que van participar de manera activa en el sistema repressiu; o del suport de la dictadura franquista a les potències de l'eix durant la Segona Guerra Mundial ofensives o que comportin descrèdit, menyspreu o humiliació de les víctimes de la Guerra Civil, de la dictadura franquista fins a la constitució del primer govern escollit democràticament a Catalunya d'ençà de la fi de la Guerra Civil o del feixisme, o dels seus familiars, quan aquestes conductes no constitueixin delictes d'incitació a l'odi.

2. Són infraccions greus:

- a) Realitzar, sense haver efectuat la comunicació prèvia a què fa referència l'article 25.4, remocions de terres, construccions o altres actuacions que afectin terrenys on hi hagi la certesa o es presumeixi que existeixen restes humanes de persones desaparegudes durant la Guerra Civil o la dictadura franquista fins a la constitució del primer govern escollit



Generalitat de Catalunya
Departament de Justícia

democràticament a Catalunya d'ençà de la fi de la Guerra Civil, quan aquestes conductes no constitueixin infracció molt greu.

b) Incomplir l'obligació de comunicar, en el termini de quaranta-vuit hores, a l'Administració de la Generalitat o a l'ajuntament corresponent, el descobriment de restes que puguin correspondre a persones desaparegudes durant la Guerra Civil o la dictadura franquista fins a la constitució del primer govern escollit democràticament a Catalunya d'ençà de la fi de la Guerra Civil, així com incomplir l'establert en l'article 28.3.

c) Comercialitzar objectes, béns mobles o altres tipus de restes extrets o presos d'àrees on, de conformitat amb els mapes de localització a què es refereix l'article 25, es localitzen o es presumeix que es poden localitzar restes de les persones a què fa referència l'article 23 i que els puguin correspondre, tret que se'n pugui demostrar la tinença legítima, amb independència de l'establert en la normativa sobre patrimoni cultural.

d) Causar dolosament o negligentment danys en Espais de Memòria Democràtica de Catalunya, quan aquestes conductes no constitueixin infracció molt greu, i sens perjudici de l'establert a l'article 74.3.

e) Causar danys en Espais de Commemoració ; en mobiliari, rètols o altres elements de senyalització d'Espais de Memòria Democràtica de Catalunya o d'Espais de Commemoració; o en rètols que resignifiquin simbologia franquista de conformitat amb l'article 50.2, quan les característiques del bé; la rellevància dels esdeveniments que, si s'escau, hi van tenir lloc; o la gravetat de l'alteració física perpetrada, justifiquin la seva qualificació com a greu.

f) Incomplir la resolució per la qual es determini l'obligació de retirar totalment o parcialment o resignificar simbologia franquista.

g) Emetre expressions ofensives o que comportin descrèdit, menyspreu o humiliació de les víctimes de la Guerra Civil o la dictadura franquista fins a la constitució del primer govern escollit democràticament a Catalunya d'ençà de la fi de la Guerra Civil o del feixisme, o dels seus familiars, en discursos o intervencions públiques, en mitjans de comunicació o en plataformes digitals, quan aquestes conductes no constitueixin delictes d'incitació a l'odi.

h) Convocar actes o efectuar campanyes de divulgació o publicitat que, per qualsevol mitjà de comunicació pública, en forma escrita o verbal, en els seus elements visuals o sonors, incitin a l'exaltació individual o col·lectiva del cop d'estat de 1936; del suport a aquest durant la Guerra Civil; de la dictadura franquista; dels seus dirigents; de les persones o organitzacions que van col·laborar amb la dictadura franquista o que van participar de manera activa en el sistema repressiu; o del suport de la dictadura franquista a les potències de l'eix durant al Segona Guerra Mundial, contraris a la dignitat de les víctimes o dels seus familiars.

i) Celebrar actes i homenatges de qualsevol naturalesa d'exaltació individual o col·lectiva del cop d'estat de 1936; del suport a aquest durant la Guerra Civil; de la dictadura franquista; dels seus dirigents; de les persones o organitzacions que van col·laborar amb la dictadura franquista o que van participar de manera activa en el sistema repressiu; o del suport de la dictadura franquista a les potències de l'eix durant al Segona Guerra Mundial, contraris a la dignitat de les víctimes o dels seus familiars, quan aquestes conductes no constitueixin delictes d'incitació a l'odi.

j) Exhibir simbologia franquista o proferir proclames o himnes en concentracions públiques que exalting el franquisme contraris a la dignitat de les víctimes o dels seus familiars.

49

Doc. original signat per:
Serveis Administració
Electrònica Generalitat de
Catalunya 10/03/2023

Document electrònic garantit amb signatura electrònica. Podeu verificar la seva integritat al
web csv.gencat.cat fins al 10/03/2026

Original electrònic / Còpia electrònica autèntica

CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ

Data creació còpia:
10/03/2023 10:34:50

Pàgina 49 de 64



3. Són infraccions lleus:

- a) Realitzar, sense haver efectuat la comunicació prèvia a què fa referència l'article 25.4, remocions de terres, construccions o altres actuacions que afectin terrenys on hi hagi la certesa o es presumeixi que existeixen restes humanes de persones desaparegudes durant la Guerra Civil o la dictadura franquista fins a la constitució del primer govern escollit democràticament a Catalunya d'ençà de la fi de la Guerra Civil, quan aquestes conductes no constitueixin infracció greu.
- b) Efectuar, contravenint l'informe a què fa referència l'article 26.6, intervencions arqueològiques o paleontològiques en el decurs de les quals es puguin afectar restes de persones desaparegudes durant la Guerra Civil o la dictadura franquista fins a la constitució del primer govern escollit democràticament a Catalunya d'ençà de la fi de la Guerra Civil.
- c) Causar dolosament o negligentment danys en Espais de Memòria Democràtica de Catalunya, quan aquestes conductes no constitueixin infracció greu, i sens perjudici de l'establert a l'article 74.3.
- d) Causar danys en Espais de Commemoració; en mobiliari, rètols o altres elements de senyalització d'Espais de Memòria Democràtica de Catalunya o d'Espais de Commemoració; o en rètols que resignifiquin simbologia franquista de conformitat amb l'article 50.2, quan aquestes conductes no constitueixin infracció greu.
- e) Incomplir l'obligació de comunicar al departament de l'Administració de la Generalitat competent en matèria de memòria democràtica la intenció de dur a terme qualsevol intervenció, actuació o canvi d'ús que afecti un Espai de Memòria Democràtica de Catalunya.
- f) Conduir o traslladar restes humanes com a conseqüència dels procediments de localització sense comunicar-ho prèviament al departament de l'Administració de la Generalitat competent en matèria de memòria democràtica.
- g) Incomplir els requisits, les obligacions o les prohibicions establerts en aquesta llei, quan la infracció no estigui tipificada com a molt greu o greu.

Article 77. Sancions ⁱ

1. Les infraccions molt greus són sancionades amb:

- a) Multa de 10.001 a 150.000 euros.
- b) Pèrdua del dret a gaudir de beneficis fiscals en els tributs propis i en els preus públics i a obtenir subvencions o ajuts públics en matèria de memòria democràtica per un període màxim de cinc anys.
- c) Reintegrament total o parcial de la subvenció o l'ajut en matèria de memòria democràtica concedit.
- d) El comís definitiu dels materials i estris emprats en l'activitat il·lícita.

2. Les infraccions greus són sancionades amb:

- a) Multa de 2.001 a 10.000 euros.

Generalitat de Catalunya
Departament de Justícia

- b) Pèrdua del dret a gaudir de beneficis fiscals en els tributs propis i en els preus públics i a obtenir subvencions o ajuts públics en matèria de memòria democràtica per un període màxim de tres anys.
- c) Reintegrament total o parcial de la subvenció o l'ajut en matèria de memòria democràtica concedit.
- d) El comís definitiu dels materials i estris emprats en l'activitat il·lícita.

3. Les infraccions lleus són sancionades amb:

- a) Multa de 200 a 2.000 euros.
- b) Pèrdua del dret a gaudir de beneficis fiscals en els tributs propis i en els preus públics i a obtenir subvencions o ajuts públics en matèria de memòria democràtica per un període màxim de dos anys.
- c) Reintegrament total o parcial de la subvenció o l'ajut en matèria de memòria democràtica concedit.
- d) El comís definitiu dels materials i estris emprats en l'activitat il·lícita.

4. Per a cada supòsit d'infracció es poden imposar una o més de les sancions establertes per les lletres corresponents dels apartats 1, 2 i 3. Per imposar-les es té en compte la gravetat dels fets i la seva repercussió, d'acord amb el principi de proporcionalitat.

5. La reincidència en la comissió d'una infracció lleu comporta l'aplicació de les sancions previstes per a les infraccions greus. La reincidència en la comissió d'una infracció greu comporta l'aplicació de les sancions previstes per a les infraccions molt greus. Hi ha reincidència per la comissió en el termini d'un any de més d'una infracció de la mateixa naturalesa, quan així hagi estat declarat per resolució administrativa ferma.

6. Les responsabilitats administratives que es derivin de la comissió d'una infracció són compatibles amb l'exigència a la persona infractora de la restitució de la situació alterada al seu estat originari, així com la indemnització dels danys i perjudicis causats a administracions públiques o terceres persones, que és determinada i exigida per l'òrgan competent al qual correspon exercir la potestat sancionadora. En cas que la indemnització no es satisfaci en el termini que es determini en funció de la quantia, s'ha de seguir el procediment establert en les normes reguladores del procediment de constreyniment.

7. Les multes tenen caràcter finalista i els ingressos que en deriven s'afecten directament a les partides del departament de l'Administració de la Generalitat competent en matèria de memòria democràtica destinades a finançar les actuacions en l'àmbit de la memòria democràtica regulades en aquesta llei.

Article 78. Procediment sancionador

- 1. Es reconeix l'acció pública per denunciar les infraccions en matèria de memòria democràtica.
- 2. Correspon a l'òrgan competent establert a l'article 79.1 incoar el procediment d'ofici, bé per iniciativa pròpia o com a conseqüència d'ordre superior, de sol·licitud raonada d'altres òrgans o per denúncia.
- 3. En el cas de denúncia, l'òrgan competent establert a l'article 79.1 decideix motivadament sobre la seva admissió i, en cas de ser admesa, s'inicia el procediment sancionador. Es pot inadmetre la sol·licitud per manca dels requisits generals de les denúncies o per manca manifesta de fonament.

51

Doc. original signat per:
Serveis Administració
Electrònica Generalitat de
Catalunya 10/03/2023

Document electrònic garantit amb signatura electrònica. Podeu verificar la seva integritat al
web csv.gencat.cat fins al 10/03/2026

Original electrònic / Còpia electrònica autèntica

CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ

Data creació còpia:
10/03/2023 10:34:50

Pàgina 51 de 64

Generalitat de Catalunya
Departament de Justícia

4. L'òrgan competent per incoar el procediment pot establir, com a mesura cautelar, entre d'altres, el comís dels materials i estris emprats en l'activitat il·lícita, fins que finalitzi l'expedient i la resolució corresponent esdevingui ferma, en la qual se n'ha de determinar la destinació. El termini per resoldre sobre el comís és de quinze dies a comptar de la incoació del procediment.

5. El termini per resoldre i notificar la resolució corresponent és de sis mesos. Transcorregut aquest termini, es produeix la caducitat del procediment.

Article 79. Competència per incoar i resoldre el procediment sancionador

1. Són competents per incoar el procediment sancionador per les infraccions tipificades en aquesta llei:

- a) En cas d'infraccions molt greus i greus, la persona titular de la direcció general competent en matèria de memòria democràtica.
- b) En cas d'infraccions lleus, la persona titular de la subdirecció general competent en matèria de memòria democràtica.

2. L'òrgan competent per incoar el procediment sancionador ha de designar un instructor o instructora i, si s'escau, una secretaria.

3. Són competents per resoldre el procediment sancionador:

- a) En cas d'infraccions molt greus i greus, la persona titular del departament de l'Administració de la Generalitat competent en matèria de memòria democràtica.
- b) En cas d'infraccions lleus, la persona titular de la direcció general competent en matèria de memòria democràtica.

4. En cas que el procediment sancionador s'hagi iniciat a causa de fets que puguin constituir diverses infraccions qualificades de diferent manera, els òrgans competents per incoar i resoldre el procediment sancionador són els competents per incoar i resoldre el procediment corresponent a la infracció més greu.

Article 80. Prescripció de les infraccions i sancions

1. Les infraccions administratives establertes en aquesta llei prescriuen en el termini de tres anys, les molt greus; en el de dos anys, les greus; i en el d'un any, les lleus.

2. Les sancions imposades per la comissió d'infraccions molt greus prescriuen als tres anys; les imposades per sancions greus, als dos anys; i les imposades per sancions lleus, a l'any.

3. El còmput dels terminis de prescripció d'infraccions i sancions s'efectua de conformitat amb l'establert en la normativa sobre procediment sancionador.

En cas que els fets o les actuacions constitutius d'infracció fossin desconeguts per manca de signes externs, el termini de prescripció es computa des que aquests es manifesten.

Disposicions addicionals

Disposició addicional primera. Accés a informació relativa a expedients de depuració d'empleats i empleades públics i altres professionals

52

Doc. original signat per:
Serveis Administració
Electrònica Generalitat de
Catalunya 10/03/2023

Document electrònic garantit amb signatura electrònica. Podeu verificar la seva integritat al
web csv.gencat.cat fins al 10/03/2026

Original electrònic / Còpia electrònica autèntica

CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ

Data creació còpia:
10/03/2023 10:34:50

Pàgina 52 de 64

1. Les administracions públiques i les altres persones obligades a garantir l'accés a la informació pública d'acord amb la Llei 19/2014, de 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern que disposin de documents relatius a procediments tramitats en base al *Decret número 108, de 13 de setembre de 1936, declarant fora de la llei els partits o agrupacions polítiques que des de la convocatòria de les eleccions celebrades el 16 de febrer darrer han integrat l'anomenat Front Popular, assenyalant-se les mesures i sancions que s'hauran d'adoptar tant sobre aquelles com sobre els funcionaris públics i els de les empreses subvencionades per l'Estat; al Decret número 93, de 3 de desembre de 1936, declarant cessants, sense formació d'expedient, tots els funcionaris que es trobin fora de la seva residència, en territori alliberat, sense la deguda autorització; al Decret llei de 9 de desembre de 1936, dictant regles per a la separació definitiva del servei de tota classe d'empleats; a l'Ordre de 28 de gener de 1939 dictant normes per a la depuració del personal dependent del Ministeri d'Educació Nacional que prestava servei en les províncies catalanes; a la Llei de 10 de febrer de 1939 fixant normes per a la depuració de funcionaris públics, i a les Ordres que la desenvolupen; al Decret de 27 de febrer de 1939 sobre depuració de funcionaris de corporacions i empreses concessionàries de serveis públics; a l'Ordre de 28 de febrer de 1939 sobre depuració de funcionaris i empleats d'entitats benèfiques; així com a altres normes aprovades amb la finalitat de depurar empleats i empleades públics i altres professionals*, han de comunicar a les persones que ho sol·licitin el nom i els cognoms de persones que van ser objecte dels procediments esmentats i, en cas que constin, la data d'inici del procediment i el número del procediment.

2. Els col·legis professionals i les altres persones obligades a garantir l'accés a la informació pública d'acord amb la Llei 19/2014, de 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern han de comunicar a les persones que les sol·licitin les dades dels procediments de depuració de professionals instruits, per causes político-socials, durant el període comprès entre el 8 de setembre de 1936 i el 27 d'abril de 1976, consistents en el nom i els cognoms de persones afectades i, en cas que constin, la data d'inici del procediment i el número del procediment.

3. Les persones que en van ser víctimes i les persones que acreditin estar realitzant una investigació historiogràfica poden accedir a la dada consistent en el nom i els cognoms de les persones que van prestar serveis en entitats bancàries, caixes d'estalvis, associacions culturals, clubs esportius i federacions esportives i que van ser-ne objecte de depuració professional en el període comprès entre el 8 de setembre de 1936 i el 27 d'abril de 1976, en cas que dita dada consti en documents privats integrants del patrimoni documental de Catalunya.

Disposició addicional segona. Publicitat de les indemnitzacions reconegudes a persones que van patir privació de llibertat com a conseqüència dels supòsits establerts a la Llei 46/1977, de 15 d'octubre, d'amnistia

El departament de l'Administració de la Generalitat competent en matèria de memòria democràtica ha d'elaborar i fer pública la llista de les indemnitzacions reconegudes en base al *Decret 288/2000, de 31 d'agost, pel qual s'estableixen els requisits per regular les indemnitzacions de les persones incloses en els supòsits previstos a la Llei 46/1977, de 15 d'octubre, d'amnistia, i excloses dels beneficis de la disposició addicional divuitena dels pressupostos generals de l'Estat per als períodes 1990 i 1992 i al Decret 330/2002, de 3 de desembre, pel qual es regulen les compensacions econòmiques de les persones menors de 65 anys el 31 de desembre de 2000 que van patir privació de llibertat i que es troben incloses en els supòsits previstos a la Llei 46/1977, de 15 d'octubre, d'amnistia*, en què constin el número d'expedient, la data d'inici del procediment, el nom i els cognoms de la persona que va patir privació de llibertat, el sexe, el lloc i les dates de reclusió, i el temps total de reclusió.

Disposició addicional tercera. Accés a la informació relativa a expedients penitenciaris i a altra documentació referent a la repressió de la dictadura franquista

1. Les administracions públiques i les altres persones obligades a garantir l'accés a la informació pública d'acord amb la Llei 19/2014, de 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern que disposin d'expedients penitenciaris d'establiments penitenciaris ubicats a Catalunya o documentació relacionada amb aquests relatius a persones privades de llibertat com a mesura repressiva per raons polítiques, ideològiques, de consciència, religioses, culturals, ètniques, socials, d'orientació sexual i de gènere, situació personal o familiar, malaltia o diversitat funcional, per raó d'aporofòbia o d'exclusió social o per la seva oposició a la dictadura franquista i que hagin estat generats durant el període històric que comprèn la Segona República, la Guerra Civil i la dictadura franquista fins a la constitució del primer govern escollit democràticament a Catalunya d'ençà de la fi de la Guerra Civil, han de fer públics la referència de la documentació, la data d'inici del procediment, el nom i els cognoms de la persona que va patir privació de llibertat i les dates de reclusió.

2. Els centres d'arxiu de la Generalitat que disposin de les dades de la catalogació de la documentació generada per ens i òrgans al servei de la repressió franquista relativa a la repressió exercida a Catalunya contra persones per raons polítiques, ideològiques, de consciència, religioses, culturals, ètniques, socials, d'orientació sexual i de gènere, situació personal o familiar, malaltia o diversitat funcional, per raó d'aporofòbia o d'exclusió social o per la seva oposició a la dictadura franquista durant el període històric que comprèn la Segona República, la Guerra Civil i la dictadura franquista fins a la constitució del primer govern escollit democràticament a Catalunya d'ençà de la fi de la Guerra Civil, han de fer públics la referència de la documentació, la data d'inici del procediment i el nom i els cognoms de la persona represaliada.

Disposició addicional quarta. Protecció de les dades personals incloses al Cens de víctimes de la Guerra Civil i de la dictadura franquista, al Cens de persones desaparegudes durant la Guerra Civil i la dictadura franquista i als altres tractaments de dades personals efectuats en aplicació d'aquesta llei ¹

1. Els tractaments de dades personals a què fa referència aquesta llei s'han de dur a terme d'acord amb l'establert al Reglament (UE) 2016/679 del Parlament Europeu i del Consell, de 27 d'abril de 2016, relatiu a la protecció de les persones físiques pel que fa al tractament de dades personals i a la lliure circulació d'aquestes dades i pel qual es deroga la Directiva 95/46/CE (Reglament general de protecció de dades), i a la Llei orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de protecció de dades personals i garantia dels drets digitals.

Els drets d'accés, rectificació i supressió s'exerceixen de conformitat amb la normativa esmentada al paràgraf anterior, sens perjudici de les especificitats que s'estableixen, si s'escau, en els apartats següents.

2. El tractament de dades personals relatives al Cens de víctimes de la Guerra Civil i de la dictadura franquista regulat a l'article 15 té com a finalitat compilar la informació sobre les circumstàncies en què es van cometre violacions de drets humans i, en cas de desaparició, sobre la sort que van córrer les víctimes, amb l'objecte de gestionar les polítiques públiques en matèria de memòria democràtica regulades en aquesta llei.

Responsable del tractament: és responsable del tractament el departament de l'Administració de la Generalitat competent en matèria de memòria democràtica, per tal de desenvolupar les funcions que li són atribuïdes.

Generalitat de Catalunya
Departament de Justícia

Licitud del tractament : complir una missió realitzada en interès públic (article 6.1.e) del Reglament general de protecció de dades).

El tractament és necessari per raons d'un interès públic essencial, com és l'execució de les polítiques públiques en matèria de memòria democràtica per fer efectius els principis de veritat, justícia i reparació de les víctimes, així com per garantir la no repetició; així com amb finalitats d'arxiu en interès públic, amb finalitats de recerca científica i històrica i amb finalitats estadístiques (apartats g) i j) de l'article 9.2 del Reglament general de protecció de dades).

Minimització de dades: les dades recollides es limiten a:

- a) Dades identificatives de la víctima i, si s'escau, de familiars.
- b) Dades relatives a la repressió patida per la víctima (pot incloure categories especials de dades: origen ètnic o racial, opinions polítiques, conviccions religioses o filosòfiques, afiliació sindical, dades relatives a la salut, dades relatives a la vida sexual o l'orientació sexual, dades genètiques).
- c) Dades relatives a la mort o desaparició de la víctima.
- d) Dades identificatives i de contacte de les persones que, si s'escau, subministren les dades.

S'ha de ponderar que no s'impossibiliti o s'obstaculitzi greument la consecució dels objectius científics.

Comunicacions de dades: les dades són comunicades a altres entitats i administracions públiques amb competències en matèria de memòria democràtica, quan sigui necessari per tramitar i resoldre els seus procediments relacionats amb dita matèria i amb finalitats de recerca històrica, d'acord amb el principi de minimització de dades.

Fonts de les dades: les dades personals s'obtenen de centres d'arxiu, de bases de dades documentals, d'obres de referència especialitzades, d'universitats, de centres de recerca, d'altres administracions públiques i organismes i entitats del sector públic institucional, entitats memorialistes, víctimes, familiars, persones relacionades amb les víctimes i qualsevol altra font, nacional o internacional, que disposi d'informació rellevant per a la investigació.

Exactitud de les dades: s'aplica a les dades obtingudes un mètode de verificació historiogràfica.

Conservació i seguretat de les dades: atesa la finalitat del tractament, les dades d'interès per a la recerca històrica són de conservació permanent, de conformitat amb la normativa sobre arxius i gestió de documents.

El responsable del tractament ha de garantir l'aplicació de les mesures de seguretat corresponents, en compliment del Reial decret 311/2022, de 3 de maig, pel qual es regula l'Esquema Nacional de Seguretat.

Exercici de drets: les persones vinculades a les víctimes mortes poden sol·licitar l'accés, la rectificació i la supressió de les dades personals del seu familiar d'acord amb l'article 3.1 de la Llei orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de protecció de dades personals i de garantia dels drets digitals. No escau el dret de supressió respecte d'aquelles dades la supressió de les quals pugui afectar el dret de les víctimes, de les víctimes indirectes i de la ciutadania en general que es garanteixi la verificació dels fets i el coneixement públic dels motius i de les circumstàncies en què es van cometre violacions manifestes de les normes internacionals de drets humans i de violacions greus del dret internacional humanitari durant el període que comprèn la Guerra Civil i la dictadura franquista fins a la constitució del primer govern escollit

55

Doc. original signat per:
Serveis Administració
Electrònica Generalitat de
Catalunya 10/03/2023

Document electrònic garantit amb signatura electrònica. Podeu verificar la seva integritat al web csv.gencat.cat fins al 10/03/2026

Original electrònic / Còpia electrònica autèntica

CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ

Data creació còpia:
10/03/2023 10:34:50

Pàgina 55 de 64



Generalitat de Catalunya
Departament de Justícia

democràticament a Catalunya d'ençà de la fi de la Guerra Civil i, en cas de desaparició, sobre la sort que va córrer la víctima i l'esclariment del seu parador.

3. El tractament de dades personals relatives al Cens de persones desaparegudes durant la Guerra Civil i la dictadura franquista regulat a l'article 24 té com a finalitat recopilar les dades personals de les persones considerades desaparegudes als efectes d'aquesta llei que puguin permetre conèixer la sort que van córrer i, si s'escau, localitzar-les, recuperar-les i identificar-les, amb l'objecte de gestionar les polítiques públiques en matèria de memòria democràtica regulades en aquesta llei.

Responsable del tractament: és responsable del tractament el departament de l'Administració de la Generalitat competent en matèria de memòria democràtica, per tal de desenvolupar les funcions que li són atribuïdes.

Licitud del tractament: complir una missió realitzada en interès públic (article 6.1.e) del Reglament general de protecció de dades).

El tractament és necessari per raons d'un interès públic essencial, com és l'execució de les polítiques públiques en matèria de memòria democràtica per fer efectius els principis de veritat, justícia i reparació de les víctimes, així com per garantir la no repetició; així com amb finalitats d'arxiu en interès públic, amb finalitats de recerca científica i històrica i amb finalitats estadístiques (apartats g) i j) de l'article 9.2 del Reglament general de protecció de dades).

Fonts de les dades: les dades personals s'obtenen del Cens de víctimes de la Guerra Civil i de la dictadura franquista a què fa referència l'apartat 2, del qual és una explotació. En conseqüència, és aplicable l'establert en l'apartat 2 pel que fa a la minimització de dades, l'exactitud de les dades, la transparència, la conservació i la seguretat de les dades i les obligacions d'informació a les persones interessades.

Exercici de drets: les persones vinculades a les víctimes mortes poden sol·licitar l'accés, la rectificació i la supressió de les dades personals del seu familiar d'acord amb l'article 3.1 de la Llei orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de protecció de dades personals i de garantia dels drets digitals. No escau el dret de supressió respecte d'aquelles dades la supressió de les quals pugui afectar el dret de les víctimes, de les víctimes indirectes i de la ciutadania en general que es garanteixi la verificació dels fets i el coneixement públic dels motius i de les circumstàncies en què es van cometre violacions manifestes de les normes internacionals de drets humans i de violacions greus del dret internacional humanitari durant el període que comprèn la Guerra Civil i la dictadura franquista fins a la constitució del primer govern escollit democràticament a Catalunya d'ençà de la fi de la Guerra Civil i, en cas de desaparició, sobre la sort que va córrer la víctima i l'esclariment del seu parador.

4. El tractament de dades personals relatives a combatents antifeixistes té com a finalitat compilar la informació relativa a col·lectius de persones que, de manera directa o indirecta, van prendre part en el conflicte bèl·lic (persones que van formar part de les Milícies Antifeixistes o de l'exèrcit republicà, incloses les Brigades Internacionals, fos com a personal combatent pròpiament dit o com a personal adscrit als serveis dependents de les Milícies Antifeixistes o de l'exèrcit republicà, i altres persones que van combatre el cop d'estat del 18 de juliol de 1936), a persones que van formar part de la guerrilla antifranquista o a col·lectius de persones que durant la dictadura franquista i la transició a la democràcia es van distingir en la defensa dels drets i les llibertats democràtics (membres dels moviments obrer, estudiantil, veïnal i feminista; del cristianisme compromès amb la democràcia; del catalanisme popular i polític; o activistes pels drets lingüístics i culturals), i que s'obtingui arran de les investigacions efectuades d'ofici pel departament de l'Administració de la Generalitat

56

Doc. original signat per:
Serveis Administració
Electrònica Generalitat de
Catalunya 10/03/2023

Document electrònic garantit amb signatura electrònica. Podeu verificar la seva integritat al
web csv.gencat.cat fins al 10/03/2026

Original electrònic / Còpia electrònica autèntica

CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ

Data creació còpia:
10/03/2023 10:34:50

Pàgina 56 de 64

Generalitat de Catalunya
Departament de Justícia

competent en matèria de memòria democràtica, arran de la col·laboració amb altres administracions públiques i entitats, o de la persona interessada, familiars o persones relacionades, amb l'objecte de gestionar les polítiques públiques en matèria de memòria democràtica regulades en aquesta llei.

Responsable del tractament: és responsable del tractament el departament de l'Administració de la Generalitat competent en matèria de memòria democràtica, per tal de desenvolupar les funcions que li són atribuïdes.

Licitud del tractament: complir una missió realitzada en interès públic (article 6.1.e) del Reglament general de protecció de dades).

El tractament és necessari per raons d'un interès públic essencial, com és l'execució de les polítiques públiques en matèria de memòria democràtica per fer efectius els principis de veritat, justícia i reparació de les víctimes, així com per garantir la no repetició, i en concret, per conèixer les actuacions i actituds de resistència i lluita en favor de les llibertats, de la llengua i la cultura catalanes, dels drets nacionals, de la defensa i recuperació de les institucions de Catalunya i del progrés social dutes a terme per persones, col·lectius i organitzacions durant el període històric a què fa referència la memòria democràtica, i per conèixer i reconèixer-los el seu paper en la construcció de la societat democràtica; així com amb finalitats d'arxiu en interès públic, amb finalitats de recerca històrica i amb finalitats estadístiques (apartats g) i j) de l'article 9.2 del Reglament general de protecció de dades).

Minimització de dades: les dades recollides es limiten a:

- a) Dades identificatives de la persona i, si s'escau, de familiars.
- b) Dades relatives a l'activitat desenvolupada (pot incloure categories especials de dades: origen ètnic o racial, opinions polítiques, conviccions religioses o filosòfiques, afiliació sindical, dades relatives a la salut, dades relatives a la vida sexual o l'orientació sexual).
- c) Dades identificatives i de contacte de les persones que, si s'escau, subministren les dades.

S'ha de ponderar que no s'impossibiliti o s'obstaculitzi greument la consecució dels objectius científics.

Comunicacions de dades: les dades són comunicades a altres entitats i administracions públiques amb competències en matèria de memòria democràtica, quan sigui necessari per tramitar i resoldre els seus procediments relacionats amb dita matèria i amb finalitats de recerca històrica, d'acord amb el principi de minimització de dades.

Fonts de les dades: les dades personals s'obtenen de centres d'arxiu, de bases de dades documentals, d'obres de referència especialitzades, d'universitats, de centres de recerca, d'altres administracions públiques i organismes i entitats del sector públic institucional, entitats memorialistes, persones interessades, familiars, persones relacionades i qualsevol altra font, nacional o internacional, que disposi d'informació rellevant per a la investigació.

Exactitud de les dades: s'aplica a les dades obtingudes un mètode de verificació historiogràfica.

Conservació i seguretat de les dades: atesa la finalitat del tractament, les dades d'interès per a la recerca històrica són de conservació permanent, de conformitat amb la normativa sobre arxius i gestió de documents.

El responsable del tractament ha de garantir l'aplicació de les mesures de seguretat corresponents, en compliment del Reial decret 311/2022, de 3 de maig, pel qual es regula l'Esquema Nacional de Seguretat.

57

Doc. original signat per:
Serveis Administració
Electrònica Generalitat de
Catalunya 10/03/2023

Document electrònic garantit amb signatura electrònica. Podeu verificar la seva integritat al
web csv.gencat.cat fins al 10/03/2026

Original electrònic / Còpia electrònica autèntica

CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ

Data creació còpia:
10/03/2023 10:34:50

Pàgina 57 de 64

Generalitat de Catalunya
Departament de Justícia

Exercici de drets: les persones vinculades a les persones mortes poden sol·licitar l'accés, la rectificació i la supressió de les dades personals del seu familiar d'acord amb l'article 3.1 de la Llei orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de protecció de dades personals i de garantia dels drets digitals. No escau el dret de supressió respecte d'aquelles dades la supressió de les quals pugui afectar el dret de la ciutadania a conèixer la veritat dels fets esdevinguts durant la Guerra Civil i la dictadura franquista fins a la constitució del primer govern escollit democràticament a Catalunya d'ençà de la fi de la Guerra Civil, i en concret, de les accions, les actuacions i les actituds de lluita en favor dels drets i les llibertats que formen part de la memòria democràtica.

5. El tractament de dades personals relatives als procediments sancionadors per vulneració de la Llei de memòria democràtica de Catalunya a què fa referència el títol X d'aquesta llei té com a finalitat compilar les dades de les persones que han estat sancionades per la comissió d'infraccions tipificades per aquesta llei i que són necessàries per tramitar els expedients sancionadors corresponents, així com per aplicar les conseqüències jurídiques que se'n deriven.

Responsable del tractament: és responsable del tractament el departament de l'Administració de la Generalitat competent en matèria de memòria democràtica, per tal de desenvolupar les funcions que li són atribuïdes.

Base jurídica del tractament: l'exercici de poders públics conferits al responsable del tractament (article 6.1.e) del Reglament general de protecció de dades).

Minimització de dades: les dades recollides es limiten a:

- a) Dades identificatives de la persona sancionada.
- b) Dades relatives a la infracció comesa i a la sanció imposada.

Comunicacions de dades: les dades són comunicades a altres entitats i administracions públiques amb competències en matèria de memòria democràtica, per aplicar els beneficis fiscals o concedir subvencions o ajuts públics per raó o en matèria de memòria democràtica, d'acord amb el principi de minimització de dades.

Conservació i seguretat de les dades: les dades són conservades durant el termini durant el qual la sanció produeix efectes jurídics, de conformitat amb aquesta llei.

El responsable del tractament ha de garantir l'aplicació de les mesures de seguretat corresponents, en compliment del Reial decret 311/2022, de 3 de maig, pel qual es regula l'Esquema Nacional de Seguretat.

Exercici dels drets: l'exercici dels drets d'accés, rectificació i cancel·lació en relació amb les dades personals es pot efectuar en els termes establerts en la normativa de protecció de dades personals.

6. El tractament de les dades genètiques regulat a l'article 29 té per finalitat compilar perfils d'ADN de persones desaparegudes durant el període que comprèn la Guerra Civil i la dictadura franquista fins a la constitució del primer govern escollit democràticament a Catalunya d'ençà de la fi de la Guerra Civil i d'altres víctimes del període esmentat, així com dels seus familiars, per tal de comparar els perfils esmentats i efectuar la identificació genètica de les persones objecte de recerca, amb l'objecte de gestionar les polítiques públiques en matèria de memòria democràtica regulades en aquesta llei.

Per a la recollida de mostres biològiques de familiars i l'emmagatzematge i la custòdia

58

Doc. original signat per:
Serveis Administració
Electrònica Generalitat de
Catalunya 10/03/2023

Document electrònic garantit amb signatura electrònica. Podeu verificar la seva integritat al
web csv.gencat.cat fins al 10/03/2026

Original electrònic / Còpia electrònica autèntica

CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ

Data creació còpia:
10/03/2023 10:34:50

Pàgina 58 de 64

Generalitat de Catalunya
Departament de Justícia

d'aquestes, amb caràcter previ a la presa de la mostra, la persona donant ha de signar el consentiment perquè la hi sigui presa, i cal informar-la en aquest tràmit sobre l'abast del tractament i els aspectes recollits en els paràgrafs següents.

Responsable del tractament: és responsable del tractament el departament de l'Administració de la Generalitat competent en matèria de memòria democràtica, per tal de desenvolupar les funcions que li són atribuïdes.

Licitud del tractament: consentiment de la persona interessada per al tractament de les dades personals (article 6.1.a) del Reglament general de protecció de dades).

El tractament és necessari per raons d'un interès públic essencial, com és l'execució de les polítiques públiques en matèria de memòria democràtica per fer efectius els principis de veritat, justícia i reparació de les víctimes, així com per garantir la no repetició; així com amb finalitats d'arxiu en interès públic, amb finalitats de recerca científica i històrica i amb finalitats estadístiques (apartats g) i j) de l'article 9.2 del Reglament general de protecció de dades).

Minimització de dades: les dades recollides es limiten a:

- a) Dades identificatives.
- b) Patrons identificatius obtinguts a partir de l'ADN en els procediments d'identificació de restes humanes trobades en fosses o d'investigació de persones desaparegudes o d'altres víctimes, que proporcionin informació genètica reveladora de la identitat de la persona i del seu sexe, així com informació genètica dels seus familiars que en permetin la identificació.

S'ha de ponderar que no s'impossibiliti o s'obstaculitzi greument la consecució dels objectius científics.

Comunicacions de dades: les dades de les persones objecte de recerca són comunicades a altres entitats i administracions públiques en exercici de les seves competències, quan sigui necessari per tramitar i resoldre els seus procediments, d'acord amb el principi de minimització de dades. Les dades de familiars de persones objecte de recerca que hagin consentit participar en el programa d'identificació genètica poden ser comunicades a altres entitats i administracions públiques per a l'exercici de les seves competències si es disposa del consentiment de dites persones, sempre que sigui necessari per tramitar i resoldre els seus procediments, d'acord amb el principi de minimització de dades.

Conservació i seguretat de les dades: les mostres genètiques i els identificadors obtinguts a partir de l'ADN de les persones les restes de les quals han estat recuperades es conserven mentre se'n desconeixi la identitat o puguin ser emprades per identificar altres víctimes. Les mostres genètiques i els identificadors obtinguts a partir de l'ADN de familiars de persones objecte de recerca que hagin consentit participar en el programa d'identificació genètica es conserven fins que s'identifiqui la persona per a la identificació de la qual s'ha efectuat la donació.

El responsable del tractament ha de garantir l'aplicació de les mesures de seguretat corresponents, en compliment del Reial decret 311/2022, de 3 de maig, pel qual es regula l'Esquema Nacional de Seguretat.

Exercici de drets: les persones vinculades a les víctimes mortes poden sol·licitar l'accés i la rectificació de les dades personals del seu familiar d'acord amb l'article 3.1 de la Llei orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de protecció de dades personals i de garantia dels drets digitals. Es limita la possibilitat de supressió de les dades en base a l'interès públic del tractament, i en particular, al dret de les víctimes, de les víctimes indirectes i de la ciutadania en general que es garanteixi la verificació dels fets i el coneixement públic dels motius i de les circumstàncies

59

Doc. original signat per:
Serveis Administració
Electrònica Generalitat de
Catalunya 10/03/2023

Document electrònic garantit amb signatura electrònica. Podeu verificar la seva integritat al
web csv.gencat.cat fins al 10/03/2026

Original electrònic / Còpia electrònica autèntica

CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ

Data creació còpia:
10/03/2023 10:34:50

Pàgina 59 de 64

Generalitat de Catalunya
Departament de Justícia

en què es van cometre violacions de drets humans o violacions greus de les normes internacionals sobre drets humans durant el període que comprèn la Guerra Civil i la dictadura franquista fins a la constitució del primer govern escollit democràticament a Catalunya d'ençà de la fi de la Guerra Civil i, en cas de desaparició, sobre la sort que va córrer la víctima i l'esclariment del seu parador.

Disposició addicional cinquena. Classificació funcional de les entitats memorialistes

Per tal d'afavorir el coneixement, la difusió, la publicitat i la relació de l'Administració de la Generalitat amb les entitats memorialistes, així com a efectes estadístics i de cens, el Registre d'Associacions i el Registre de Fundacions han d'establir una classificació funcional específica per a les entitats memorialistes, en cas que efectuïn una classificació funcional de les entitats en relació amb la finalitat única o la finalitat principal. Aquesta classificació, si s'escau, és pública.

Disposició addicional sisena. Beneficis fiscals en tarifes

Amb la finalitat d'afavorir la divulgació dels valors i del coneixement de la memòria democràtica a través de projectes d'investigació, cinematogràfics, d'arts escèniques i d'arts visuals realitzats per professionals, l'Administració de la Generalitat i els ens dependents i vinculats han d'establir beneficis fiscals en les tarifes de les taxes, dels preus públics i d'altres preus establertes per la Filmoteca de Catalunya i els centres d'arxiu i les biblioteques adscrites a l'Administració de la Generalitat relatives a l'ús dels fons.

Disposició addicional setena. Retirada de simbologia franquista i creació del Cens de símbols i altres elements retirats durant la Guerra Civil i la dictadura franquista

1. Dins del termini de dos anys a comptar de l'entrada en vigor d'aquesta llei, les persones obligades han de retirar la simbologia a què fa referència l'article 48, d'acord amb l'establert en aquesta llei. En cas contrari, el departament de l'Administració de la Generalitat competent en matèria de memòria democràtica ha d'incoar d'ofici el procediment establert en el mateix precepte per retirar dita simbologia.

2. L'Administració de la Generalitat ha de comunicar a l'Administració general de l'Estat la relació d'elements considerats simbologia franquista inscrits en el Cens corresponent i que siguin o formin part d'un bé de titularitat estatal, als efectes que pugui retirar-los d'acord amb la normativa en matèria de memòria democràtica.

3. L'Administració de la Generalitat pot assumir la retirada de la simbologia franquista de titularitat estatal que es trobi a Catalunya, en els termes que s'acordin entre l'Administració de la Generalitat i l'Administració general de l'Estat.

4. El Cens de símbols i altres elements retirats durant la Guerra Civil i la dictadura franquista regulat a l'article 52 s'ha de crear en el termini d'un any a comptar de l'entrada en vigor d'aquesta llei.

Disposició addicional vuitena. Retirada de distincions, nomenaments, títols i honors institucionals

En el termini de dos anys a comptar de l'entrada en vigor d'aquesta llei, les administracions públiques, en l'exercici de les seves competències respectives, han de revisar i retirar les distincions, les medalles, les condecoracions, els nomenaments, els títols, els honors institucionals i la resta de formes d'exaltació de persones que van dirigir, van participar o van donar suport al cop d'estat de 1936 o al bàndol rebel durant la Guerra Civil; a dirigents de la

60

Doc. original signat per:
Serveis Administració
Electrònica Generalitat de
Catalunya 10/03/2023

Document electrònic garantit amb signatura electrònica. Podeu verificar la seva integritat al
web csv.gencat.cat fins al 10/03/2026

Original electrònic / Còpia electrònica autèntica

CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ

Data creació còpia:
10/03/2023 10:34:50

Pàgina 60 de 64

Generalitat de Catalunya
Departament de Justícia

dictadura franquista; a persones que van col·laborar amb la dictadura franquista o que van participar de manera activa en el sistema repressiu; o a persones que van formar part del suport de la dictadura franquista a les potències de l'eix durant al Segona Guerra Mundial. Dins del mateix termini, s'han d'emetre les certificacions corresponents i trametre-les al departament de l'Administració de la Generalitat competent en matèria de memòria democràtica.

Disposició addicional novena. Programes de salut específics

1. El departament de l'Administració de la Generalitat competent en matèria de salut, amb la participació de les entitats representatives de persones afectades, ha d'establir programes específics adreçats a persones afectades per la poliomielitis, efectes tardans de la poliomielitis i la síndrome postpoliomielítica, per tal de possibilitar-los qualitat de vida.
2. El departament de l'Administració de la Generalitat competent en matèria de salut ha d'establir programes específics adreçats a persones que van patir seqüeles físiques o psíquiques durant la dictadura franquista causades per altres malalties per a la prevenció o el guariment de les quals existís una vacuna o tractament mèdic coneguts i que aquests no haguessin estat proporcionats a la població.
3. El departament de l'Administració de la Generalitat competent en matèria de salut, amb la participació de les entitats representatives de persones afectades, ha d'establir programes específics adreçats a persones que hagin patit malformacions corporals durant el procés de gestació en el període 1960-1965, l'origen de les quals no es pugui descartar que pugui haver estat produït per la ingesta de talidomida a Espanya per la mare gestant.
4. El departament de l'Administració de la Generalitat competent en matèria de salut, amb la participació de les entitats representatives de persones afectades, ha d'establir programes específics adreçats a persones que pateixin seqüeles psicològiques a causa de la tortura soferta durant la Guerra Civil i la dictadura franquista fins a la constitució del primer govern escollit democràticament a Catalunya d'ençà de la fi de la Guerra Civil.

Disposició addicional desena. Constitució de consorcis

El Govern de la Generalitat pot constituir consorcis amb altres administracions públiques i entitats públiques i privades per implementar accions d'interès comú que concretin prioritats sectorials o territorials en la matèria objecte d'aquesta llei, com a fórmula organitzativa que desenvolupa i precisa els àmbits de responsabilitat de les administracions i entitats implicades, en el marc de les seves competències, els quals tindran les atribucions que determinin els seus estatuts respectius.

Disposició addicional onzena. Gestió i resolució de conflictes

El departament de l'Administració de la Generalitat competent en matèria de memòria democràtica pot proposar, quan ho consideri convenient, recórrer a la mediació o a altres procediments anàlegs per gestionar i tractar de resoldre les discrepàncies i els conflictes que puguin sorgir com a conseqüència de l'aplicació d'aquesta llei. Si no s'acorda una altra cosa, correspon al departament esmentat instar la designació de les persones mediadores.

Disposició addicional dotzena. Rang reglamentari

Els articles 63.1, 79.1 i 79.3 d'aquesta llei tenen rang reglamentari als efectes de la seva modificació i derogació.

61

Doc. original signat per:
Serveis Administració
Electrònica Generalitat de
Catalunya 10/03/2023

Document electrònic garantit amb signatura electrònica. Podeu verificar la seva integritat al
web csv.gencat.cat fins al 10/03/2026

Original electrònic / Còpia electrònica autèntica

CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ

Data creació còpia:
10/03/2023 10:34:50

Pàgina 61 de 64

Generalitat de Catalunya
Departament de Justícia

Disposició addicional tretzena. Informe anual de seguiment de les actuacions en matèria de memòria democràtica

El departament de l'Administració de la Generalitat competent en matèria de memòria democràtica ha de realitzar anualment un informe amb les dades estadístiques de les actuacions desenvolupades per fer efectiu l'establert en aquesta llei i dels obstacles que, si s'escau, s'hagin detectat. En l'informe s'ha d'avaluar de manera específica l'aplicació del règim sancionador establert al títol X i el compliment de l'obligació de retirar la simbologia franquista a Catalunya. El contingut de l'informe s'ha de determinar reglamentàriament.

Disposició addicional catorzena. Informe d'avaluació de l'impacte de la Llei

En el termini de cinc anys des de l'entrada en vigor d'aquesta llei, el departament de l'Administració de la Generalitat competent en matèria de memòria democràtica ha d'efectuar una avaluació de l'impacte de la Llei i, si s'escau, proposar mesures correctores.

Disposició addicional quinzena. Foment de la recerca i la divulgació d'altres períodes històrics

No obstant l'àmbit temporal de la memòria democràtica establert en aquesta llei, l'Administració de la Generalitat, mitjançant el departament competent en matèria de memòria democràtica, pot impulsar la investigació històrica i la divulgació de règims d'opressió d'altres períodes històrics i àmbits territorials, de com aquests han influït en l'aparició de règims totalitaris, i de la seva repercussió a Catalunya.

Disposició transitòria. Possessió de restes humanes de víctimes i d'objectes i altres béns mobles associats

En el termini de dos anys a comptar de l'entrada en vigor d'aquesta llei, les persones físiques i jurídiques que posseeixin restes humanes que puguin correspondre a persones desaparegudes durant la Guerra Civil i la dictadura franquista fins a la constitució del primer govern escollit democràticament a Catalunya d'ençà de la fi de la Guerra Civil, així com objectes i altres béns mobles associats a dites restes, han de comunicar al departament de l'Administració de la Generalitat competent en matèria de memòria democràtica l'existència de les restes i els objectes i béns esmentats, així com la informació relativa a l'indret on es va efectuar la troballa.

El compliment de l'establert al paràgraf anterior determina la no exigibilitat de sancions.

Disposició derogatòria

1. Resten derogades les lleis i les normes següents:

a) Llei 16/2001, de 29 de novembre, d'ampliació dels terminis de resolució del procediment i de presentació de sol·licituds concedits pel Decret 288/2000, de 31 d'agost, pel qual s'estableixen els requisits per regular les indemnitzacions de les persones incloses en els supòsits previstos per la Llei 46/1977, de 15 d'octubre, d'amnistia, i excloses dels beneficis de la disposició addicional divuitena dels pressupostos generals de l'Estat per als períodes 1990 i 1992.

b) Disposició transitòria tercera de la Llei 7/2004, de 16 de juliol, de mesures fiscals i administratives.

62

Doc. original signat per:
Serveis Administració
Electrònica Generalitat de
Catalunya 10/03/2023

Document electrònic garantit amb signatura electrònica. Podeu verificar la seva integritat al
web csv.gencat.cat fins al 10/03/2026

Original electrònic / Còpia electrònica autèntica

CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ

Data creació còpia:
10/03/2023 10:34:50

Pàgina 62 de 64

1420



Generalitat de Catalunya
Departament de Justícia

c) Llei 13/2007, del 31 d'octubre, del Memorial Democràtic.

d) Llei 10/2009, de 30 de juny, sobre la localització i la identificació de les persones desaparegudes durant la Guerra Civil i la dictadura franquista, i la dignificació de les fosses comunes.

e) Articles 93 i 94 de la Llei 11/2011, del 29 de desembre, de reestructuració del sector públic per a agilitar l'activitat administrativa.

f) Article 77 de la Llei 5/2012, del 20 de març, de mesures fiscals, financeres i administratives i de creació de l'impost sobre les estades en establiments turístics.

g) Article 188 de la Llei 5/2017, del 28 de març, de mesures fiscals, administratives, financeres i del sector públic i de creació i regulació dels impostos sobre grans establiments comercials, sobre estades en establiments turístics, sobre elements radiotòxics, sobre begudes ensucrades envasades i sobre emissions de diòxid de carboni.

h) Disposicions finals de la Llei 11/2017, del 4 de juliol, de reparació jurídica de les víctimes del franquisme.

i) Article 11 del Decret 111/2010, de 31 d'agost, pel qual es desenvolupa reglamentàriament la Llei 10/2009, de 30 de juny, sobre la localització i la identificació de les persones desaparegudes durant la Guerra Civil i la dictadura franquista, i la dignificació de les fosses comunes.

2. Resten derogades totes les disposicions de rang igual o inferior que s'oposin al que estableix aquesta llei o que la contradiguin.

Disposicions finals

Disposició final primera. Aplicació supletòria d'altres normes

1. En tot el que no regula el capítol 2 del títol IV d'aquesta llei i les disposicions que el desenvolupen, és aplicable supletòriament la Llei 9/1993, de 30 de setembre, del patrimoni cultural català i la normativa que la desenvolupa.

2. En tot el que no regula el títol VIII d'aquesta llei i les disposicions que el desenvolupen, és aplicable supletòriament la Llei 8/2005, de 8 de juny, de protecció, gestió i ordenació del paisatge i la normativa que la desenvolupa.

Disposició final segona. Adaptació dels estatuts del Memorial Democràtic

El Govern de la Generalitat, en el termini d'un any a comptar de l'entrada en vigor d'aquesta llei, ha d'adaptar els estatuts del Memorial Democràtic al que estableix aquesta llei. Mentrestant, són aplicables els estatuts vigents en tot allò que no la contradiguin.

Disposició final tercera. Adaptació de les normes reguladores d'òrgans col·legiats

En el termini d'un any a comptar de l'entrada en vigor d'aquesta llei, els departaments de l'Administració de la Generalitat i les entitats adscrites han d'adaptar les disposicions reguladores de les entitats i dels òrgans col·legiats que hi són adscrits per tal que no en

Generalitat de Catalunya
Departament de Justícia

formin part persones en representació d'entitats que tinguin com a objecte la realització d'actuacions prohibides per aquesta llei.

Disposició final quarta. Desenvolupament reglamentari

S'autoritza el Govern de la Generalitat perquè dicti les disposicions necessàries per desplegar i executar els preceptes d'aquesta llei.

Disposició final cinquena. Entrada en vigor

Aquesta llei entra en vigor als vint dies d'haver estat publicada al Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya.